Vol. 7 | No. 1822 | Tue. Dec 8. 2020 | سه‌شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۹ | ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۲۲ | ۸ صفحه | قیمت: ۳۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۲۲۳۸۰۰۰ تومان	۱۵۱۲۹۶۲

«آزادسازی واردات خودرو» همچنان درهاله‌ای از ابهام!

«نه» وزیر به واردات خودرو

صفحه ۷

«تعادل» روند ۳۲ ماهه معاملات مسکن تهران را بررسی می‌کند

انجماد معاملات ملکی در عصر تحریم و کرونا

صفحه ۵

«تعادل» علت اصلاح شدید و رشد دوباره بازار سرمایه را طی ماه‌های گذشته بررسی می‌کند

فراز و فرود بورس

بازار سرمایه با شروع سال جاری و حمایت‌های دولت رشدی بیش از ۳۰۰ درصدی را در کارنامه خود ثبت کرد اما؛ پس از آن شاهد نزول و اصلاح چهار ماهه بود.

اگر بخواهیم به این رشد بیش از ۳۰۰ درصدی نگاه کنیم متوجه می‌شویم که رکن مهم در صعود بازار حمایت‌های بی قید و بند دولتی‌ها بوده است. دولتی‌ها و مسوولان از روزهای پایانی سال ۱۳۹۸ تا این روزها مردم را به بورس دعوت کرده‌اند و بورس و بازار سهام را یک بازار با ریسک کم دانسته‌اند ولی، حقیقت ماجرا این نیست و بازار سهام را می‌توان یکی از پرریسک‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها دانست چراکه؛ نسبت به اخبار و وقایع بسیار حساس است، به گونه‌ای که با صعود و نزول نرخ ارز می‌تواند به‌طور کلی تغییر وضعیت دهد. با این اوصاف سرمایه‌گذاران زیادی وارد بازار سهام شدند اما؛ اغلب این افراد دانش کافی و لازم برای سرمایه‌گذاری در بورس را دارا نبودند و همین موضوع موجبات رفتار هیجانی این افراد را فراهم ساخت.

بعد این ورود حجم معاملات بازار به بالاترین حد ممکن رسید اما؛ میزان عرضه‌ها در بازار بسیار کم بود و به قولی عرضه و تقاضا هیچ نسبتی با یکدیگر نداشتند و این موضوع نیز باعث شد که برخی از سهام موجود در بازار بدون ارزندگی لازم رشد داشته باشند. در زمان این رشد شارپی که بدون ارزندگی رخ داد بسیاری از سهامداران جدیدالورود که دانش کافی نداشتند اقدام به خرید این نوع از سهام در بازار کردند که...

صفحه ۴ را بخوانید

کسری چند هزار میلیارد تومانی در ۱۴۰۰ تکرار می‌شود؟

بودجه در انتظار معجزه

«تا آنجایی که بنده این لایحه چند هزار صفحه‌ای را مطالعه کرده‌ام به نظرم کلیات آن نمی‌تواند از نمایندگان رای موافق بگیرد. به نظر می‌رسد بودجه پیشنهادی دولت با واقعیت فاصله داشته و تحقق آن سخت است. زمانی که بودجه محقق نشود کشور با کسری بودجه مواجه خواهد شد و در نهایت برای جبران کسری بودجه فشار بیشتری بر مردم می‌آید. تنها بخشی از درآمدها که ۲۰ درصد آن مربوط به مالیات است می‌تواند تحقق یابد. اما به بخش دیگر درآمدها نمی‌توان تکیه کرد. از جمله پیش بینی دولت برای فروش روزانه حدود ۲،۵ میلیون بشکه نفت فاصله زیادی از واقعیت دارد. این موارد در بخش درآمدها باعث شده تا بودجه از واقعیت فاصله گرفته و تورم زا شود.» این بخشی از صحبت‌های رشیدی کوچی، نماینده مردم مرودشت در مجلس شورای اسلامی است. او در کنار تعدادی دیگر از نمایندگان و البته کارشناسان اقتصادی، چند رو پس از تحویل لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به مجلس، از نامطمئن بودن درآمدهای پیش‌بینی شده دولت در سند دخل و خرج سالانه کشور می‌گوید و ابهامی را مطرح می‌کند که در روزهای آینده می‌تواند به یک چالش جدید در اقتصاد ایران تبدیل شود: احتمال رد شدن کلیات بودجه در مجلس. دولت در حالی پیش از رسیدن به نیمه آذر لایحه پیشنهادی خود برای بودجه سال ۱۴۰۰ را به مجلس تحویل داد که هنوز ابهام‌ها درباره نحوه عملکرد بودجه در سال جاری ادامه دارد. بودجه امسال تحت تاثیر تداوم تحریم‌ها و شیوع ویروس کرونا قرار گرفت و همان‌طور که از قبل نیز پیش‌بینی می‌شد، با کسری قابل توجهی مواجه شد تا جایی که چند روز قبل، باقر نوبخت، رییس سازمان برنامه و بودجه رسما اعلام کرد که در هشت ماهه ابتدایی امسال، ۵۰ هزار میلیارد تومان از منابع پیش‌بینی شده، محقق نشده است. احتمالا با رسیدن به ماه‌های پایانی سال این عدد باز هم افزایش خواهد یافت و به مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان کسری قطعی نزدیک می‌شود. جدای از مشکلات اقتصادی که تحت تاثیر کرونا به وجود آمد و نه تنها دولت ایران که هیچ یک از دیگر دولت‌های جهانی نیز تخمین دقیقی از آن نداشتند، آنچه که به محل انتقادات کارشناسان بدل شده، بالا بودن انتظار دولت از تحقق درآمدهای نفتی بدون توجه به واقعیت‌های تحریم بوده است. دولت در سال جاری پیش‌بینی کرده بود که روزانه یک میلیون بشکه نفت را با قیمت ۵۰ دلار در هر بشکه بفروشد اما در عمل نه قیمت جهانی نفت در مرز ۵۰ دلار باقی ماند و نه تحریم‌ها اجازه دادند که میزان فروش روزانه در مرز یک میلیون بشکه باقی بماند. به دنبال تجربه این موقعیت سخت، به نظر می‌رسید دولت در زمینه درآمدهای پیش‌بینی شده برای سال آینده، دست به عصا حرکت کند و لااقل میزان فروش روزانه را با توجه به واقعیت‌های سال جاری تخمین بزند، موضوعی که در عمل نه تنها اتفاق نیفتاد که حتی دولت درآمد نفتی سال آینده را چند برابر رقم امسال پیش‌بینی کرد.

مقایسه میان برخی ارقام و اعداد بودجه سال جاری و لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد که دولت بلندپروازانه درآمدهای نفتی خود را افزایش داده است. در سال جاری، منابع عمومی بودجه، ۵۷۱ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود که این عدد در سال آینده به ۸۴۱ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. در حوزه درآمدها رقم نهایی سال ۹۹، ۲۸۹ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۴۰۰، ۳۱۸ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده و در حوزه مالیات نیز افزایش ۴۵ هزار میلیارد تومانی درآمدها مدنظر دولت بوده است. آنچه که این معادله را پیچیده می‌کند، اضافه کردن درآمدهای نفتی به برنامه دولت است. در سال آینده پیش‌بینی شده که واگذاری درآمدهای سرمایه‌ای به ۲۲۵ هزار میلیارد تومان برسد، در حالی که این عدد در سال جاری ۱۰۷ هزار میلیارد تومان بود. فروش نفت نیز قرار است از ۵۷ هزار میلیارد تومان امسال به حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ برسد. اتفاق جدیدی که در بودجه افتاده مربوط به فروش اوراق مالی نفتی است که برای نخستین‌بار در بودجه ردیف جداگانه گرفته و به عدد ۷۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. به این ترتیب دولت انتظار دارد که رقم صادرات نفت خود را به ۱۳۰ هزار میلیارد تومان در سال برساند و حدود یک سوم از فروش خود را نیز از طریق اوراق نهایی کند. با توجه به اینکه دولت پیش‌بینی کرده که فروش روزانه نفت به ۲،۳ میلیون بشکه برسد، یعنی ایران باید روزانه ۱،۵ میلیون بشکه نفت صادر کند و حدود ۷۰۰ هزار بشکه را نیز از طریق اوراق به مردم بفروشد. تحت تاثیر چنین فضایی است که در بخش‌های دیگر بودجه، خبری از در نظر گرفتن واقعیت‌های اقتصادی نیست. دولت برای سال آینده درآمد گمرکی خود را کاهش داده و واگذاری شرکت‌های دولت را نیز محدودتر کرده است. در همین بستر، سهم صندوق توسعه ملی از ۳۰ به ۷۵ هزار میلیارد تومان و سهم بودجه عمرانی از ۸۸ به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان افزایش خواهد یافت. در کنار هم قرار دادن این تصورات، نشان از آن دارد که دولت معتقد است در سال ۱۴۰۰، یک معجزه اقتصادی در ایران رخ خواهد داد. معجزه‌ای که از سویی امکان افزایش منابع عمومی را به عدد ۸۴۱ هزار میلیارد تومان فراهم می‌کند و از سوی دیگر به دولت این امکان را می‌دهد با کاهش درآمدهای گمرکی و عرضه شرکت‌ها به بورس، هم فضای فعلی را اداره کند و هم سهم بیشتری به صندوق توسعه و بودجه عمرانی بدهد. زیربنای شکل‌گیری این تصور، تلقی دولت از افزایش درآمدهای نفتی است. در روزهای گذشته مقامات سازمان برنامه و بودجه گفته بودند که مگر چه اشکالی دارد که دولت خود را برای کنار رفتن تحریم‌ها و افزایش درآمدهای نفتی آماده کند؟ کارشناسان اقتصادی نیز می‌گویند در این آمادگی اشکالی نیست اما اینکه چه قدر این تصور مثبت به واقعیت بپیوندد، سوال اصلی خواهد بود. در صورتی که بنا به هر دلیلی تحریم‌ها کنار نروند، آنگاه تکلیف بودجه چه می‌شود؟ در روزهای اخیر و حتی پیش از آنکه جو بایدن به کاخ سفید برسد، ابهام‌های فراوانی در مسیر لغو تحریم‌های هسته‌ای علیه ایران مطرح شده و چه از داخل کشور و چه از سوی مقامات امریکایی و اروپایی بحث‌های زیادی در این رابطه مطرح شده که نشان می‌دهد حتی در صورت به وجود آمدن این عزم که تحریم‌ها کنار روند نیز مشخص نیست زمان دقیق آنها کی خواهد بود. در چنین بستری خطری که بودجه را تهدید می‌کند، نرسیدن به منابع نفتی و به دنبال آن کسری جدی بودجه در سال ۱۴۰۰ است. اگر مانند آنچه که در سال جاری رخ داد، درآمد نفتی دولت در برخی ماه‌ها نزدیک به صفر باشد، یعنی باید انتظار داشت که...

ادامه در صفحه ۵

نگاه-۱

چند نکته پیرامون بودجه

مرتضی افقه

لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ در حالی به مجلس تقدیم شد که به لحاظ مشخص نبودن میزان تحقق درآمدها، شاید بتوان گفت جزو مبهم‌ترین بودجه‌ها باشد. بعد از سه سال تحمل فشارهای ناشی از تشدید تحریم‌های تحمیل شده توسط رییس جمهور نامتعادل امریکا، امید آن بود که با پیروزی جو بایدن که وعده بازگشت به توافق برجام جزو وعده‌های انتخاباتی‌اش بود، زمینه بازگشت منابع درآمدی ناشی از فروش نفت به بودجه فراهم گردد. با مصوبه اخیر مجلس، به نظر می‌رسد خوشبینی ایجاد شده غلط بوده و برای رفع تحریم‌ها برخورداری از درآمدهای نفتی در بودجه، همچنان باید منتظر تحولات سیاسی داخلی و خارجی ماند. پیش از بررسی لایحه پیشنهادی دولت، چند نکته پیرامون ساختار بودجه کشور به‌طور کلی ضروری است:

۱-در بخش هزینه‌ها به نکات زیر می‌توان اشاره کرد:

۱-۱-به‌طور کلی ساختار بودجه کشور براساس سال‌های وفور درآمدهای ناشی از فروش نفت شکل گرفته است. براین اساس به اصطلاح عامیانه: هر که از راه رسیده چنگی به آن زده و سهمی برای خود جدا کرده است.

۱-۲- به همین دلیل ستون هزینه‌ها مملو است از انبوه دستگاه‌ها، سازمان‌ها، نهادها و ... که شاید بتوان ادعا کرد که عملکرد بسیاری از آنها از منظر افزایش تولید ملی و تأمین معیشت و رفاه جامعه ناچیز و بسیار کمتر از میزان هزینه‌ای است که صرف می‌شود.

۱-۳-دستگاه‌ها و فعالیت‌های موازی فراوانی وجود دارد که از بودجه عمومی ارتزاق می‌کنند در حالیکه اهداف و وظایف یکسان و مشابهی دارند و بنابراین، می‌توان آنها را از فهرست هزینه‌های بودجه حذف نمود.

۱-۴- به دلیل نظام ناکارآمدی نظام گزینش و انتخاب مدیران در همه سطوح و در قوای سه گانه و نیز دستگاه‌ها و نهادهایی که از بودجه عمومی ارتزاق می‌کنند، بهره وری به‌شدت پایین است. این بدان معناست که از یک طرف پرداخت‌های بودجه‌ای بسیار فراتر از میزان تولید و بازدهی آنهاست؛ و از دیگر سو، به دلیل همین بهره وری پایین، دستگاه‌های ذیربط قادر به انجام وظایف محوله نبوده و بنابراین مرتب دستگاه‌ها و نیروهای جدید به نان خورهای بودجه اضافه شده است.

۱-۵-مرور جداول هزینه‌ای بودجه حاکی از وجود ده‌ها دستگاه و موسسه و مرکز و ... در بخش‌های مختلف اعم از آموزشی و مطالعاتی در حوزه‌های مختلف (به خصوص حوزه‌های دینی و فرهنگی) است که بعید است به میزانی که بودجه دریافت می‌کنند، منافع مادی و معنوی برای مردم و جامعه داشته باشند.

ادامه در صفحه ۲

نگاه-۲

ریشه‌یابی کاهش ارزش پول و راهکار تقویت آن

بهنام ملکی

اگر تورم را کنترل کنیم، ارزش پول ملی افزایش خواهد یافت. اما برای کنترل تورم باید نقدینگی، کسری بودجه و مخارج دولت کنترل شود. با توجه به آثار منفی کسری بودجه بر کاهش ارزش پول ملی باید توجه داشت که در هر اقتصادی، ارزش پول ملی به توان ملی کشور بستگی دارد. به نظر می‌رسد که مهم‌ترین عنصر، تولید یک کشور باشد. وقتی قدرت تولیدی یک کشوری، بالا می‌رود، به همان نسبت پول آن کشور تقویت می‌شود و قدرت خرید مردم بالا می‌رود. در جامعه ما، یکی از مهم‌ترین مولفه‌ها بر ارزش پول ملی، نحوه تامین مالی دولت است. اگر هزینه‌هایی که در جامعه است، مابه ازای آن، کار و تولیدی در کشور انجام شود، ارزش پول ملی حفظ و تقویت می‌شود، در غیر اینصورت به همان نسبت، شاهد افت ارزش پول ملی خواهیم بود. به قول معروف آب در شیر اضافه شده و ارزش پول ملی کمتر می‌شود. اصلی‌ترین عامل در افت ارزش پول ملی این است که هزینه‌ها و درآمدهای دولت، تراز نیست. کشورهایی که تعادلی در هزینه و درآمد دولت‌ها ندارند، به کسری بودجه شدید دچار می‌شوند. ممکن است برخی دولت‌ها از عدم کسری بودجه حرف بزنند، ولی وقتی کاهش ارزش پولی را مشاهده می‌کنید، متوجه کسری بودجه خواهید شد. به‌طور مشخص در جامعه ایران، یکی از عوامل تاثیر گذار بر ارزش پول ملی، موضوع کسری بودجه است. بودجه‌های ما متاسفانه در این سال‌ها، نفتی بوده و وقتی که درآمد نفتی محقق نشد، دولت دچار کسری بودجه می‌شود و در ادامه به اشکال مختلف نظام بانکی را تحت فشار قرار می‌دهد که منجر به تزریق پول پرقدرت به جامعه می‌شود. به ازای هر واحد کسری بودجه‌ای که...

ادامه در صفحه ۵

اخبار ضد و نقیض از رییس کل بانک مرکزی تا سخنگوی وزارت خارجه

یک بام و دو هوای خرید یا تولید واکسن کرونا

رییس کل بانک مرکزی: خرید واکسن کرونا به دلیل تحریم امریکا با مانع مواجه شده است

سخنگوی وزارت امور خارجه: مسیر پیش خرید واکسن کرونا طی شده است

رییس مجمع سازمان نظام پزشکی: در حال حاضر مهم‌ترین مساله برون رفت از این بحران است

۸

یادداشت-۱

دورنمای رشد اقتصادی ایران در ۱۴۰۰

علی سرزعیم

بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی ایران تا آخر سال میلادی، ۵.۹۸- درصد خواهد بود اما سال آینده شرایط بهتر شده و رشد اقتصادی ایران، ۳.۱۲+ درصد می‌شود. پرسشی که بعد از آگاهی از این اعداد و ارقام به ذهن خطور می‌کند آن است که با وجود دامنه وسیعی از مشکلات اقتصادی کشور، تنگناهای تحریمی و کرونا آیا یک چنین تحلیلی مبتنی بر واقعیات اقتصادی ارایه شده است یا اینکه نمی‌توان حساب جدی روی این اعداد و ارقام باز کرد. من فکر می‌کنم این تحلیل، تحلیل درستی است. چرا که ارزیابی‌ها حاکی از آن است در صورتی که مشکلات کرونا ایجاد نمی‌شد، اقتصاد ایران بسیار زودتر به قلمروی رشد اقتصادی مثبت وارد می‌شد. اقتصاد ایران به سرعت خود را با شرایط جدید و قیمت‌های تازه تطبیق داده است و زمانی که این تطبیق شکل بگیرد، بخشی از چالش‌های پیش روی اقتصاد حل خواهد شد. معتقدم چشم‌اندازی که صندوق بین‌المللی پول از اقتصاد سال آینده ایران و تحقق رشد اقتصادی ارایه کرده با احتمال پایان یافتن مصایب کرونا از...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۲

ساخت واکسن زمان می‌برد

مینو محرز

مساله تولید واکسن داخلی بسیار مهم است. اما این واکسن هم باید مراحل فاز انسانی را به‌طور کامل طی کند و بعد تایید به تولید انبوه برسد. در مورد اینکه واکسن ایرانی یا خارجی به بیماران زده بشود تصمیم‌گیرنده دولت و وزارت بهداشت و درمان است که باید شرایط خرید واکسن را فراهم کند، اما اینکه بگوییم واکسن ایرانی نمی‌تواند موثر باشد، بی‌انصافی است، این کار با حضور محققان و دانشمندان انجام گرفته است و مطمئن باشید پزشکان حاضر در این طرح اگر از تاثیر گذار بودن این واکسن برای از بین بردن بیماری مطمئن نباشند هیچ‌وقت آن را به افراد توصیه نمی‌کنند. مساله اخلاقیات است که باید مد نظر گرفته شود. اما اینکه چرا واکسن‌های دیگر به ایران وارد نمی‌شود، می‌تواند دلایل زیادی داشته باشد. در حال حاضر چند نوع واکسن در جهان تولید شده که هر کدام میزان اثر بخشی متفاوتی دارند، البته که میزان اثر بخشی واکسن اگر ۷۵ درصد به بالا باشد، بسیار خوب است، اما مساله چگونگی ارسال این واکسن‌ها به سراسر دنیا هم هست. مثلا واکسن شرکت فایزر به یخچال منفی ۸۰ نیاز دارد که فقط در مراکز تحقیقاتی وجود دارد...

ادامه در صفحه ۸

یادداشت-۳

خطر تصمیم‌سازی‌های جناحی در اقتصاد و دیپلماسی

یوسف مولایی

با وجود همه تحولاتی که در سطح بین‌المللی جریان دارد، امریکا به دنبال منافع ملی خود است. در واقع اولویت بایدن در سطح داخلی، تحت تاثیر برنامه‌ها و سیاست‌هایی در راستای پیشبرد اهداف ملی داخلی امریکا از کرونا گرفته تا حل مشکلات اقتصادی و بیکاری و... قرار دارد. معنای این اظهارنظر، این نیست که برجام برای ایالات متحده اساسا اهمیت ندارد، اما مساله این است که برجام فعلا در زمره اولویت‌هایی قرار ندارد که بتوان امیدوار بود، بلافاصله پس از حضور بایدن و تیم اجرایی، اقتصادی و راهبردی‌اش در کاخ سفید، آن را روی میز حل و فصل قرار دهند. هم در داخل امریکا شکاف‌های عمیقی وجود دارد که باید به آنها رسیدگی شود و هم در صحنه مناسبات بین‌المللی مسائلی وجود دارد که اولویت افزون‌تری برای بایدن خواهند داشت. ضمن اینکه زمزمه‌ها نشان می‌دهد، فرایند بازگشت به برجام به صورتی که در زمان اوباما وجود داشت، دقیقا محقق نخواهد شد. احتمالا امریکا و اروپا ادعاهای جدیدی را در خصوص فعالیت‌های موشکی ایران مطرح می‌کنند که...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۴

برافراشتن پرچم حقوق عامه در انتخابات

محمد غرضی

با نزدیک‌تر شدن به موعد رسمی انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ آرام‌آرام پازل انتخابات و نامزدهایی که قصد ورود به انتخابات را دارند، در حال تکمیل شدن است. اما بخش قابل توجهی از افرادی که برای حضور در انتخابات اعلام آمادگی کرده‌اند را چهره‌های نظامی کشور تشکیل می‌دهند. موضوعی که به نظر می‌رسد باید از منظر کارشناسی و تاریخی بررسی شود تا مشخص شود آیا یک چنین حضوری در نهایت به استیفای منافع ملی ختم خواهد شد یا اینکه ممکن است اتفاقات دیگری بروز کند. حضور نظامیان در انتخابات هر چند ممکن است برای نظامیان مفید باشد اما باید دید که آیا این چهره‌ها توانایی کسب رضایت عامه مردم را دارند، موضوع دیگری است که باید از منظر تحلیلی بررسی شود. در تاریخ معاصر ایران از مشروطه تا به امروز، نظامیان اغلب نتوانسته‌اند رضایت عامه را در صحنه سیاسی جلب کنند. ممکن چهره‌های نظامی در صحنه‌های نبرد و...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۵

اما و اگرهای بازار بورس در سال ۱۴۰۰

روح‌الله مهرجو

بورس بازاری است که بالا و پایین دارد، هر رشد، سقوط را هم در پی دارد و بالعکس. هیچ‌وقت و در هیچ بورسی در دنیا همواره با رشد یا همواره با سقوط مواجه نبودیم. این طبیعی است که بازارهای بورس در سراسر دنیا نسبت به اخبار سیاسی و سیاست دولت‌ها حساس باشند که این میزان در ایران نسبت به سایر بازارها بیشتر است و مردم بر اساس اخبار از خود رفتارها یا به عبارت بهتر هیجان‌هایی به خرج می‌دهند که باعث ایجاد تغییراتی در بازار می‌شود. البته امروز همه می‌دانند که مدیریت بازار بیشتر به دست شرکت‌های حقوقی است که اکثراً زیر نظر دولت فعالیت می‌کنند. در برهه‌ای از زمان دولت به خاطر اینکه از سرازیری نقدینگی که در جامعه ما وجود دارد و به سمت هر بازاری برود، باعث ایجاد یک موج می‌شود، با جذاب کردن بازار بورس، سعی کرد بخشی از این نقدینگی را روانه این بازار کند چرا که تلاطم در بازار مسکن، طلا و ارز عواقب چندان مناسبی برای دولت در...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۶

اتکا به واقعیت‌های اقتصادی

جمشید عدالتیان شهریاری

آنچه که برنامه‌ریزی برای آینده اقتصاد را ممکن می‌کند، توجه جدی به واقعیت‌ها و شرایطی است که کشور با آن رو به روست و اگر بنا بر یک برنامه‌ریزی برای برون رفت از مشکلات و رسیدن به اهداف اقتصادی باشد، قطعا باید با محوریت واقعیت‌ها حرکت کرد. بررسی واقعیت‌های امروز اقتصاد ایران، نشان از آن دارد که ما از سویی با مشکلات و محدودیت‌های جدی مواجه هستیم و از سوی دیگر ظرفیت‌های کلانی داریم که بسیاری از آنها به شکل بالقوه باقی مانده و به درستی به آنها پرداخته نشده است. در حوزه مشکلات نیز باید دو دسته نگرانی را از یکدیگر جدا کرد، نگرانی‌های داخلی مربوط به مشکلاتی است که در حوزه نقدینگی، تورم، فشار بر تولید و فرار سرمایه‌گذاران اختصاص دارد و در حوزه بین‌المللی نیز ما با تحریم‌ها مواجه هستیم. نوع نگاه ما به تحریم‌های اقتصادی می‌تواند تا حد زیادی مسیر حرکت کشور در سال‌ها و ماه‌های آینده را تعیین کند. ایران در سال‌های گذشته یک بار به مذاکرات هسته‌ای پرداخت و...

ادامه در صفحه ۵

سیاست

ابراز نگرانی اروپا از نصب سانتریفیوژهای بیشتر در نطنز

تروییکای اروپا بدون اشـــاره به کم کاری‌های خود در اجرای تعهدات‌شان در برجام، نسبت به اقدام ایران برای نصب سانتریفیوژهای بیشتر در نطنز ابراز نگرانی کردند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، انگلیس، فرانسه و آلمان امروز (دوشـــنبه) با صدور یک بیانیه مشـــترک از اعلام جدیـــد ایـــران در خصوص نصب سانتریفیوژهای پیشرفته بیشتر در تاسیسات نطنز و همچنین اقدام پارلمان برای توسعه برنامه هسته‌ای کشور به‌شدت ابراز نگرانی کردند. تروییکای اروپا در بیانیه خود با ادعای اینکه تصمیم ایران برای نصب این سانتریفیوژها نقض توافق هسته‌ای است، آورده‌اند: اگر ایران درباره حفظ دیپلماســـی جدی است، نباید این تصمیمات را اجرایی کند. این کشورها در ادامه نسبت به تصمیم پارلمان ایران برای تصویب قانونی که به گفته آنها موجب توسعه برنامه هسته‌ای این کشور می‌شود، ابراز نگرانی کردند. بنابر گزارش وب‌سایت رسمی وزارت امور خارجه فرانســـه، تروییکای اروپایی در بیانیه روز دوشنبه خود آورده است: ما دولت‌های فرانسه، آلمان و بریتانیا بطور خستگی ناپذیر برای حفظ برنامه جامع اقدام مشـــترک (برجام) تلاش کرده‌ایـــم. این توافق، یک دستاورد کلیدی در زمینه دیپلماسی چندجانبه و معماری عدم اشاعه در دنیا به شمار می‌آید. ما با این اعتقاد که برجام به‌طور قطع منجر به اعتمادســـازی در خصوص ماهیت صرفاً صلح‌آمیز برنامه هســـته‌ای ایران می‌شود و همچنین به صلح و امنیت بین‌الملل کمک خواهد کرد، بر ســـر این توافق مذاکره کردیم. برجام کماکان بهترین روش و در حال حاضر تنها راه برای نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران و محدودسازی آن است. در ادامه این بیانیه ادعا شده است: اعلام اخیر ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر اینکه قصد دارد سه آبشار جدید از سانتریفیوژهای پیشرفته را در تاسیسات غنی‌سازی سوخت نطنز نصب کند، مغایر با برجام و به‌شدت نگران کننده است. علاوه براین، ما با نگرانی زیادی از قانون اخیر تصویب شده در پارلمان ایران مطلع شده‌ایم که اگر به مرحله اجرا درآید، برنامه هسته‌ای ایران را به میزان قابل توجهی توسعه خواهد داد و دسترسی‌های نظارتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را محدود خواهد کرد. این اقدامات، ناســـازگار با برجام و تعهدات گسترده‌تر هســـته‌ای ایران است. همچنین در بیانیه این سه کشور آمده است: اگر ایران در خصوص حفظ فضای دیپلماسی جدی است، نباید این گام‌ها را اجرایی کنـــد. چنین اقدامی تلاش‌های مشترک ما برای حفظ برجام را از بین می‌برد و فرصت مهم بازگشت به دیپلماسی با دولت جدید امریکا را در معرض خطر قرار می‌دهد. بازگشت به برجام برای ایران نیز سودمند خواهد بود. انگلیس، فرانسه و آلمان در ادامه آورده‌اند: ما در چارچوب برجام به عدم پایبندی ایران (به تعهداتش) رسیدگی خواهیم کرد. ما از اظهارات جو بایدن، رییس جمهور منتخب امریکا در خصوص برجام و مسیر دیپلماتیک برای پرداختن به نگرانی‌های دیگر درباره ایران استقبال می‌کنیم. این در راستای منافع همه ما است. نمایندگان مجلس شورای اسلامی اخیرا طرحی تحت عنوان «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران» را به تصویب رساندند که بر اساس آن سازمان انرژی اتمی مکلف شده است در صورت عدم پایبندی طرف‌های برجام به تعهدات خود، گام‌های بیشـــتری در راستای کاهش تعهدات هسته‌ای ایران بردارد.

ترور شهید سلیمانی اقدامی مستبدانه و بی‌اساس بود

رییس پیشین سازمان سیا در گفت‌وگویی از اقدام دولت امریکا در به شـــهادت رساندن سردار شهید سلیمانی انتقـــاد کرده و آن را مغایر با تعهدات امریکا نســـبت به نظام بین‌المللی دانســـت. جان برنان رییس پیشـــین سازمان سیا در دولت باراک اوباما در گفت‌وگو با روزنامه صهیونیستی هاآرتص گفت که در طول مدت خدمتش در این نهاد امریکایی، سردار شهید قاسم سلیمانی برای او یک «کینه‌جویی» شخصی تلقی می‌شد. برنان ترور این سردار ارشـــد ایرانی را که به دستور دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا طی یکی حمله پهپادی در ژانویه سال گذشـــته در عراق انجام شد محکوم کرده و گفت: ترور «یک مقام رسمی ارشد ایرانی یک اقدام مستبدانه و خطرناک بوده که هیچ گونه پایه و اساس بین‌المللی و قانونی نداشته است و بدون اینکه در خلال جنگی با ایران باشد و بدون تصمیم شورای امنیت انجام شده است» وی با مطرح کردن ادعاهایی علیه سردار شهید سلیمانی درباره عدم حمایتش از این اقدام گفت که من پیش از این گفته‌ام و به خاطرش از من انتقاد هم شده است که هرگز از حمله پهپادی علیه سلیمانی حمایت نکردم و افزود که با این مخالف نیستم که دست او به خون آلوده بود و سلیمانی را مسوول حمایت از گروه‌های تروریستی و همچنین اقداماتی که انجام می‌دادند، خواند. این مقام پیشین امریکایی سلیمانی را بازیگری خطرناک خواند، اما در عین حال گفت: کشتن یک مقام ارشد کشوری خارجی بـــرای امریکا هم ردیف پایبندی به تعهداتش به نظام بین‌المللی نیســـت. او از ایـــن موضوع که ترور سردار شهید سلیمانی از سوی «هر دو جناح سیاسی» بدون توجه به اینکه دولت ترامپ اساســـا استانداردها و هنجارهای جهانی را با این اقدام نقض کرده اســـت، مورد تشویق و تایید قرار گرفت، ابراز تاسف کرد. برنان درباره نقش رژیم صهیونیستی در این میان گفت که «شگفت‌زده نخواهم شد» اگر بفهمم اسراییل «موجب ترغیب به انجام دادن این اقدام شده یا کمکی به آن کرده است». این گفت‌وگوی برنان با هاآرتص مدت کوتاهی پیش از اقدام تروریستی علیه شهید محسن فخری‌زاده دانشمند برجسته ایرانی که موجب به شهادت رسیدن او شد، انجام شده است. او در ساعات اولیه پس از ترور شهید فخری‌زاده در صفحه توییترش از این ترور انتقاد کرده و آن را «اقدامی مجرمانه و به‌شدت غیرمعقول» توصیف کرد که ثبات منطقه را به خطر می‌اندازد.

ربیعی:

کسانی که مخالف مذاکره بودند، پیشرو آن می‌شوند

ربیعی در پاسخ به این پرسش که نظر دولت درباره پیگیری برجام چیست؟ تصریح کرد: سال ۱۳۹۹ و شرایط بین‌المللی پیش آمده بعد از پیروزی‌های ما در سازمان ملل و شکست ترامپیزم شرایط خوبی را برای منافع ملی ایجاد کرده که اگر از آن استفاده کنیم در آینده آثار بهتری از خود نشان خواهد داد. عده‌ای فکر نکنند که می‌توانند یک برش از تاریخ را کنار بگذارند با این فرض که جناح متبوعشـــان در آینده بتواند ایـــن کار را ادامه دهد. من صراحتا می‌گویم که این طرز تفکر جفا به نسل‌های بعدی است. تحولات سیاسی و بین‌المللی و فرصت‌های آن در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ لااقل بر یک یا دو نسل آتی اثر خواهند گذاشت.

سخنگوی دولت ادامه داد: همه ما در تمام سطوح بایـــد بـــا هماهنگی و همـــکاری بیشـــتری نقش خـــود را ایفا کنیم تـــا منافع ملی ما محقق شـــود. سیاست‌گذاری سلبی به ما کمکی نمی‌کند. ممکن اســـت عده‌ای تصورشان این باشد که با تصمیمات شـــان به دولت کمک می‌کنند یـــا برخی هم این رفتارهـــا را چوب لای چرخ دولت گذاشـــتن تلقی کنند؛ اما من نمی‌خواهم فعلا هیچ قضاوتی بکنم. وی در پاســـخ به این پرســـش که دورنمای برجام چه خواهد بود؛ گفت: من فکر می‌کنم قطعا مسیر گفت‌وگو را می‌رویم. خوشبختانه همه جناح‌ها بر برجام تاکید می‌کنند و کسی آن را تکذیب نکرده است. آنهایی که روزی مخالفت می‌کردند خودشان پیشرو مذاکره خواهند بود.

ربیعـــی تصریح کرد: هیـــچ دولتـــی در دنیا بدون ســـاختارهای قوی اقتصادی داخلـــی و بالا آوردن ظرفیت‌هـــای داخلی‌اش نمی‌تواند رشـــد کند. از ســـوی دیگر بدون ظرفیت‌هـــای اجتماعی قوی و بـــدون تعامل با دنیا نمی‌توان رشـــد کرد. به علاوه اینها نیازمند یک مشروعیت و انسجام بالا هستیم. در واقع شکلی از دموکراسی‌های مدرن باید شکل بگیرند. موضوع تعامل با دنیا را نباید تبدیل به نزاع کنیم تا کشور وارد مسیرهای مشکل‌زا می‌شود.

وی خاطرنشـــان کرد: بعضی‌ها با تصور غلط از جهان می‌گویند در امور سیاســـی و اقتصادی به دنیا چه کار دارید؛ با همسایه‌ها کار کنید. ما برای انتقال پول مان از همین کشورهای همسایه به خاطر فشار امریکا به مشکل‌های زیادی خوردیم. سخنگوی دولت در پاسخ به این سوال که چرا به یک‌باره مشکلات سرباز می‌کند، گفت: اقتصاد ما نارسایی‌های تاریخی دارد. نفت این نارسایی‌ها را می‌پوشاند. فرض کنید اقتصاد ایران مثل یک دریاچه اســـت که نفت در آن جاری بوده و قایق رفت و آمد می‌کرده اســـت. وقتی این نفت از دریاچه رفت، تازه قایق به سنگلاخ‌ها خورد. درست است که بخش مدیریت ما ضعیف‌هایی داشته است اما تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی آثار جدی داشته‌اند. وی در ادامه گفت: مثلا عده‌ای می‌گویند مگر مرغ به تحریم وابسته است که دچار نوسان قیمتی شـــده است. ۸۵ درصد صنعت مرغداری به ارز وابسته است؛ وقتی به موقع ارز تامین نمی‌شود تا نهاده وارد کشور شود، آثارش تا دو سال در این صنعت باقی می‌ماند.

ربیعی تصریح کرد: وقتی از ضرورت تشکیل وزارت بازرگانـــی در دوران تحریم گفتیم عـــده‌ای آن را سیاسی دانستند. مشکل بزرگ این است که همه امور را سیاسی می‌بینیم. تفکیک وزارتخانه‌ها هم سیاسی شده است. ســـخنگوی دولت در پاسخ به برخی منتقدان دولت گفت: اینکه می‌گویند دولت به امور اقتصادی بی‌توجه اســـت؛ من شـــاهد بودم معاون اول چندین جلســـه فقط در موضوع قیمت مرغ برگزار کرد. ایـــن تصوری که دولت اطلاعی از مشکلات ندارد یک قضاوت غیرمنصفانه و جناحی اســـت. همه ما در دولت در خصوص این مشکلات وقـــت می‌گذاریم. مســـاله گرانی از دلشـــوره‌های رییس جمهور و دولت است.

وی در پاســـخ به این پرســـش که آیـــا آنچه درباره امنیتی بودن رویکرد دولت در قبال مســـائل گفته می‌شود به دلیل حضور افرادی باسابقه امنیتی در دولت اســـت، اظهار کرد: این اصلا درست نیست و یک نتیجه‌گیری غلط از یک موضوع اســـت. شما وقتی می‌گویید آدم‌هایی که ســـابقه امنیتی دارند انگار هر کس با این سابقه باشد حتماً دیدگاه امنیتی دارد. اما در عین حال آدم‌هایی را می‌شناســـیم که اصلاً سابقه امنیتی ندارند اما دیدشان امنیتی است. مهم تفکر افراد است نه سابقه آنها.

رییسی:

همه باید در برابر دشمن نگاه انقلابی داشته باشند

سید ابراهیم رییسی در جلسه شورای عالی قوه قضاییه، از نمایندگان ملت در مجلس شـــورای اسلامی به خاطر تصویب قانون اقدام راهبردی کاهش تحریم‌ها و وادار کردن دشمن به پایبندی و انجام وظایف و تعهداتش در توافقات و قراردادهای بین‌المللی تقدیر کرد. رییس قوه قضاییه با بیان اینکه بیگانگان باید بدانند هر گونه فشار بر ملت بزرگ ایران اسلامی برای آنها هزینه خواهد داشت، تاکید کرد: هر چه دست ما در برخورداری از اهرم‌ها و مولفه‌های قدرت پر باشد، هزینه‌های دشمن برای دشمنی و اعمال فشار بر ملت افزایش می‌یابد. رییسی گفت: در برابر دشمن نگاه همه باید انقلابی باشد و بانگاه‌های فردی و سیاسی نباید با این مسائل برخورد کرد و مردم انتظار دارند که همه دست‌اندرکاران و مســـوولان با قدرت و متناســـب بـــا واقعیت‌های ملت موضع‌گیری کنند و به همه پیام بدهند. رییس قوه قضاییه افزود: در شرایطی که آلمان با موضع سخیف خود نشان داد اروپایی‌ها از امریکا پیروی می‌کنند، آنچه با مقاومت ملت ایران تناسب دارد، تولید قدرت در عرصه‌های اقتصادی و علمی و امنیتی و دفاعی است تا همراهان و همگامان امریکا متوجه شوند که به جای فشار بر ملت ایران باید به تعهدات خود عمل کنند. رییسی در ادامه با گرامیداشت روز دانشجو، بر نقش دانشجویان در تولید علم و جنبش نرم‌افزاری تأکید کرد و اظهار داشت: دانشگاه باید در تحقق پیشرفت و عدالت در گام دوم انقلاب اسلامی پیشگام بوده و نقشی فعال و موثر در این زمینه داشته باشد. رییس قوه قضاییه با بیان اینکه عدالتخواهی و اجرای عدالت در همه لایه‌های کشور مهم است، تصویب قوانین عادلانه در نهاد تقنین و اجرای عادلانه قوانین توسط دستگاه‌های اجرایی و همچنین داوری عادلانه در دســـتگاه قضا را از الزامات حکمرانی شایسته دانست.

رییسی از دانشجویان به عنوان جوانان بانشاط، آرمانخواه، صادق و دغدغه‌مند یاد کـــرد و با بیان اینکه آرمانخواهی دانشجویان از جنس مطالبات احزاب و گروه‌های سیاسی نیســـت، تصریح کرد: روحیه انقلابی دانشجویان ایجاب می‌کند فضای دانشگاه‌ها هم انقلابی باشد و بنا بر تأکید رهبر معظم انقلاب، دانشجویان هم در تحقق پیشرفت و هم در مطالبه اجرای عدالت پیشگام باشند. وی با اشاره به آثار و برکات تعامل دستگاه قضا با نخبگان در جهت تبیین اقدامات و برنامه‌های عدلیه و اطلاع از نظرات و دیدگاه‌های آنها، بر لزوم ارتباط مستمر همکاران مجموعه قوه قضاییه و سازمان‌های تابعه با دانشـــجویان و طلاب و سایر اقشار جامعه تأکید کرد.

رییس دستگاه قضا در بخش دیگری از سخنانش با تقدیر از اقدامات مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه برای یکپارچه‌سازی خدمات الکترونیک قضایی گفت که این اقدام گام مهمی در جهت هوشمندســـازی نظام قضایی و تســـهیل دسترســـی مردم به عدالت است. رییسی ابراز امیدواری کرد با بهره‌مندی از ظرفیت فناوری‌های نوین و هوشمندشدن همه بخش‌های قوه قضاییه، هم فرآیند دسترسی مردم به خدمات قضایی آسان‌تر شود و هم شرایط کار برای همکاران دستگاه قضا به ویژه قضات بهتر شود.

رییس قوه قضاییه در بخش دیگری از ســـخنانش بر لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی در همه واحدهای قضایی برای حفظ جان همکاران دستگاه قضا و ارباب رجوع در برابر کرونا تأکید کرد، اما در عین حال از مدیران دادگستری‌ها و سازمان‌های تابعه خواست که با دادرسی به موقع، اجازه ندهند کوچک‌ترین وقفه و خللی در رسیدگی به کار مردم به‌وجود آید.

ادامه از صفحه اول

چند نکته پیرامون بودجه

۶-۱- حتی به بهانه اهمیت آموزش و پژوهش در توســـعه، تعداد قابل توجهی موسسه در آموزش عالی تعریف شده که بعید است از نیروهای علمی کیفی لازم برای نیل به اهداف تأسیس آنها با بازدهی لازم وجود داشته باشد. به عنوان نمونه، چند سال پیش یکی از مسوولان آموزش عالی تعریف می‌کرد که در یک روســـتا یا بخش کوچک، دانشگاه پیام نور تأسیس شده در حالیکه آن نقطه دبیرستان ندارد.

۷-۱- اینگونه بی اعتنایی‌ها نســـبت به اتلاف منابع مالی کشور بیشتر شبیه جدال بر سر تقسیم غنائم می‌ماند تا تخصیص بودجه برای رفاه جامعه؛ آن هم در کشوری که مدعی حکومت مذهبی است و مراقبت از بیت المال از مهم‌ترین ارزش‌های دینی تلقی می‌شود.

۲- و در بخش درآمدها:

۱-۲- بدیهی اســـت وقتی این همه کیســـه برای بهره‌مندی از بودجه دوخته شده است، این بودجه همیشـــه با کمبود درآمد و در نتیجه با کسری مواجه است.

۲-۲- از آنجـــا کـــه ارتـــزاق کنندگان مـــازاد از بودجـــه، حامی‌های قدرتمندی در بخش‌های سیاسی و غیرسیاسی دارند خارج کردن آنها از فهرست نان خورهای بودجه‌ای توأم با مقاومت و پرهزینه خواهد بود. به همین دلیل تدوین و تصویب کنندگان بودجه یعنی دولت و مجلس تمایل چندانی به کاهش این هزینه‌هـــا از بودجه ندارند و در عوض به دنبال یافتن منابع درآمدی برای آنها باشند. مادامی که وفور نفتی وجود داشـــت این معضل نمود چندانی نداشت اما اکنون که با کاهش منابع ناشـــی از فروش نفت مواجه شده‌اند در پی یافتن روزنه‌ای برای کسب درآمد و تأمین بودجه نان خورهای مازاد بودجه‌ای هستند.

۳-۲- اکنون که چند سالی اســـت هم به دلیل کاهش قیمت نفت، و هم به دلیل تشدید تحریم‌ها و کاهش شدید میزان فروش نفت، منبع اصلی درآمدهای بودجه دچار مشکل جدی شده است، و از طرف دیگر عزمی برای حذف نان خورهای اضافـــه از بودجه وجود ندارد، دولت و مجلس ناچارند به دنبال منابع دیگر باشند.

۴-۲- تنها منبع مناســـب برای بودجه به‌طـــور اعم و برای جایگزینی نفت به‌طور خاص، مالیات است. اما در این بخش هم به لحاظ پایه‌های مالیاتی و هم به لحاظ نرخ خلأ فراوان وجود دارد؛ ضمن اینکه توان یا عزم جدی برای اخذ مالیات مناســـب از صاحبان درآمدهای انبوه اما قدرتمند وجود ندارد.

۵-۲- در بخـــش مالیات به عنـــوان مناســـب‌ترین و تأثیرگذارترین منبع، علاوه بر مشـــکل نرخ و پایه‌های مالیاتی، مســـاله فرار مالیاتی و معافیت‌های غیرموجه مالیاتی نیز معضلی است که بودجه را با کمبود جدی درآمدی مواجه کرده اســـت. جالب آنکه، معافیت‌های مالیاتی عمدتاً در بخش‌های پردرآمد جامعه اســـت و فرار مالیاتی نیز توســـط گروه‌ها و افراد غیرمولد صورت می‌پذیرد.

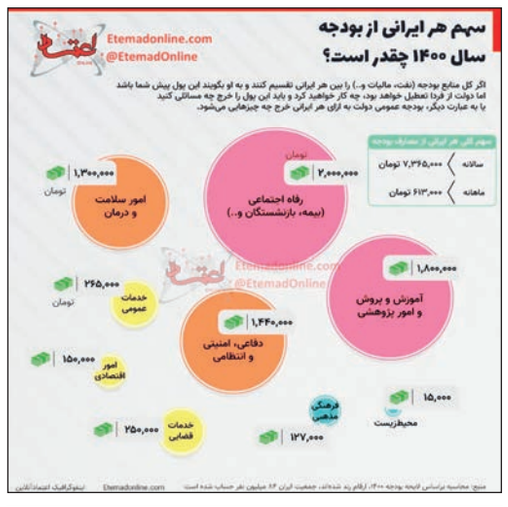

۶-۲- بنابراین در نبود منابع اصلی درآمد در بودجه (نفت و مالیات)، دولت ناچار به افزایش قیمت خدمات خود و یا توســـل به اســـتقراض. منابع اســـتقراض هم کاملاً مشخص است: استقراض از بانک مرکزی، اســـتقراض از خارج، و استقراض از مردم. منبع اســـتقراض اول تورم زاســـت که مردم توان تحمل تورمی بیش از تورم‌های متراکم شـــده در سه دهه گذشـــته را ندارند. منبع دوم به دلیل تنش‌های سیاسی با قدرت‌های اقتصادی جهان نیز قابل انجام نیســـت. می‌ماند استقراض از مردم که آن هم با توجه به تفاوت نرخ ســـودهای پرداختی دولت با نرخ‌های تورم موجـــود و انتظاری، تأمین آن تقریباً غیرممکن شـــده اســـت. بعلاوه، در طی چند سال گذشـــته قدرت خرید مردم به‌شدت کاهش یافته و احتمالاً آنچه از منابع مالی شان باقی مانده بود را ظرف چند سال گذشته در بازارهای مالی و غیرمالی موجود صرف کرده‌اند و اکنون جیب شـــان خالی است. با این وضعیت، بنابراین از توده مردم نباید انتظار خرید اوراق بدهی دولتی حتی با فرض پیش خرید اوراق بدهی نفتی را داشـــت. گروه بسیار اندکی که بیشترین ثروت کشور را در اختیار دارند نیز بعید اســـت از بازارهای پرسود و دلالی صرف نظر نموده و به ســـودهای حتی کمتر از نرخ تـــورم و مدت‌دار اوراق بدهی دولت تمایلی نشان دهند.

۷-۲- معمولاً دولت‌ها زمانی به استقراض روی می‌آورند که به داشتن درآمد کافی برای بازپس دادن اصل و سود وام‌های اخذ شده در آینده امیدوار باشند. با توجه به تداوم ساختارهای معیوب فعلی و نامشخص بودن سرنوشت تحریم‌های فعلی، معلوم نیست با چه امیدی باید منابع درآمدی در بودجه را بر استقراض (از هر منبع) استوار نمود؟

و نکته آخر اینکه، متأسفانه در شرایط سخت اقتصادی و معیشتی فعلی، گروه‌های سیاسی به نام دلســـوزی برای مردم، به دنبال زمینه چینی برای کسب قدرت قوه مجریه هستند. گروهی که تفکرشان منشأ بروز تنش و تحریم در شرایط فعلی شده و در طول ۸ سال از دولتی حمایت کردند که در عین برخورداری از حمایت‌های سیاسی همه‌جانبه و نیز از بی سابقه‌ترین درآمدهای نفتی، بدترین کارنامه اقتصادی را رقم زده است. بنابراین، معلوم نیست با چه پیشتوانه علمی یا تجربی وعده بهبود وضعیت به مردم می‌دهند. اگر ادعا این است که دولت‌های جناح مقابل در دوره‌های پیش و یا دولت فعلی ناکارآمد بوده و هستند، انصاف آن است که در پی گروه سومی با تفکر و روش دیگری برای بهبود شرایط بود نه اینکه برای بازگشت به قدرت به هر شیوه‌ای متوسل شد.

اقتصاد کلان

جزییات تغییرات ریالی و دلار کالاهای صادراتی

قیمت کالاهای صادراتی در تابستان امسال نسبت به پارسال در بخش ریالی بیش از ۴۲ درصد و دلاری حدود دو درصد افزایش داشته است. قیمت کالاهای صادراتی یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگـــذار بر میزان مبادلات خارجی کشورها و نیز یکی از عوامل تعیین کننده رابطه مبادله است و تغییرات آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. در طرح شاخص قیمت کالاهای صادراتی تاکنون از کلیه کدهای تعرفه صادراتی کشور سال ۱۳۹۰ (سال پایه) استفاده شده است که پس از بررسی‌های به عمل آمده، ســـال ۱۳۹۵ به عنوان سال پایه جدید آن در نظر گرفته شد و گزارش حاضر بر اساس کلیه کدهای تعرفه صادراتی کشـــور سال ۱۳۹۵ (ســـال پایه جدید) ارایه می‌شود. روش جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از آمارهای ثبتی گمرک جمهوری اسلامی ایران و طبقه‌بندی مورد استفاده سیستم طبقه‌بندی نظام هماهنگ شده توصیف و کدگذاری (HS) اســـت. نتایج حاصل از این طرح در سطح کل کشور و برای ۲۰ گروه اصلی طبقه‌بندی HS قابل انتشار است و به تفکیک دلاری و ریالی محاسبه و منتشر می‌شود. طبق گزارش مرکز آمار ایران تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده های ریالی در فصل تابســـتان ۱۳۹۹ نســـبت به فصل قبل، ۳۵.۹ درصد است که در مقایسه با تورم فصلی بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۲۸.۰ درصد) حـــدود ۷.۹ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های دلاری نیز در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل قبل، ۰.۸ درصد افزایش داشته که در مقایســـه با تورم فصلی بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۱.۲- درصد) حدود ۲.۰ واحد درصد افزایش داشته است. در گروه‌های اصلی طبقه‌بندی HS کمترین نرخ تورم فصلی در بخش ریالی مربوط به گروه «آلات و دســـتگاه‌های اپتیک، عکاسی، ســـینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت‌سنجی، و...» (۸.۶ درصد) و بیشترین نرخ مربوط به گروه «محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن» (۵۴.۰ درصد) اســـت. تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بـــر داده های ریالی در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱۳۱.۴ درصد است که در مقایســـه با تورم نقطه به نقطه بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۸۸.۸ درصد) ۴۲.۶ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین تغییرات شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده های دلاری در فصل تابســـتان ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل دو درصد است که در مقایسه با تورم نقطه به نقطه بهار سال ۱۳۹۹ (برابر با ۳.۴- درصد) ۵.۴ واحد درصد افزایش داشته است. در گروه‌های اصلی طبقه‌بندی HS کمترین نرخ تورم نقطه به نقطه در بخش ریالی مربوط به گروه «مواد پلاستیکی و اشـــیاء ساخته شـــده از این مواد و...» (۴۰.۵ درصد) و بیشـــترین نرخ مربوط به گروه «ماشین آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزا و قطعات آنها و...» (۵۸۹.۳ درصد) است. تغییرات میانگین شاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های ریالی در چهار فصل منتهی به فصل تابستان ۱۳۹۹ برابر با ۹۴.۹ درصد بوده است که در مقایسه با تورم سالانه بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۸۴.۹ درصد) ۱۰.۱ واحد درصد افزایش داشته است. تغییرات میانگین شـــاخص قیمت کالاهای صادراتی مبتنی بر داده‌های دلاری در چهار فصل منتهی به فصل تابســـتان ۱۳۹۹ برابر با ۶.۵- درصد بوده است که در مقایسه با تورم سالانه ی بهـــار ۱۳۹۹ (برابر با ۷.۸- درصـــد) ۱.۳ واحد درصد افزایش داشته است. در گروه‌های اصلی طبقه‌بندی HS کمترین نرخ تورم سالانه در بخش ریالی مربوط به گروه «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد و...» (۲۹.۸ درصد) و بیشترین نرخ مربوط به گروه «ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزا و قطعات آنها و...» (۴۳۲.۷ درصد) است. طبق این گزارش تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل قبل ۶۹.۴ درصد است که در مقایسه با تورم فصلی بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۶۷.۷ درصد) حدود ۱.۷ درصد افزایش داشته است. همچنین تغییرات شـــاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده های دلاری نیز در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل قبل، ۱۳.۳ درصد افزایش داشته که در مقایسه با تورم فصلی بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۱۰.۸ درصد) حدود ۲.۵ واحد درصد افزایش داشته اســـت. در گروه های اصلی طبقه‌بندی HS کمترین نرخ تورم فصلی در بخش ریالی مربوط به گروه «حیوانات زنده و محصولات حیوانی و...» (۲.۴ درصد) و بیشترین نرخ مربوط به گروه «مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گران‌بها یا نیمه‌گران‌بها و...» (۷۵.۲ درصد) است.

تغییرات شـــاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه ســـال قبل ۴۹۸.۲ درصد است که در مقایسه با تورم نقطه به نقطه بهـــار ۱۳۹۹ (برابر با ۴۰۷.۵ درصد) حدود ۹۰.۷ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده های دلاری در فصل تابستان ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل ۴۴.۱ درصد است که در مقایسه با تورم نقطه به نقطه بهار ســـال ۱۳۹۹ (برابر با ۳۷.۲ درصد) حدود ۶.۹ واحد درصد افزایش داشته است. در گروه‌های اصلی طبقه‌بندی HS کمترین نرخ تورم نقطه به نقطه در بخش ریالی مربوط به گروه «پوســـت خام، چرم، پوست‌های نرم و اشیاء ساخته شـــده از این مواد و...» (۰.۸ درصد) و بیشـــترین نرخ مربوط به گـــروه «محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن» (۶۵۴.۰ درصد) است. تغییرات میانگین شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی در چهار فصل منتهی به فصل تابستان ۱۳۹۹ برابر با ۴۱۲.۲ درصد بوده است که در مقایسه با تورم سالانه بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۳۴۷.۱ درصد) واحد ۶۵.۱ درصد افزایش داشته است.

تغییرات میانگین شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های دلاری در چهار فصل منتهی به فصل تابستان ۱۳۹۹ برابر با ۳۶.۴ درصد بوده است که در مقایسه با تورم سالانه بهار ۱۳۹۹ (برابر با ۳۳.۲ درصد) حدود ۳.۳ واحد درصد افزایش داشته است.

اخبار

همتی: انتقال پول برای خرید واکسن در حال پیگیری است

رییس کل بانک مرکزی در خصوص اقدامات صورت گرفته به منظور تامین واکسن کرونا توضیحاتی ارایه کرد و اظهار داشت: انتقال پول از مسیرهای دیگر تحت پیگیری است که ان‌شاءالله با همکاری و اقدام به موقع دستگاه‌های ذی‌ربط به نتیجه خواهد رسید. خرید واکسن از دیگر کشورها نیز در دستور کار همکاران وزارت بهداشت قرار دارد. اخبار واصله در خصوص تولید داخلی واکسن کرونا نیز امیدوارکننده است. همتی افزود: برخی نادانسته یا مغرضانه، سعی در تطهیر اقدامات غیرانسانی امریکا در تحریم ایران را دارند و تنها به ادعای دروغین امریکا بر عدم محدودیت بر معاملات دارو تاکید می‌کنند. اعلام خبر مربوط به توزیع واکسن کرونا توسط برخی کشورهای همسایه بین مردمشان تلخ‌ترین پاسخ به این عده است. از آنجا که خرید واکسن کرونا (covax) بایستی از مسیر رسمی سازمان بهداشت جهانی انجام گیرد، تاکنون هر طریقی برای پرداخت و انتقال ارز مورد نیاز، به خاطر تحریم غیرانسانی دولت امریکا و ضرورت اخذ مجوز اوفک، با مانع مواجه شده است. کره جنوبی، بابت انتقال پول از مسیر U-turn دلار برای خریدهای بشر دوستانه، نتوانست تضمینی برای عدم مصادره پول بانک مرکزی ایران توسط دولت امریکا در هنگام انتقال بدهد. صندوق بین‌المللی پول با فشار و تهدید امریکا، و با وجود اذعان به حق ایران و عدم وجود هیچ گونه مانع اقتصادی یا حقوقی، حتی جرأت مطرح کردن وام بشر دوستانه ایران در هیات‌مدیره صندوق را پیدا نکرد.

ثبات قیمت طلای جهانی در محدوده ۱۸۳۰ دلار

قیمت طلا با امیدهای بیشتر به محرک مالی ایالات متحده نسبت به واکسن کرونا ثابت شد. به گزارش رویترز، روز دوشنبه قیمت طلا ثابت شد؛ همان‌طور که داده‌های مشاغل ایالات متحده امیدها را برای محرک‌های مالی بیشتر تقویت می‌کند، اگرچه خوش‌بینی در مورد استفاده از واکسن کرونا قادر به کنترل آن نبود. قیمت طلای اسپات در ۱۸۳۷ دلار در هر اونس ثابت بود، در حالی که معاملات آتی طلای ایالات متحده در ۱۸۴۰ دلار تغییر چندانی نداشت. به گفته یک استراتژیست ارشد بازار جهانی، رشد ملایم‌تر مشاغل و محدودیت‌های حرکتی اجتماعی شدیدتر، ممانعت پاسخگویی سیاسی کنگره ایالات متحده را کاهش می‌دهد. داده‌های روز جمعه نشان داد که اقتصاد ایالات متحده کمترین کارگر را در شش ماه گذشته در ماه نوامبر اضافه کرده است. مذاکرات با هدف دستیابی به یک بسته جدید امدادی بیماری همه گیر در روز جمعه انجام شد، در حالی که یک گروه دو حزبی از قانون گذاران ایالات متحده تلاش کردند تا درمورد لایحه جدید ۹۰۸ میلیارد دلاری سنگ تمام بگذارند. اگرچه ممکن است بازار طلا از میزان بسته محرک مالی ناامید شود، احتمالا بازارها از ماهیت دو جانبه این توافق پشتیبانی می‌کنند که پیشنهاد می‌کند مصالحه بیشتری در کنگره ایالات متحده پیش رو باشد. طلا تمایل دارد که از اقدامات محرک مالی بهره‌مند شود همانطور که احتمال تورم را افزایش می‌دهد، در مقابل تورم شمش به عنوان حفاظ به کار می‌رود. به گفته منابع آگاه، ایالات متحده با بالا بردن عدم اطمینان ژئوپلیتیک، در حال آماده‌سازی تحریم حداقل دوازده مقام چینی است. با این حال، هنگامی که انگلیس آماده شد تا اولین کشوری باشد که واکسن COVID-19 فایزر/بایوان تک را در این هفته استفاده کند، سود طلا محدود شد. به گفته یک تحلیلگر اگرچه اخبار واکسن برای طلا نگران کننده است، اما این امر مانع از ادامه سیاست‌های پولی و مالی دولت نخواهد شد. هر اونس نقره با کاهش ۰.۶ درصد به ۲۴.۰۳ دلار رسید و پلاتین با ۱.۹ درصد کاهش به ۱۰۳۴.۲۹ دلار رسید، در حالی که پالادیوم با ۰.۳ درصد افزایش به ۲۳۵۰.۴۹ دلار رسید. در حالی که آمارهای ضعیف از بازار امریکا موجب تقویت امیدها نسبت به ارایه یک بسته محرک مالی جدید شده است قیمت طلا روز دوشنبه شاهد افزایش بود، اما خوش‌بینی نسبت به توزیع واکسن کرونا سبب شد تا رشد قیمت محدود باشد. بر اساس این گزارش، قیمت هر اونس طلا با ۰.۰۴ درصد افزایش به ۱۸۳۹ دلار و ۶۷ سنت رسید. قیمت فلز زرد در معاملات آتی امروز برای تحویل در ماه فوریه با ۰.۱۵ درصد رشد به ۱۸۴۲ دلار و ۷۰ سنت رسید. استفن اینز تحلیلگر بازار طلا در موسسه آکسی تریدر در این باره گفت: «رشد کم تعداد فرصت‌های شغلی و محدودیت‌های اجتماعی بیشتر سبب تشویق کنگره نسبت به تصویب بسته محرک مالی جدید خواهد شد.» آمارها در روز جمعه نشان داد که اقتصاد امریکا در ماه نوامبر کمترین فرصت شغلی ۶ ماه گذشته را ایجاد کرده است. مذاکرات برای رسیدن به توافق بر سر یک بسته محرک مالی جدید روز دوشنبه شاهد پیشرفت بود. گروهی متشکل از نمایندگان جمهوری‌خواه و دموکرات در تلاش برای نهایی کردن جزییات یک بسته محرک مالی ۹۰۸ میلیارد دلاری هستند. اینز افزود، هرچند بازار طلا ممکن است سگینالی منفی از حجم پایین بسته محرک مالی پیشنهادی گرفته باشد، اما بازارها احتمالا از ماهیت دوحزبی این بسته که نشان‌دهنده اتفاق نظر در این باره در کنگره است خشنود خواهد شد. بسته‌های محرک مالی موجب تقویت احتمال رشد نرخ تورم می‌شوند و این مساله سبب هجوم دارایی‌ها به سمت بازار طلا می‌شود. از این جهت یک بسته محرک مالی جدید می‌تواند به سود قیمت طلا تمام شود. در همین حال منابع آگاه گفتند دولت امریکا خود را برای وضع تحریم‌های جدید علیه حداقل ۱۲ شرکت چینی آماده می‌کند. این اقدام می‌تواند تنش‌های ژئوپلیتیک بین دو اقتصاد برتر جهان را افزایش دهد.

افزایش ۱۰۰ هزار تومانی قیمت سکه، قیمت طلای جهانی به ۱۸۳۰ دلار رسید

ورود مجلس به واردات کالاهای لوکس با ارز دولتی

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

روز دوشنبه ۱۷ آذر ۹۹، قیمت اونس جهانی طلا به ۱۸۳۰ دلار رسید و قیمت دلار نیز در بازار آزاد ۲۵ هزار و ۸۰۰ تومان معامله شد و این تحولات باعث افزایش ۱۰۰ هزار تومانی سکه نسبت به روز یکشنبه شده و سکه به ۱۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید. در بازار ارز قیمت دلار ۲۵ هزار و ۸۰۰ تومان، یورو ۳۱ هزار تومان و درهم امارات ۷ هزار و ۸۰ تومان اعلام شده است. نرخ فروش دلار در صرافی‌های بانکی ۲۵ هزار و ۶۰۰ تومان اعلام شد و قیمت فروش یورو نیز با افزایش ۱۰۰ تومانی نسبت به قیمت‌های پایانی روز کاری گذشته، به ۳۱ هزار و ۱۰۰ تومان رسید. قیمت خرید هر دلار ۲۴ هزار و ۶۰۰ تومان و قیمت خرید هر یورو نیز ۳۰ هزار و ۱۰۰ تومان اعلام شد. قیمت خرید هر دلار در بازار متشکل ارزی ۲۵ هزار و ۳۴۷ تومان و قیمت فروش آن نیز ۲۵ هزار و ۶۰۱ تومان اعلام شد. همچنین قیمت خرید هر یورو در این بازار ۳۰ هزار و ۲۳۰ تومان و قیمت فروش آن نیز ۳۰ هزار و ۶۶۷ تومان اعلام شد. علاوه بر این در سامانه سنا در روز معاملاتی گذشته هر یورو با قیمت میانگین ۳۰ هزار و ۷۲۴ تومان به فروش رسید و هر دلار نیز به قیمت ۲۵ هزار و ۸۰ تومان معامله شد. ضمن اینکه در سامانه نیما نیز در روز گذشته حواله یورو با میانگین قیمت ۳۰ هزار و ۲۶۶ تومان فروخته شد و حواله دلار نیز به قیمت ۲۵ هزار و ۱۱۷ تومان معامله شد. نرخ خرید و فروش دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و بازار متشکل ارزی متغیر است و متناسب با نوسان بازار آزاد در طول روز چند بار تغییر می‌کند. در روزهای گذشته روند حرکت قیمت دلار، کاهشی بود. اوایل آبان‌ماه نرخ دلار روند صعودی داشت و به بیش از ۳۰ هزار تومان رسید، اما از اواسط آبان سیر نزولی به خود گرفت. در بازار طلا نیز قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با ۱۰۰ هزار تومان افزایش ۱۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان معامله شد. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز به قیمت ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین قیمت نیم‌سکه بهار آزادی برابر با ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان، ربع سکه به چهار میلیون و ۳۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی نیز به ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان مبادله شد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۱۲۶ هزار تومان و مظنه هر مثقال طلا به بهای چهار میلیون و ۸۸۰ هزار تومان فروخته شد. اونس جهانی طلا نیز با کاهش قیمت نسبت به آخرین روز کاری روز گذشته به قیمت یک‌هزار و ۸۳۲ دلار و ۱۶ سنت رسید. دو هفته گذشته قیمت سکه و طلا متاثر از بازار ارز روند کاهشی داشت و نوسان ارزی و سیر نزولی قیمت ارز روی بازار طلا نیز تأثیر گذاشت. بررسی روند معاملات ارزی در روزهای اخیر نشان می‌دهد که کاهش ریسک‌های برون‌زا، حضور پرقدرت بازارساز و تقویت عرضه اسکناس در بازار متشکل ارزی به منظور مدیریت نوسان نرخ ارز، باعث افت قیمت‌ها در بازار ارز و همچنین بازار طلا شده است. در هفته‌های اخیر، تشدید نوسانات ارزی موجب شد تا بازارساز تصمیم جدی برای مدیریت عرضه و تقاضا بگیرد و بر همین اساس علاوه بر افزایش عرضه در بازار با برداشتن سقف فروش در سامانه نیما، از سرگیری فروش ارز سهمیه‌ای و کاهش اختلاف دلار در بازار رسمی و آزاد و البته آزاد شدن فروش ارز پتروشیمی‌ها در صرافی‌های مجاز مقدمات کاهش نوسانات قیمتی را در بازار ارز فراهم کرد. بانک مرکزی همچنین اعلام کرده از روز دوشنبه ۲۱ مهرماه نیز روزانه ۵۰ میلیون دلار اسکناس وارد بازار خواهد کرد ضمن اینکه سقف خرید بانک‌ها و صرافی‌ها در بازار متشکل ارزی را به ۵۰۰ هزار دلار افزایش داده است. فعالان بازار پیش‌بینی می‌کنند با ورود ۵۰ میلیون دلار در بازار و افزایش سقف خرید صرافی‌ها در بازار متشکل، قیمت ارز کاهشی شود کما اینکه بعد از اجرای این سیاست طی چند روز قیمت دلار حدود ۴ هزار تومان کاهش یافت. گفتنی است، با کاهش اختلاف قیمت ارز بازار آزاد و رسمی، بانک مرکزی ممنوعیت فروش ارز سهمیه‌ای را به هر کارت ملی برداشت؛ بنابراین صرافی‌ها به هر کارت ملی یک بار در سال ۲۲۰۰ دلار ارز سهمیه‌ای می‌فروشند. پیش از این با دستور بانک مرکزی فروش ارز سهمیه‌ای موقتاً در صرافی‌های بانکی متوقف شده بود.

ورود مجلس به واردات کالاهای لوکس با ارز دولتی

از سوی دیگر، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس از تدابیر مجلس برای کمک به بانک مرکزی برای ساماندهی ارزی خبر داد و گفت: مجلس به واردات کالاهای لوکس با ارز دولتی ورود کرده است. الله‌وردی دهقانی با تاکید بر ضرورت مدیریت مصارف ارزی، حذف نیازهای غیرضرور و تامین کامل نیازهای ارزی کشور، گفت: در شرایط فعلی لیست کالاهای ضروری احصا شده و باید فقط کالاهای ضروری شامل دریافت ارز دولتی شوند. نماینده مردم ورزقان در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه لحاظ محدودیت‌های ارزی در تخصیص ارز دولتی لازم است، تصریح کرد: حتی برای واردات با ارز آزاد نیز باید محدودیت‌های مدنظر باشد زیرا بی‌توجهی به این حوزه قطعا پیامدهایی چون نابسامانی بازار را در پی خواهد داشت. وی با بیان اینکه عوارض گمرکی و سود بازرگانی از محدودیت‌هایی است که برای واردات با ارز آزاد در نظر گرفته شده است، تصریح کرد: کمیسیون صنایع و معادن مجلس نسبت به واردات غیرضرور حساس بوده و در این زمینه ورود. جدی داشته است.

دهقانی با تاکید بر اینکه سخت‌گیری‌های انجام شده در حوزه ارایه ارز دولتی با این هدف است که کالاهای تولید داخل مورد اقبال مردم قرار گرفته و از این طریق ارز برای کالاهای مشابه اختصاص نیابد، گفت: سخت‌گیری‌ها با هدف حمایت از تولید داخل و ساماندهی وضعیت بازار بوده، از اینرو واردات با تعرفه مجاز بوده تا امکان رقابت فراهم باشد. وی با بیان اینکه ساماندهی وضعیت ارزی کشور منوط به همکاری و تعامل همه دستگاه‌ها است، افزود: تلاش ما این است که با ممانعت از واردات کالای قاچاق بازار را به ثبات نزدیک کنیم که این موضوع با تدابیر انجام شده صورت خواهد گرفت. عضو کمیسیون صنایع و معادن یادآور شد: اگر حجم واردات کالاهای لوکس با ارز دولتی کاهش یابد بطور حتم فشار روی بانک مرکزی نیز کاهش یافته و ساماندهی وضعیت تسهیل خواهد شد.

تلاش برای کاهش نرخ ارز

در چند ماه اخیر، بازار ارز روزهای ملتهبی را از سر گذرانده است، بطوری که در مقطعی نرخ دلار تا سقف قیمتی ۳۲ هزار و ۱۰۰ تومان نیز افزایش یافت، اما یک ماه اخیر این روند افزایشی قیمت، شکسته شده و شاهد روند نزولی قیمت‌ها در بازار هستیم. سیاست‌های بانک مرکزی نرخ دلار را در کانال ۲۵ هزار تومان تثبیت کرده و به نوعی ناظر بر تحقق این وعده است که اوایل آبان اعلام شده بود «شرایط بازار ارز به سمت ثبات خوبی حرکت خواهد کرد».

کاهش نرخ سود بین بانکی

همایون دارابی در این باره به ایبِنا می‌گوید: بازار معمولا انعکاس‌دهنده امیدها و ناامیدی‌های معامله‌گرها و همچنین دوره‌های رونق و رکود اقتصادی است. او معتقد است: تصمیماتی که در چند هفته اخیر به خصوص در زمینه کاهش نرخ سود بین بانکی گرفته شده، تاثیر مثبتی بر بازار گذاشته است. به بیان این تحلیل‌گر اقتصادی، از این نظر بانک مرکزی در این مدت توانست روی این شرایط مسلط شده و مانع از افزایش بیش از اندازه سود بین بانکی شود. دارابی با بیان اینکه این امر تا حدودی به کمک بازار آمد، اظهار می‌کند: بازار سرمایه و کل اقتصاد ایران پر از پتانسیل است و اگر مجموعه تصمیمات اقتصادی که در نهادهای دولتی و خارج از دولت گرفته می‌شود به نفع بازار سرمایه باشد، این بازار می‌تواند رشد بیشتری هم از خود نشان دهد. بانک مرکزی در مهار سود بانکی خصوصاً کاهش نرخ سود بین بانکی از ۲۲ درصد به حدود ۲۰ درصد گام موثری برای تقویت بازار برداشته و امیدواریم مجموعه تصمیمات دولت به خصوص در مورد قیمت‌گذاری محصولات کنار گذاشته شود که این امر به خصوص در مورد صنعت خودرو و صنعت فولاد بیشتر نمود پیدا می‌کند و اگر سیاست‌ها به گونه‌ای باشد که بستر مناسب فراهم شود، بازار توانایی رشد خیلی پیدا می‌کند.

تزریق ارز خصولتی‌ها به بازار

طی ماه‌های اخیر، یکی از اقدامات عرضه روزانه ۵۰ میلیون دلار اسکناس در بازار بود که همزمان با صدور جواز افزایش سقف خرید بانک‌ها و صرافی‌ها در بازار متشکل ارزی تا ۵۰۰ هزار دلار انجام گرفت. احسان سلطانی، تحلیل‌گر اقتصادی درباره هدف چنین سیاستی توضیح می‌دهد: اگر مردم احساس کنند که قرار است نرخ ارز پایین بیاید، مقدار زیادی از دلار و ارز احتکار شده به مرور وارد بازارها می‌شود و همین امر کمک می‌کند که ریزش نرخ ارز تثبیت شود. نرخ ارز واقعی نیست و باید بانک مرکزی از طریق ابزارهای قانونی فشار روی صادرکننده‌ها، به ویژه صادرکننده‌های خصولتی را افزایش دهد تا ارز لازم را به بازار تزریق کنند. بانک مرکزی چاره‌ای ندارد جز اینکه از ابزارها و مکانیزم‌های خود استفاده کند تا چه آن ارزهایی که دست صادرکنندگان است و چه آن ارزهایی که دست مردم ذخیره شده است، به بازار تزریق شود.

برخورد با متخلفان ارزی

صدور اجازه تهاتر ارزی برای صادرات و واردات، دستگیری گروهی از دلالان فضای مجازی و انتشار اخبار مثبت درباره ساخت واکسن کرونا از یک سو و تقویت احتمال آزادسازی ارزهای بلوکه‌شده در بانک‌های خارجی از سوی دیگر عواملی هستند که به عقیده اقتصاددانان به روند کاهش قیمت‌ها طی روزهای آینده کمک خواهند کرد. در کنار این اظهارنظر جدید اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهور، مبنی بر لزوم برخورد جدی با دریافت‌کنندگان ارز ۴۲۰۰ تومانی که کالا به کشور وارد نکرده‌اند، اهمیت ویژه‌ای دارد. به گفته این مقام مسوول، کار گروهی برای شناسایی دقیق اینگونه افراد و شرکت‌ها فعال شده و در صورت تایید عدم واردات دارو و کالا به کشور، با آنها برخورد جدی خواهد شد. هر چند بسیاری از سیاست‌های دولت تا سال ۱۴۰۰ تغییری نخواهد کرد، اما گام‌های مثبتی برداشته شده که به تدریج خبر از تشدید نظارت‌ها بر توزیع ارز و حتی اجرای سیاست تک نرخی شدن ارز می‌دهد. امر مهمی که به گفته کارشناسان علاوه بر از بین بردن بسیاری از زمینه‌های فساد و رانت، می‌تواند فارغ از تمامی تحولات داخلی و بین‌المللی که پیش‌بینی می‌شود در روزهای آتی رخ دهد، مسیر را برای اجرای سایر سیاست‌های کنترلی بانک مرکزی در بازار ارز، هموار سازد.

روایت پورابراهیمی از افزایش نرخ سود در زمستان ۹۶

تصمیمات غیرکارشناسی ارزی هزینه سنگین به مردم وارد کرد

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: در زمستان سال ۹۶ گزارشی که یک دفعه به ما رسید این بود که بانک مرکزی آمده سود سپرده‌های بانکی را افزایش داده، برای اینکه منابع نقدینگی از بازار ارز به سمت سپرده‌های بانکی بیاید که این اتفاق بدون هماهنگی با مجلس انجام شد. به گزارش تسنیم، «محمدرضا پورابراهیمی» با اشاره به اینکه ما در کمیسیون اقتصادی هیچ تصمیم اقتصادی را بدون حضور کارشناسان و ذی‌مدخلان قضیه نمی‌گیریم، یادآور شد: نگاه ما و آن چیزی که مدنظر داریم آن است که جنس تصمیم باید ادبیات کارشناسانه فارغ از فضای سیاسی و فارغ از آنچه دولت و مجلس چه می‌گوید باشد. وی در پاسخ به این سوال که «معیار ارز دو نرخی چه بود» گفت: این موضوع دو بحث است یکی اینکه وقتی اساس این بحث در خصوص برخی کالاها طرح شد مشکل داشت و ما هم توضیح دادیم، اما برای تصمیم‌گیری در حوزه کالاهای اساسی مثل دارو، مواد غذایی، نهاده‌های دامی، بخش کشاورزی و اینکه بتوانیم با قیمت‌های سابق کشور را اداره کنیم بحث شد، والا برای کلیه کالاها این تصمیمی اشتباه بود و در همان اواخر نیمه سال ۹۷ هم خود دولت به اشتباهش پی برد اما با هزینه سنگینی که چندین میلیارد دلار از منابع کشور هم از بین رفت. زمانی که در پایان سال ۹۶ موضوع التهابات ارزی در کشور شروع شد ما احساس کردیم فضای نرخ ارز در کشور در حال تغییر است، لذا جلساتی با رییس بانک مرکزی و وزیر اقتصاد وقت گذاشتیم و به آقایان گفتیم شما برنامه‌تان برای کنترل بازار ارز چیست؟ گفتند ما داریم تصمیمات مهمی می‌گیریم، اجازه دهید که تصمیمات را جلو ببریم و ما هم گفتیم پس این تصمیمات و اقدامات را به ما هم اعلام کنید. عضو شورای پول و اعتبار ادامه داد: چون نهایتا اجرای قوانین بر عهده قوه مجریه است و ما در این حوزه مسوولیتی نداریم، اما گزارشی که یک دفعه به ما رسید این بود که بانک مرکزی آمده سود سپرده‌های بانکی را افزایش داده برای اینکه منابع نقدینگی از بازار ارز به سمت سپرده‌های بانکی بیاید که این اتفاق بدون هماهنگی با مجلس انجام شده بود، ما روز بعد در مجلس جلسه فوق‌العاده گذاشتیم و رییس کل بانک مرکزی و روسای بانک‌ها را دعوت کردیم، به روسای بانک‌ها گفتیم شما متوجه هستید که چه تصمیمی می‌گیرید؟ افزایش سود سپرده از ۱۵ به ۲۰ درصد چوب به گوش نظام بانکی می‌زند، جالب این بود که روسای بانک‌ها گفتند شب در جلسه بانک مرکزی ما را دعوت کردند، در آنجا این موضوع را به ما ابلاغ کردند ما اصلا صحبتی در خصوص این موضوع نکردیم، به دولت گفتیم این چه تصمیمی است؟ گفتند اجازه دهید اختیارات قانونی بر عهده ماست می‌خواهیم بازار ارز را از التهاب خارج کنیم که نه تنها بازار ارز از التهاب خارج نشد و روز به روز بدتر شد بلکه دیدیم که در سال ۹۷ چه اتفاقاتی افتاد و اثرات منفی‌اش را در بازار پول هم گذاشت و ناتوانی نظام بانکی را هم بیشتر کرد.

این نماینده مجلس یازدهم در برنامه «بدون توقف» همچنین اظهار کرد: دولت در فاز بعد وارد واگذاری سکه شد که این تصمیم هم بدون مشورت با مجلس بود، من وقتی دیدم این اتفاق می‌افتد به همکاران خودم در کمیسیون گفتم فکر می‌کنم دولت برنامه مشخصی ندارد و اگر برنامه‌اش اینهاست که بیشتر هزینه دارد، لذا طرح دوفوریتی کمیسیون اقتصادی در پایان سال ۹۶ برای ساماندهی بازار ارز توسط کمیته ارزی کمیسیون با مشورت چندین نفر از مجموعه متخصصان و افرادی که قبلا رییس کل بانک مرکزی بودند جمع‌بندی شد، اولین هفته کاری سال ۹۷ را اختصاص دادیم به این طرح با اولویت و فوریت کمیسیون اقتصادی، رییس کل بانک مرکزی وقت، وزیر اقتصاد وقت هم در جلسه حاضر شدند، بعد از چند ساعت جمع‌بندی هر دو در جلسه گفتند که ما با طرح کمیسیون اقتصادی موافقیم اگرچه نکاتی هم داریم و بندهایی هم باید اصلاح شود، از جلسه که بیرون آمدند حتی خبرنگاران و شبکه‌های مختلف هم مصاحبه گرفتند که موجود است، همان شب بنده در منزل بودم از شبکه خبر دیدم معاون رییس جمهور آمدند گفتند جلسه چند ساعته‌ای داشتیم و جمع‌بندی کردیم از این لحظه نرخ ارز را در کشور ۴۲۰۰ اعلام می‌کنیم، هر کسی به هر میزان برای هر نوع کالا ارز می‌خواهد ما ارز را در اختیارش قرار می‌دهیم که من همان شب به رییس مجلس زنگ زدم و گفتم که این برای کشور فاجعه است. پس ما تصمیم‌مان کاملا مغایر بود، ما اساسا طرح مصوب داشتیم، تازه طرح ما برگرفته از نگاه کارشناسی بود چون ما در دوره قبل هم با این شوک ارزی مواجه شده بودیم. پورابراهیمی همچنین عنوان کرد: تقریبا بعد از چند ماه اصرار مکرر جلسه غیرعلنی گذاشتیم و تمام تیم اقتصادی دولت آمدند و ما اعلام کردیم که این کار رسما برای اقتصاد کشور فاجعه‌بار است. دولت می‌گوید من براساس قانون اساسی متولی اجرا هستم متولی اجرا هم حق و اختیارات قانونی دارد و ما اگر بخواهیم تغییری در این تصمیم دهیم باید مسیر قانونی را برویم، دولت همان جا اعلام کرد که من رسما مسوولیت کار را می‌پذیرم و برای ما هم از روز روشن‌تر بود که تصمیم ارز ۴۲۰۰ منجر به از بین بردن بخش عظیمی از منابع ارزی کشور می‌شود که همین هم شد. آن موقع نیمه دوم سال با تغییر رییس کل بانک مرکزی همه تصمیمات تغییر کرد و ۸۰ درصد تصمیمات جدید ابلاغی طرح کمیسیون اقتصادی در خصوص ساماندهی بازار ارز بود. عضو هیئت علمی دانشگاه تهران در پاسخ به این سوال که «در این صورت چرا مجلس از بُعد نظارتی خودش استفاده نمی‌کند» یادآور شد: ابزارهای نظارتی سوال، تحقیق و تفحص، استیضاح و کفایت سیاسی است، در همان دوره قبل که این اتفاقات افتاد مجموعه‌ای از این ابزارها عملیاتی شد، ما برای اولین‌بار در تاریخ مجلس پرونده بانک مرکزی را فرستادیم. اما این ابزارهای نظارتی سختگیرانه در همان تاریخ در خصوص موسسات غیرمجاز یا اتفاقاتی که در این بخش‌ها افتاد با تحقیق و تفحص از بانک مرکزی در همان دوره قبل در دستور کار قرار گرفت، موضوعات مربوط به طرح سوال، تذکر، استیضاح هم همه در دستور کار قرار گرفت. وی همچنین در خصوص مشکلات تخصیص ارز و مباحثی که مربوط به تصفیه آنهاست نیز اظهار کرد: در این خصوص یک مانده‌ای حسابی از سال ۹۸ به مبلغ چهار و نیم میلیارد دلار از منابع ارزی است که تخصیص پیدا کرده اما تصفیه کالایی انجام نشده است، عمدتا صحبت‌های ما با دولت سر همین موضوعات است.

رویداد

تعیین حداقل سرمایه موسسات بیمه ایرانی

وزارت اقتصاد پیش نویس مربوط به تعیین حداقل سرمایه موسسات بیمه ایرانی را به هیات دولت ارایه کرد. به گزارش دفتر هیات دولت، با توجه به رشد ارزش اسمی اموال و دارایی‌های اشخاص حقیقی و حقوقی و در نتیجه ضرورت افزایش سرمایه موسسات بیمه به منظور پوشش ریسک‌های موجود، وزارت امور اقتصادی و دارایی پیش نویس مربوط به تعیین حداقل سرمایه موسسات بیمه ایرانی را به هیات دولت ارایه نموده است. براساس مصوبات شورای عالی بیمه، سقف صدور و نگهداری حق بیمه‌ها تابعی از سرمایه شرکت‌های بیمه است. سطح بالاتر مجاز برای نگهداری بیمه‌ها، به معنای استفاده کمتر از بیمه اتکایی و اگذاری است که هزینه‌هایی را به شرکت‌های بیمه تحمیل کرده و امکانات سرمایه‌گذاری آنها را نیز محدود می‌کند. بنابراین برخورداری از سرمایه مکفی نه تنها یک الزام قانونی، بلکه یکی از شروط حیاتی برای کسب جایگاه در بازار رقابتی امروز است. تقویت توان مالی موجبات رشد و افزایش درآمدهای سرمایه‌گذاری را فراهم خواهد نمود. همچنین با تزریق منابع مالی جدید شرکت‌های بیمه با آسودگی کامل در جهت افزایش عملیات بیمه‌گری از طریق قبولی اتکایی و سایر عملیات بیمه‌گری گام برخواهند داشت و این امر موجب رشد تولید و فروش شرکت خواهد بود. از مهم‌ترین مزایای افزایش سرمایه برای شرکت‌های بیمه‌ای کاهش ریسک شرکت و بهبود توانگری مالی شرکت‌هاست. شاخص توانگری مالی از معیارهای اصلی پذیرش ریسک و ایفای تعهدات موسسات بیمه به شمار می‌رود و سرمایه پرداخت شده نقش اساسی در ارتقای این شاخص ایفا می‌کند. با توجه به اینکه ارزش اسمی اموال و دارایی‌های اشخاص حقیقی و حقوقی طی سال‌های اخیر افزایش چشم‌گیری داشته است، بنابراین افزایش سرمایه موسسات بیمه به منظور پوشش ریسک‌های موجود، ضروری به نظر می‌رسد. ضمن اینکه به موجب مفاد آیین نامه سرمایه‌گذاری موسسات بیمه که ناظر بر نحوه سرمایه‌گذاری موسسات بیمه از محل ذخایر فنی و حقوق صاحبان سهام است، محدودیت‌هایی در تشکیل پرتفوی سرمایه‌گذاری موسسات بیمه در نظر گرفته شده که سرمایه کمتر به معنای کاهش سقف سرمایه‌گذاری شرکت است.

در نتیجه با توجه به موارد فوق و همچنین برای رفع محدودیت‌های شرکت‌های بیمه در فعالیت‌های بیمه‌گری، وزارت امور اقتصاد و دارایی به استناد ماده (۳۶) قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری برای موسسات بیمه غیردولتی، پیش‌نویس تعیین حداقل سرمایه موسسات بیمه ایرانی را به هیات دولت ارایه نموده است. گفتنی است، این متن پیشنهادی مراحل بررسی خود را در کمیسیون اقتصاد هیات دولت طی می‌کند.

جهش استفاده از خدمات الکترونیک بانک‌ها در دوره کرونا

به دنبال گسترش استفاده مردم از خدمات بانکداری الکترونیک و همچنین تغییر ذائقه مردم پس از شیوع ویروس کرونا، میزان استفاده از پول کاغذی در برابر گرایش به خدمات الکترونیک بانک‌ها افت کرده است. وی با بیان اینکه شروع پاندمی کرونا در جهان فعالیت‌های الکترونیکی را با رشد قابل توجهی مواجه کرد، اظهار کرد: این شرایط در دنیا، اقتصاد را ناچار به تغییر رویکرد به سمت فناوری‌های نوین بانکی و خدمات الکترونیکی سوق داد که در ایران نیز تحولی ایجاد کرد. با اینکه فرآیندهای الکترونیکی در ایران با کندی پیش می‌رفت، اما به دلیل داشتن زیرساخت‌های نسبی توانستیم در این مدت رشد خوبی را داشته باشیم که اگر چنین زیرساخت‌هایی را نداشتیم این توسعه و رونق امکان پذیر نبود که البته هنوز به قله نرسیده است. این روند کمی با کاهش مواجه شده است، علاوه بر اینکه در زیرساخت‌های الکترونیکی هنوز هم باید اقداماتی صورت گیرد، فرهنگ‌سازی در این مورد هم باید شکل بگیرد، چرا که هنوز هم متاسفانه اغلب مردم تمایل به حضور فیزیکی دارند و دوست دارند که در بازار گشت و گذار کنند. نوروزی نایب‌رییس کمیسیون فناوری اطلاعات اتاق بازرگانی ایران گفت: از سوی دیگر، نبود کنترل و نظارت‌های کافی بر بستر الکترونیکی جهت خرید یا دریافت خدمات اینترنتی و الکترونیکی نیز باعث از بین رفتن اعتماد مردم شده و به همین دلیل ترجیح می‌دهند حتما در محل حضور داشته باشند. در کشورهای توسعه یافته به دلیل رقابت بالا در این بخش کنترل‌ها نیز بیشتر است و در نتیجه شاهد رونق بیشتری در این بخش از فناوری‌های نوین هستیم. مهم‌ترین موضوع کمرنگ شدن استفاده از پول کاغذی است که خود به خود از بین خواهد رفت و هزینه‌های گزافی که برای چاپ پول صرف می‌شود نیز حذف خواهد شد. از سوی دیگر سوءاستفاده‌هایی که در حوزه اسکناس تقلبی وجود دارد هم برداشته می‌شود. کاهش مصرف انرژی، رفع آلودگی هوا و همچنین صرفه جویی در زمان برای افراد از دیگر مزایایی است که فعالیت در حوزه فناوری به دنبال دارد. نکته مهم دیگر حذف واسطه‌ها در خریدهای اینترنتی است که می‌توان با استفاده از این روش، محصول را بدون واسطه تهیه کنیم. نایب‌رییس کمیسیون فناوری اطلاعات اتاق بازرگانی ایران در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ایجاد پرونده مالیاتی برای صاحبان کارتخوان گفت: ما همواره از شفافیت در اقتصاد و رصد معاملات و گردش‌های مالی استقبال می‌کنیم و بطور قطع ایجاد پرونده‌های مالیاتی برای دستگاه‌های کارتخوان اقدام مثبتی خواهد بود، چرا که به جلوگیری و کنترل پولشویی کمک خواهد کرد. اما در این میان زیرساخت‌ها نیز باید فراهم باشد و ساز و کار مناسبی برای اجرای این فرآیند تعریف کرد تا به عنوان نمونه اگر یک فرد در یک رسته شغلی از کارتخوان استفاده نکرد بتوان، به گردش مالی کاری که انجام می‌دهد آگاه بود و جلوی فرار مالیاتی او را گرفت.

یادداشت

انتخاب با خود ماست

پیمان مولوی

این روزها بعد از نشانه‌های مثبتی که در بورس کشور نمایان شده است، شاهد برخی ساده‌انگاری‌ها در خصوص بازار سرمایه کشور هستیم که می‌تواند در آینده تبعات مخربی را در فعالیت‌های اقتصادی ایجاد کند.

برخی با ساده‌سازی معادله تلاش می‌کنند چشم‌انداز بورس را یکسره رشد ترسیم کنند و جماعت دیگری نیز در مسیر خلاف چشم‌اندازی تیره و تاریک را از این بازار ارایه می‌کنند. اما به اعتقاد من، چشم‌انداز مرتب با بورس کشور و سایر بازارها را در سه مقطع می‌توان بررسی کرد، نخستین برهه که کوتاه‌مدت ۴۰روزه از زمان حاضر تا زمان استقرار باید و تیم اجرایی او در کاخ سفید است. یکی دیگر از بازه بهمن ماه ۹۹ تا مردادماه ۱۴۰۰ که روندی ۱۸۰ روزه را دربرمی‌گیرد و در نهایت روند بلندمدتی است که بر مناسبات ارتباطی ایران با جهان پیرامونی بعد از این دوران شکل می‌گیرد.

در کوتاه‌مدت عوامل بنیادی اقتصاد ایران تغییری نخواهد کرد و فقط چشم‌اندازهای مثبت احتمالی است که ممکن است در برخی برهه‌ها بورس را در مسیر رشد شاخص و روز دیگر در مسیر معکوس قرار دهد. اما بعد از آمدن آقای بایدن و به دست گرفتن سکان هدایت کاخ سفید توسط تیم اجرایی او، دو مسیر مشخص وجود دارد. نخست اینکه آیا مذاکرات در همین دولت و با همین تیم و دوم احتمال احاله مذاکرات به آینده و بعد از دولت فعلی است. در صورت بروز هر کدام از این احتمالات دو وضعیت را می‌توان متصور شد.

یک؛ وقتی که چشم‌انداز روشن شود و مذاکرات آغاز شود و پس از آن دلارهای بلوکه شده ایرانی آزاد شود و تحریم‌ها پایان بگیرند. این روند سوخت بورس کشور و اقتصاد را برای رشد و بهبود وضعیت تامین خواهد کرد و دوره‌ای از رونق و رشد اقتصادی را در فضای کلی اقتصادی ایجاد خواهد کرد.

احتمال دوم که تعویق مذاکرات به آینده نامعلوم است، چشم‌اندازی از رشد تورم و تداوم مشکلات بنیادینی مثل رشد نقدینگی، توسعه پایه پولی و... را در فضای کلی اقتصاد و کسب و کار ایجاد خواهد کرد. در این حالت هرچند یک سری از صنایع بورسی هم ممکن است رشد کنند اما شاکله کلی بازار در پوسته‌ای از احتیاط قرار خواهند گرفت. اما با عبور از ۲مسیر احتمالی چشم‌انداز بلندمدت اقتصاد ایران واجد ویژگی‌های دیگری است که به سادگی نمی‌توان ابعاد و زوایای گوناگون ان را تحلیل کرد. بازار سرمایه ایران بسیار متنوع است، جنس شرکت‌های آن هم مشخص است. مثلا در پتروشیمی، مواد معدنی، فولاد، خودرو و...شرکت‌هایی وجود دارند که احتمال رشد بلندمدت آنها دور از واقعیت نیست. یک عده از این شرکت‌ها بر اساس دلارهای دریافتی رشد می‌کنند، برخی دیگر به دلیل انحصاری که در بازارها از برخوردارند که باعث رشد مستمر آنها خواهد شد.

برخی به خاطر تورم موجود در جامعه ممکن است حیات خود را تداوم بخشند و گروه دیگری ممکن است با استفاده از سایر المان‌ها مسیر رشد را دنبال کنند. بنابراین ساده‌سازی بازار سرمایه و شاخص‌های اقتصادی کمکی چندانی به تصویرسازی از واقعیت‌ها نخواهد کرد. بازار سرمایه ایران بازاری متنوع با ذینفعان گوناگون است. هر کدام از ذینفعان بر اساس راهبرد مشخصی که تدارک دیده‌اند تلاش می‌کنند ارزش افزوده بیشتری را کسب کنند. اما به‌طور کلی معتقدم که سرنوشت بازارها در کشورمان به‌طور تنگاتنگی به دو مقطع ابتدایی که با آن اشاره کردم مرتبط هستند.

در وهله نخست نوع تصمیم‌سازی‌هایی که نظام سیاسی تا مقطعه حضور بایدن در کاخ سفید تدارک می‌بیند و مساله بعدی روندی است که بعد از حضور بایدن و تیم اجرایی‌اش در نظر گرفته می‌شود. بنابراین نظام تصمیم‌سازی‌های کشور با درک درست شرایط باید تلاش کنند تا به گونه‌ای عمل کند که کمترین چالش و تنش در بازارهای کشور به وجود آید.

نکته‌ای که در خصوص شاخص بازار سرمایه می‌توان به قطع گفت آن است که طی ۴۰ روز اینده بازار سرمایه همچنان فراز و نشیب و نوسانات را تجربه خواهد کرد ت زمانی که پاسخی شفاف و مستند برای ابهامات بنیادین کشور تدارک دیده شود. اینکه آیا راهبرد تنش زدایی از سوی تصمیم‌سازان کلان کشور در نظر گرفته می‌شود یا اینکه برنامه‌های مبتنی بر تنش‌زایی و اصطکاک در پیش گرفته می‌شود، متغیرهایی است که در پیش گرفتن هر کدام از آنها سرنوشت متفاوتی را برای اقتصاد ایران و بازارهای کشور از جمله بورس به وجود می‌آورد.

اما نکته کلیدی آن است که نتیجه این هماوردی به تصمیماتی که در این بازه زمانی حساس اخذ می‌شوند بستگی دارد.

تصمیماتی که مشخص می‌کند سرنوشت بازارهای اقتصادی در کشور به سمت تعالی و رشد خواهد بود یا در مسیر رکود، تورم و کاهش ارزش پول ملی.انتخاب با خود ماست.

«تعادل» علت اصلاح شدید و رشد دوباره بازار سرمایه را طی ماه‌های گذشته بررسی می‌کند

فراز و فرود بورس

رقیه ندایی |

بازار سرمایه با شروع سال جاری و حمایت‌های دولت رشدی بیش از ۳۰۰ درصدی را در کارنامه خود ثبت کرد اما؛ پس از آن شاهد نزول و اصلاح چهار ماهه بود.

اگر بخواهیم به این رشد بیش از ۳۰۰ درصدی نگاه کنیم متوجه می‌شویم که مهم‌رکن درصعود بازار حمایت‌های بی‌قید و بند دولتی‌ها بوده است. دولتی‌ها و مسوولان از روزهای پایانی سال ۱۳۹۸ تا این روزها مردم را به بورس دعوت کرده‌اند و بورس و بازار سهام را یک بازار با ریسک کم دانسته‌اند ولی، حقیقت ماجرا این نیست و بازار سهام را می‌توان یکی از پرریسک‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها دانست چراکه؛ نسبت به اخبار و وقایع بسیار حساس است، به گونه‌ای که با صعود و نزول نرخ ارز می‌تواند به‌طور کلی تغییر وضعیت دهد. با این اوصاف سرمایه‌گذاران زیادی وارد بازار سهام شدند اما؛ اغلب این افراد دانش کافی و لازم برای سرمایه‌گذاری در بورس را دارا نبودند و همین موضوع موجبات رفتار هیجانی این افراد را فراهم ساخت.

بعد این ورود حجم معاملات بازار به بالاترین حد ممکن رسید اما؛ میزان عرضه‌ها در بازار بسیار کم بود و به قولی عرضه و تقاضا هیچ نسبتی با یکدیگر نداشتند و این موضوع نیز باعث شد که برخی از سهام موجود در بازار بدون ارزندگی لازم رشد داشته باشند. در زمان این رشد شارپی که بدون ارزندگی رخ داد بسیاری از سهامداران جدیدالورود که دانش کافی نداشتند اقدام به خرید این نوع از سهام در بازار کردند که در نهایت با زیان عمده روبه روشدند. حتی برخی از سهامداران ادعا کرده‌اند که بیش از ۱۰۰ میلیون تومان در بازار سرمایه زیان کرده‌اند و هیچ فردی پاسخگوی این زیان‌ها در بورس نیست. وضعیت عجیب بورس این روزها کمی سخت‌تر شده است و پس از صعود چهار ماهه نخست سال جاری با چهار ماه اصلاح و ریزش روبه رو شدیم در نهایت چند هفته‌ای است که بازار صعودی شده اما؛ این صعود نوسان زیادی دارد و اغلب کارشناسان این وضعیت بازار را تعادل روبه بالا توصیف می‌کنند ولی به‌طور کلی در مقایسه با ابتدای سال و نبود ارزندگی در سهام موجود این روزها برای بورس، روزهای خوبی تلقی می‌شود چراکه؛ اغلب سهام موجود در بازار به ارزندگی خود رسیده‌اند.

توقف شاخص بورس

طی ۱۸ روز کاری گذشته بازار سهام شاخص کل بورس از کف یک میلیون و ۲۱۱ هزار واحدی افزایش یافته است و تا روز گذشته اگرچه اتفاق خاصی در صحنه سیاست خارجی و داخلی نیفتاده اما؛ تغییر متغیرهای بسیار مهمی نظیر کاهش ریسک انتظاری در ماه‌های پیش رو در کنار چشم‌انداز افزایشی قیمت‌ها در بازار جهانی به دو عاملی بدل شده است که توانسته طی هفته‌های اخیر بر تقاضا برای سهام به‌خصوص در نمادهایی که قیمت و درآمدزایی آنها پوشش مناسب در مقابل تورم دارد، بیفزاید.

امریکا و بورس ایران

در زمان نزول سه الی چهار ماهه بازار بود که برخی از کارشناسان این عقیده را داشتند که انتخابات امریکا و حواشی آن جوی منفی به بورس تزریق کرده و موجبات نزول این بازار را فراهم ساخته است، همچنین این دسته از کارشناسان پیروزی جوبایدن در انتخابات ریاست جمهوری امریکا را به عنوان یک عامل منفی در بازار سهام ارایه می‌کردند و بر این نظر نبودند که ورود این دموکرات به کاخ سفید می‌تواند نزول عمده تالار شیشه‌ای در برداشته باشد اما؛ اصلاح و ریزش بازار سرمایه از ۱۹ مرداد ماه آغاز شده بود و رابطه‌ای با انتخابات ریاست جمهوری امریکا نداشت و پیروزی جوبایدن نیز وضعیت بازار را تغییر نداد بلکه از اعلام این پیروزی بورس شروع به صعود کرد و پس از گذشت چند هفته نیز کماکان شاهد این صعود و افزایش در بازار سهام هستیم.

پس از این موضوع، داستان برجام در بازار مطرح شد و برخی از تحلیلگران بورسی گفتند اگر امریکا به برجام باز گردد شاهد تغییر ۲۰ الی ۲۵ درصدی در وضعیت اقتصادی خواهیم بود که این تغییر به نفع مردم و بورس است. در اینجا یک نکته نیز وجود دارد که اگر مذاکرات به بهترین شکل ممکن رخ دهد ممکن است نرخ دلار کاهش یابد که کاهش نرخ دلار در بلندمدت می‌تواند به بازار سرمایه ضربه بزند و روند نزولی بورس آغاز شود.

چرا بورس رشد کرد؟

بعد از گذر از چند ماهه نزول بازار سهام، بورس روند متعادل روبه بالای خود را آغاز کرد. این روند تنها ناشی از وضعیت طبیعی بازار و گزارش‌های خوب ماهانه شرکت‌ها بود که بعد از چند ماه رشد بازار آغاز شد. افزایش اعتماد سهامداران و سرمایه‌گذاران، همچنین آموزش بیش از پیش این افراد باعث که بورس و بازار سهام روندی جدید به خود گیرد. این نکته نیز حائز اهمیت است که رشد این روزهای بازار می‌تواند با عملکرد ضد و نقیض برخی از سهامداران بازار خدشه‌دار شود چراکه؛ اعتماد حرف اول را در بازار سهام می‌زند و کوچیکر تن اتفاقی می‌تواند اعتماد را از بازار سهام بکاهد در نتیجه شاهد تغییر روند و نزول در بازار سهام باشیم. به‌طور کلی بازار سرمایه وضعیت طبیعی خود را طی می‌کند اما؛ اگر اتفاقی هرچند کوچک از سوی مسوولان رخ دهد بورس تغییر وضعیت داده و روند کاهشی خود را آغاز می‌کند.

همچنین صادق الحسینی، اقتصاددان در صفحه توئیتر خود دلایل رشد این روزهای بازار سهام را اینگونه بیان می‌کند: ۱. رشد کامودیتی‌ها به علت ساخت واکسن کرونا که ۶۰ درصد بازار سهام کادمویتی محور است را متاثر می‌کند ۲. رشد مقطعی دلار پس از التهابات اخیر ۳. رسیدن شاخص به کف (که قبلا گفته شد حدود ۱۲۰۰) با این شرایط جدید تا زمانی که نرخ ارز کاهش نیابد رشد بازار می‌تواند ادامه یابد.

صعود یا نزول بورس؟

از عوامل داخلی و خارجی روی وضعیت بورس و اقتصاد که بگذریم اتفاق دیگری نیز طی روزهای اخیر در اقتصاد ایران افتاده است. لایحه بودجه ۱۴۰۰ که به تازگی و در هفته اخیر تقدیم مجلس شورای اسلامی شده اگرچه به گفته مسوولان دولتی مبتنی بر واقعیات موجود در اقتصاد ایران به مرحله تدوین و تقدیم رسید اما؛ به گفته بسیاری از کارشناسان جزئیات آن دربردارنده منابع و هزینه‌هایی است، رسیدن آنها به ورطه عمل می‌تواند به خودی خود تورم‌زا باشد و دست دولت را برای تامین کسری بودجه در جیب بانک مرکزی بگذارد. با توجه به اینکه این برنامه در مقطع زمانی کنونی به تصویب مجلس نرسیده مسلما تصمیم گرفتن بر مبنای آن بسیار زود است اما نکته‌ای که می‌تواند بسیار بر روند معاملات موجود در بازار سهام دخیل باشد انتظاراتی است که محقق نشدن منابع بودجه در سال مالیاتی درمیان فعالان بازار سهام را رقم می‌زند. همانطور که در سال‌های اخیر نیز شاهد بودیم قابل اتکا نبودن منابع تعریف شده به مانند فروش مقادیر معینی از نفت که در شرایط تحریمی فعلی از شانس پایینی برای تحقق برخوردار است می‌تواند با افزایش انتظارات تورمی و رشد ریسک کاهش ارزش پول ملی تنور بازار سرمایه را داغ کند. این مساله اگرچه رخدادی نامبارک و زیان‌بار برای اقتصاد ملی خواهد بود با این حال زمینه‌ای را پدید می‌آورد تا عموم مردم مانند آنچه در ماه‌های نخست سال جاری و دو سال قبل از آن شاهد بودیم برای پوشش ریسک تورم و حفظ ارزش دارایی‌های خود به سرمایه‌گذاری در بازار سهام ترغیب شوند.

بازار طی روزهای اخیر

بررسی‌های موجود در بازار سهام نشان می‌دهد که در ۳۸ صنعت بورسی ۲۸ گروه با ورود سرمایه حقیقی همراه شدند و در مقابل در ۱۱ صنعت شاهد خروج نقدینگی این دسته از سرمایه‌گذاران سهام بودیم. در فاز جدید صعودی بازار سهام، این گروه‌های کامودیتی محور بودند که مورد توجه سهامداران خرد واقع شدند. جایی که به سبب بهبود وضعیت بازار جهانی که عمدتا از امید به خاتمه یافتن شیوع ویروس کرونا با ساخت واکسن نشات می‌گرفت، گروه‌های کالایی بورس تهران منتفع خواهند شد. گروه‌هایی که سهمی ۷۰ درصدی از کل ارزش بازار سهام را در اختیار دارند. در این راستا طی ۱۸ روزهای معاملاتی گذشته گروه فرآورده‌های نفتی شاهد جابه‌جایی سهامی روزانه تقریبا با ارزش هزار و ۲۳۰ میلیارد تومان در مسیر حقوقی به حقیقی بوده است. ۴ سهم از زیرمجموعه‌های این گروه در پرتفوی صندوق پالایشی یکم قرار گرفته‌اند. صندوقی که پس از چندماه تاخیر، سرانجام میانه‌های هفته گذشته قابل معامله شد. شاید دلیل اقبال به سهام پالایشی نیز قرار گرفتن این نمادها در یک صندوق دولتی و برداشتی که فعالان بازار از اجبار دولت به حمایت از این سهام دارند، باز می‌گردد. گروه چندرشته‌ای صنعتی بخش دیگری بود که در فاز جدید صعودی بورس تهران در لیست خرید سهامداران حقیقی قرار گرفت. این صنعت در بازه زمانی مورد بررسی شاهد جذب ۷۹۹ میلیارد تومان سرمایه حقیقی بود. بیشترین خالص خرید معامله‌گران خرد در این گروه در نماد معاملاتی «شستا» رقم خورد. این سهم در دوره اصلاحی بازار سهام مدت زمان قابل تاملی با توقف نماد معاملاتی مواجه بود که همین امر سبب شد تا همانند دیگر سهام شاهد اصلاح قیمتی نباشد. از این رو برخی از فعالان بازار لقب «تافته جدابافته بورس تهران» را به آن دادند و شاید دلیل اقبال فعلی حقیقی‌ها به این نماد معاملاتی همین موضوع باشد. خودرویی‌ها با وجود افزایش زیان انباشته در آخرین صورت‌های مالی منتشر شده اما مجددا در لیست خرید سهامداران خرد قرار گرفته‌اند. این گروه در ۱۸ روز معاملاتی گذشته شاهد جابه‌جایی سهامی به ارزش ۶۲۳ میلیارد تومان از پرتفوی حقوقی‌ها به سبد سهام معامله‌گران خرد بازار بوده است.

انصراف ۲۵۰ هزار نفر از فروش سهام عدالت

حسین فهیمی، مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی، رونمایی از سامانه جدید بورسی را تحولی شگرف در نظام بنگاه‌داری کشور ارزیابی کرد و گفت: سود شرکت‌های بورسی از طریق سامانه به حساب سهامداران واریز می‌شود. فهیمی با اشاره به ضرورت توسعه اقتصاد هوشمند و دولت الکترونیک گفت: در راستای اقتصاد هوشمند، وعده‌هایی به سهامداران بورسی داده بودیم که بعد از راه‌اندازی سامانه شناسایی هوشمند و الکترونیکی سجام، مابقی خدمات هم به صورت الکترونیکی در اختیار هم‌وطنان قرار گیرد، اخیرا به وعده خود عمل و از ۲ سامانه دیگر رونمایی کرده‌ایم. وی افزود: با توجه به اینکه مدت‌ها انتظار سامانه‌ای به منظور برگزاری آنلاین مجامع بورسی و فرابورسی شکل گرفته و مبانی قانونی فراهم بود، این سامانه راه‌اندازی و بهره‌برداری عملیاتی آن انجام شد. فهیمی اظهار داشت: پس از سهمیه‌بندی عرضه‌های اولیه و فروش سهام عدالت حدود ۵۰ میلیون نفر عضو باشگاه سهامداران ما شدند که امکان گردهم آوری همه این افراد به صورت فیزیکی در مجامع شرکت‌ها به نوعی دشوار یا غیر قابل انجام بود، بنابراین باید شرایط حضور الکترونیکی برای حق رای و نظارت آنها بر شرکت‌های مد نظر فراهم می‌شد. مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی توضیح داد: سامانه مجمع الکترونیکی علاوه بر اینکه امکان حضور الکترونیکی سهامداران را فراهم می‌کند، اجازه نظارت بر عملکرد شرکت را به آنها می‌دهد که این اتفاق را می‌توان تغییر شیوه بنگاه داری پس از یک قرن در کشور عنوان کرد. فهیمی تصریح کرد: مدیران بورسی باید بدانند که از این پس از طریق الکترونیک در معرض دید میلیون‌ها سهامدار هستند، پس باید صورت مالی شرکت و فعالیت اقتصادی جاری خود را مرتب به سهامداران ارایه دهند. وی در عین حال با تاکید بر اینکه سهامداران نباید نگران اختیارات خود باشند، بیان کرد: همه تلاش ما بر این بوده تا با ارایه این سامانه حق هیچ سهامداری در نظارت بر عملکرد شرکت، تایید یا رد صورت‌های مالی، حق رای و انتخاب مدیر شرکت‌ها تضییع نشود.

برگزاری مجمع الکترونیکی ۵ شرکت سرمایه‌گذاری استانی در آینده

فهیمی افزود: این اقدام یک تحول بنیادی در شرکت‌های بورسی و نظام بنگاه داری ما است که رییس جمهور هم بهره‌برداری از آن را آغاز کرده و به‌زودی حدود ۵ شرکت سرمایه‌گذاری استانی با کمک این پلتفرم مجمع‌شان را برگزار می‌کنند. وی درباره سامانه جامع توزیع سود هم بیان کرد: خواسته‌های به حق و به‌جای سهامداران این بود که وقتی سهامدار تعدادی شرکت هستند عایدی آنها که وجه (سود) است را بدون مراجعه حضوری به مرکز خاصی دریافت کنند، این سامانه نیز برای پاسخگویی به این انتظار طراحی و ساخته شده است؛ بنابراین افرادی که علاوه بر داشتن اوراق با درآمد ثابت در شرکت‌های بورسی و فرابورسی سهامدار هستند، سود سهام‌شان را بدون مراجعه به جایی تنها با درج شماره حساب‌شان در این سامانه دریافت می‌کنند. فهیمی خاطرنشان کرد: نکته حائز اهمیت، همراهی شرکت‌های بورسی و فرابورسی در این باره است و امیدواریم الزام قانونی فراهم شود تا هیچ یک از شرکت‌ها اجازه توزیع سود خارج از این سامانه را نداشته باشند تا سهامداران بتوانند از یک سامانه متمرکز تمامی سودهای استحقاقی خود را دریافت کنند و اگر نتوانستند سودشان را دریافت کنند سامانه‌ای برای پیگیری آنها وجود داشته باشد.

ادامه فروش سهام عدالت متناسب با شرایط بازار

مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چه زمانی فروش سهام عدالت از سر گرفته می‌شود، بیان کرد: فروش سهام عدالت متوقف نشده و به صورت خرد و بلوکی ادامه دارد، اما افراد متناسب با شرایط بازار می‌توانند این اقدام را انجام دهند؛ چرا که دارایی سهام عدالت قابل توجه است و به جرات می‌توان گفت بازار خرد ۳۶ شرکت موجود در سهام عدالت در دست مشمولین این سهام است که ممکن است بازار را تحت تاثیر قرار دهد. وی افزود: توصیه موکد ما به سهامدارانی که شیوه مستقیم اداره سهام عدالت را انتخاب کرده‌اند این است که در زمان تصمیم به فروش نگاهی به کلیت بازار داشته باشند، زمانی که روند بازار نزولی است اگر اقدام به فروش کنند قطعا موجب افت مجدد قیمت‌ها، تشکیل صف‌های فروش و دیرتر فروخته شدن سهمشان می‌شوند. فهیمی ادامه داد: سهام عدالت در یک برهه زمانی از طریق عرضه تبدیل به یک رکن تنظیم بازار شد و عطش صف‌های خرید را از بین برد و به نوعی نیاز سهامداران را تعمیم بخشید، اما در یک بازه زمانی با فروش‌های سنگین رویه بازار را تغییر داد، در صورتی که در چنین زمانی باید از صف فروش خارج شد. وی همچنین گفت: تاکنون حدود ۲۵۰ هزار نفر سفارش فروش خود را لغو کردند؛ یعنی رقمی معادل ۷۰۰ میلیارد تومان جمع این میزان لغو سفارش‌ها بوده که کمک شایانی به روند معاملات داشته است، این موضوع نشان می‌دهد که سهامداران سهام عدالت نیز با هوشمندی اقدام به معامله می‌کنند و اگر شرایط بازار مهیا نباشد اقدام به فروش نمی‌کنند. مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی با اشاره به اینکه همه کارگزاری‌ها موظفند امکان لغو سفارش را برای سهامداران ایجاد کنند، بیان کرد: بیش از ۱۰۰ شرکت کارگزاری در کشور وجود دارد که سهامداران با تحقیق درباره هر کدام می‌توانند به عضویت آنها دربیایند. وی ادامه داد: امکان لغو سفارش، تصمیم نهایی را در اختیار سهامدار می‌گذارد. این دکمه لغو جزو ضروریات است و اگر کارگزاری این امکان را ایجاد نکند سهامداران با مرکز تماس سهام عدالت (شماره ۱۵۶۹) ارتباط برقرار کنند و اطلاع دهند تا پیگیری‌های لازم انجام شود. فهیمی همچنین با بیان اینکه هیچ بانکی اجازه نگهداری وجه حاصل از فروش سهام عدالت را ندارد، خاطرنشان کرد: سفارش فروش سهامداران ثبت شده و در صورت فروش هیچ بانکی اجازه نگهداری وجه را ندارد و باید به سهامدار بپردازد؛ البته سفارش‌های انباشته هم داریم که هنوز به فروش نرفته و در این باره تعهد اصلی ما به حفظ تعادل بازار، حفاظت از دارایی‌های مشمولین و تابعی از شرایط بازار است. وی در پایان افزود: کارگزاران بر اساس میزان کشش بازار، می‌توانند عرضه انجام دهند و با توجه به رعایت ضرورت تعادل معاملات را دنبال کنند، اما به محض فروخته شدن منابع حاصل از آن باید به حساب سهامداران واریز شود.

تالار

آرامش بازار خودرو و مسکن با تمرکز عرضه فولاد در بورس کالا

غلامرضا مرحبا، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس معتقد است که بخشی از افزایش قیمت مسکن و خودرو به رشد قیمت محصولات فولادی در پی عرضه کم محصولات در بورس و واسطه‌گری برخی خریداران محصول ارزان مرتبط است که در همین زمینه با تمرکز عرضه محصولات فولادی در بورس کالا و برقراری شفافیت در مبادلات، آرامش و تعادل به بازارها برمی‌گردد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز ادامه داد: برای تنظیم بازارها، یک اصل بدیهی وجود دارد که آن، شفافیت در زنجیره تولید است. از این رو با عرضه زنجیره تولید فولاد در بورس کالا، علاوه بر آنکه تولید و فروش شرکت‌ها شفاف می‌شود، از ایجاد رانت جلوگیری شده و تولید و توزیع ساماندهی می‌شود. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تاکید بر اینکه عرضه فولاد در بورس کالا از اتفاقات خوب اقتصادی کشور در سال‌های گذشته بوده است، اظهار داشت: ریشه التهاب‌های قیمتی در ماه‌های گذشته به عرضه بخشی از فولاد کشور در خارج از بورس بوده است که همین موضوع باعث چندگانگی قیمت شد. محصولاتی که در بازار آزاد نیز عرضه شد، قابل دسترس بود و به این ترتیب عرضه کم محصول در بورس به افزایش قیمت‌ها دامن زد. این نماینده مجلس با بیان اینکه بخشی از افزایش قیمت مسکن و خودرو به رشد قیمت محصولات فولادی مرتبط است، گفت: وقتی برخی تولیدکنندگان با عرضه کم در بورس و فروش در بازار آزاد به فکر منفعت شخصی خود بودند، قیمت مسکن و خودرو نیز متاثر از قیمت فولاد و واسطه‌گری برخی خریداران محصول ارزان، افزایش یافت و مشکلات اقتصادی مردم بیشتر شد که این چرخه معیوب عرضه به زودی سامان می‌یابد. مرحبا در پایان گفت: تمرکز عرضه محصولات در بورس کالا به نفع تولید و مردم است بدون شک اگر کماکان بخشی از محصولات خارج از بورس معامله شود، مشکلات ماه‌های گذشته ادامه می‌یابد.

عملکرد مثبت شرکت‌ها در ۶ ماهه نخست سال

جعفر جولا، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صنایع برق و آب صبا گفت: هرچند گسترش شیوع بیماری کووید۱۹ و اعمال محدودیت‌های پیشگیرانه در این خصوص در کنار سایر عواملی همچون سخت‌تر شدن فرآیند تامین مواد اولیه در برخی از شرکت‌ها به دلیل تشدید تحریم‌ها گاهاً منجر به کاهش حجم تولید و فروش شد، اما افزایش در نرخ فروش محصولات و همچنین افزایش نرخ ارز تا حدودی این کاهش را جبران کرده که به دنبال آن شاهد افزایش در سود ریالی شرکت‌ها هستیم. جولا اضافه کرد: همچنین با توجه بر تاثیرات صدور مجوز فروش بخشی از ارز شرکت‌های صادرات محور از سوی دولت در بازار ثانویه و در نتیجه فروش ارز این شرکت‌ها به قیمتی بیش از دو برابر سال قبل چنین به نظر می‌رسد طی سال جاری روند مثبتی را در افزایش درآمد شرکت‌های فعال در صنایع معدنی، سنگ آهنی و پتروشیمی شاهد باشیم. وی انتشار اخبار مثبت در خصوص کشف واکسن کووید ۱۹، پیروزی حزب دموکرات در انتخابات امریکا و پیشینه سیاست‌های اقتصادی این حزب را از عوامل موثر بر رشد قیمت کامودیتی‌ها دانست و افزود: از طرفی پیش‌بینی نهادهای معتبر بین‌المللی نشان از افزایش مصرف و تقاضای این محصولات از جمله مس، روی و... در کشورهای بزرگ صنعتی دارد؛ بنابراین شرکت‌های داخلی فعال در این صنایع نیز که اغلب در زمره شرکت‌های شاخص ساز و دارای وزن بالا در ارزش کل بازار هستند، می‌توانند از این افزایش‌ها تاثیر بپذیرند. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: البته میزان تاثیرپذیری شرکت‌های موجود در این گروه‌ها متفاوت است؛ برای نمونه شرکت‌های تولید کننده سنگ آهن به دلیل وجود تقاضای بالای داخلی معمولاً در مقابل محصولات خود وابستگی کمتری به رخدادهای جهانی نشان می‌دهند و تحولات این صنعت بیشتر در گرو سیاست‌های اتخاذ شده در صنعت فولاد کشور هستند. وی گفت: ناگفته نماند تغییرات قیمت جهانی این محصولات به تنهایی در عملکرد شرکت‌های داخلی تعیین کننده نیست و باید به تاثیرات تصمیماتی همچون ابلاغیه ساماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد که اخیراً با شایعات زیادی مواجه بوده است، اشاره داشت که در بلندمدت می‌تواند اثرات قابل توجهی بر این صنعت و سایر صنایع وابسته به آن داشته باشد. جعفر جولا، تعیین نرخ سود سپرده بانکی به عنوان نرخ بهره بدون ریسک در شرایط کنونی اقتصاد کشور که با حجم قابل توجه نقدینگی و تورم انتظاری بالا روبه رو است را دارای حساسیت بالایی عنوان کرد و افزود: این استدلال که بهترین راه‌حل موجود برای مهار تورم، افزایش نرخ سود سپرده بانکی است، قطعا اشتباهی بزرگ است. معتقدم یکی از بزرگ‌ترین علل نابسامانی و آشفتگی در بخش واقعی اقتصاد از جمله بازار مسکن و خودرو؛ عدم شفافیت در قیمت گذاری و رفتارهای سوداگرانه برخی از ذی‌نفعان در آن بازارها است و افزایش نرخ سود سپرده نه تنها باعث کنترل آن بازارها نخواهد شد، بلکه سایر بازارهای مولد در اقتصاد کشور نظیر بازار سرمایه را دچار رکود خواهد کرد؛ همچنین در نظر داشته باشید که افزایش نرخ سود بانکی اثرات مخرب دیگری نظیر رشد هزینه بانک‌ها، رشد هزینه تولید، افزایش نرخ سود تسهیلات بانکی و گران‌تر شدن تامین مالی را در پی خواهد داشت که در شرایط فعلی اقتصاد پرداختن به این موضوع نیازمند تامل بیشتری است. وی مهم‌ترین کارکرد بازار سرمایه را تامین مالی بنگاه‌ها دانست و تاکید کرد: این بازار باید در کنار بازار پول به عنوان موتور محرکه بخش واقعی اقتصاد ایفای نقش کند. اتفاقات ماه‌های اخیر منجر به کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران حقیقی و خروج پول از بازار سرمایه شد، لذا گام نخستین در جذب سرمایه‌ها، بازگشت اعتماد عمومی به بازار است.

ادامه از صفحه اول

اتکا به واقعیت‌های اقتصادی

تحریم‌ها کنار رفتند که نتایج مثبت آن برای اقتصاد ایران در مدتی کوتاه خود را نشان داد. قطعا در این تردیدی وجود ندارد که بهبود روابط با جهان و کاهش محدودیت‌ها به نفع اقتصاد ایران خواهد بود و باید در صورت فراهم شدن فرصتی برای کاهش آنها، از این فرصت استفاده کرد. در این رابطه اما تجربه سه سال گذشته دو نکته مهم را برای اقتصاد ایران مشخص کرده است. از سویی ما در دوره برجام، تمام ظرفیت‌ها و برنامه‌های خود را در چارچوب این توافق اجرایی کردیم اما ناگهان با خروج امریکا، تمام این برنامه‌ها بر هم ریخت. به این ترتیب حتی اگر بنا بر کنار رفتن دوباره تحریم‌ها باشد نیز باید طوری عمل کرد که تمام تمرکز بر روی آنها نباشد. نکته دوم بحث عدم اطمینان از آینده تحریم‌هاست. ما باید در شرایط فعلی از سویی طوری عمل کنیم که انگار تحریم‌ها برای سال‌های طولانی باقی خواهد ماند و از سوی دیگر در صورت رفتن تحریم‌ها، طوری عمل کنیم که لغو تحریم‌ها کوتاه‌مدت خواهد بود. برای به دست آوردن یک تصویر درست از شرایط و استفاده از تمام فرصت‌های موجود، آنچه که بیشترین اهمیت را دارد به کارگیری ظرفیت‌های داخلی اقتصاد کشور است. اگر ما بتوانیم تولید را رونق دهیم و میزان کالاهای تولید شده در ایران را افزایش دهیم، از سویی مشکلاتی که در بازارهای موازی به وجود می‌آید حل خواهد شد، از سویی معضل بیکاری با شتاب کمتری ادامه حیات می‌دهد و از سوی دیگر در کنار تامین نیازهای داخلی، امکان صادرات غیرنفتی نیز افزایش پیدا می‌کند. در صورتی که ایران بتواند با استفاده از ظرفیت‌های موجود، اقتصاد خود را رونق دهد، قطعا شانس آن وجود دارد که فشار تحریم‌ها کمتر احساس شوند و حتی در صورت کنار رفتن محدودیت‌ها نیز ایران حرف‌های بیشتری برای گفتن داشته باشد، در غیر این صورت اصرار بر تکرار تجربه برجام و قرار دادن تمام تخم‌مرغ‌های اقتصاد ایران در سبد توافق هسته‌ای، بار دیگر تجربه تلخ سال‌های قبل را تکرار می‌کند.

بودجه در انتظار معجزه

بخش مهمی از درآمد ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی نفت محقق نخواهد شد و تمام این رقم به کسری بودجه منجر می‌شود. باید به این عدد نامشخص بودن وضعیت عرضه سهام یا دارایی‌های دولت در بورس، وضعیت درآمدهای مالیاتی در ایام کرونا و عوامل خارج از اختیار دولت را نیز اضافه کرد که در صورت تداوم تمامی آنها، امکان رسیدن کسری بودجه به عددی بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان نیز وجود دارد، رقمی که در نوع خود یک فاجعه جدی خواهد بود. اقتصاد ایران حتی در سالی که با کرونا مواجه شد نیز کسری بودجه‌ای در مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان را تجربه کرد و اگر بنا باشد در سال ۱۴۰۰ رقم این کسری نیز چند برابر شود، قطعا یک فاجعه در امر بودجه‌نویسی رخ خواهد داد. تحت تاثیر همین شرایط است که بودجه در مجلس مورد بررسی قرار خواهد گرفت و شاید اگر نمایندگان دولت نتوانند، توضیح قانع کننده‌ای به نمایندگان ارایه کنند، کلیات بودجه رد شود و پیش از ورود به جزییات نیاز به تکرار ارسال بودجه به بهارستان شکل گیرد.

ریشه‌یابی کاهش ارزش پول و راهکار تقویت آن

بانک مرکزی از طریق منابع بانکی خودش تامین می‌کند، هشت برابر نقدینگی افزایش پیدا می‌کند. به همان نسب عدم تعادل را شاهد خواهیم بود. همچنین فرایندی که از طرف دیگر به افت ارزش پول ملی اثر گذاشته است، موضوع تحریم‌های خصمانه بر اقتصاد ایران است. در این شرایط، کاهش ارزش پولی به عبارت دیگر مالیات از فقرا تعبیر می‌شود یعنی اینکه صاحبان درآمدهای بالا معمولا سرمایه‌هایی دارند که در شرایط تورم، آسیب پذیری کمتری دارند، چون ارزش سرمایه آنها به همان نسبت که ارزش پول ملی کم می‌شود، بالاتر می‌رود. ولی طبقات پایین و فقرا که حداقل درآمد را دارند و نیازهای خود را به سختی تامین می‌کنند، می‌بینند که هر چقدر تلاش می‌کنند، باز هم درآمدشان نسبت به گذشته، کمتر شده است. برای اینکه از این وضعیت، برون رفت داشته باشیم، باید ابتدا یک نگاه کلان به اقتصاد داشته باشیم و در گام بعد وارد جنبه‌های خرد آن شویم. ما یک سری مشکلات ساختاری داریم، که اگر آنها را حل نکنیم، نمی‌توان به نتیجه امیدوار بود. پس باید ساختار اقتصادی را اصلاح و درست کنیم. اگر ساختار تورم را کنترل کنیم، باعث افزایش ارزش پول ملی خواهد شد. اتفاقی که بالاترین خدمت به همه مردم، خصوصا فقرای جامعه است. همچنین برای صیانت از پول ملی صیانت، بایستی به سمت سالم سازی ساختارهای اقتصادی حرکت کنیم تا در نهایت به رشد ارزش پول ملی کمک کنیم. اگر بخواهیم پول ملی تقویت شود، دو بعد دارد. یک بعد مربوط می‌شود به عوامل خارجی و تحریم‌ها، که این موضوع واقعیتی است که نباید کتمان کرد و بعد دیگر به تصمیمات داخلی مربوط می‌شود. بنابراین خیلی روشن است که یکی از عوامل موثر بر افت ارزش پول ملی، تحریم‌ها بوده است و بایستی اقداماتی صورت بگیرد که آثار تحریم‌ها کم شود و یا به گونه‌ای رفتار کنیم که تحریم‌ها از بین برود. در نتیجه یکی از راهکارها، تعامل برابر با جهان است و دیگری این است که ناکارامدی‌هایی که در اقتصادمان وجود دارد را برطرف کنیم تا شاهد تراز شدن هزینه‌ها و درآمدها باشیم. همچنین بایستی ساختار اقتصادی را سالم کنیم مهم‌ترین اقدامی که باید صورت بگیرد، مقابله با رانت و امضاهای طلایی است. تا زمانی که شاهد انواع رانت‌های اقتصادی باشیم، متاسفانه اقتصاد کشورمان را از بین می‌برد و در نهایت باعث افت ارزش پول ملی می‌شود. بایستی جلوی این عامل را بگیریم. نظام بانکی بایستی در جهت وصول مطالبات کلان و تسهیلات پرداخت شده به افرادی که در مسیر غیر تولیدی حرکت کرده‌اند، تلاش کند تا شاهد بازگشت منابع بانکی به شبکه بانکی باشیم که در نهایت به تقویت ارزش پول ملی نیز کمک می‌کند. همچنین باید تلاش شود که هزینه‌های تولید در کشور پایین بیاید تا در گام بعد سیگنال مثبتی به ایرانیان خارج از کشور ارسال شود مبنی بر چشم‌انداز مثبت در جهت سرمایه‌گذاری در ایران و رونق تولید و شکوفایی اقتصادی کشور؛ راهکاری که نمونه آن را در چین و هند نیز شاهد بوده‌ایم. در مجموع این راهکارها، در یک برنامه دو تا سه ساله، می‌توان به تقویت ۵۰ درصدی پول ملی کمک کرد.

«تعادل» روند ۳۲ ماهه معاملات مسکن تهران را بررسی می‌کند

انجماد معاملات ملکی در عصر تحریم و کرونا

مجید اعزازی |
معاملات مسکن تهران در رکود عمیقی فرو رفته است. بررسی‌های «تعادل» نشان می‌دهد، طی ۳۲ ماهه گذشته، تعداد معاملات ماهانه در بازار مسکن تهران در ۱۹ ماه زیر ۱۰ هزار فقره بوده و از این تعداد، در ۸ ماه زیر ۵ هزار فقره ثبت شده است. در ۱۲ ماه نیز تعداد معاملات ملکی، ماهانه بین ۱۰ هزار تا ۱۴۹۰۰ فقره بوده و تنها در اردیبهشت ماه سال ۹۷ تعداد معاملات مسکن به ۱۹ هزار و ۱۰۷ فقره رسیده است. این همه در حالی است که تعداد معاملات مسکن در فاز رونق بازار حدود ۲۵ هزار فقره در ماه بوده است و هم اینک در قیاس با تعداد معاملات ملک آبان ۹۹ (۴۵۰۰ فقره) بیش از ۲۰ هزار فقره اختلاف دارد.

به گزارش «تعادل» بازار مسکن تهران از سال ۹۲ و در پی نوسان‌های اقتصادی در سال‌های ۹۰ و ۹۱ وارد فاز رکود- تورمی شد به گونه‌ای از سویی تعداد معاملات کاهش یافت و از سوی دیگر، قیمت مسکن که در بالاتر از نرخ تورم عمومی، به مسیر صعودی خود ادامه داد. از سال ۹۲ تا زمستان سال ۹۶ نیز بازار مسکن اگر چه از نظر معاملات در رکود به سر می‌برد، اما از نظر قیمتی رشد کمتر از تورم یا همگام با تورم را تجربه می‌کرد. در شهریور سال ۹۶ با کاهش دستوری نرخ بهره سپرده‌های بانکی به ۱۵ درصد تلاطم در بازارهای موازی آغاز شد و اواخر آذر و طی دی ماه منجر به آغاز تحولات قیمتی در بازار مسکن نیز شد. از آغاز سال ۹۷ (حساس شدن اقتصاد به خروج ترامپ از برجام در ۱۸ اردیبهشت ۹۷) نیز با تشدید سرعت نوسان‌های ارزی و سرایت آن به همه بازارها، مسکن نیز دچار تحولات قیمتی شدید شد و این روند تا آبان سال جاری تداوم یافت به گونه‌ای که قیمت هر متر مربع مسکن در تهران از حدود ۴ میلیون تومان در آبان ۹۹ به متری ۲۷ میلیون و ۱۹۰ هزار تومان افزایش یافته است.

بر اساس این گزارش، متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در شهر تهران طی ۸ ماهه نخست سال جاری با ۷۰،۹ درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال ۹۸ به ۲۱ میلیون و ۶۷۹ هزار تومان افزایش یافته است. این رقم در ۸ ماهه نخست سال گذشته ۱۲ میلیون و ۶۸۳ هزار تومان بوده است.

افت معاملات با اوج قیمت‌ها

در کنار کاهش رشد قیمت مسکن، بازار ملک در آبان ماه کاهش شدید تعداد معاملات را نیز تجربه کرد. بر اساس گزارش بانک مرکزی، در این ماه تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به ۴،۵ هزار فقره رسید که نسبت به ماه قبل ۴۸،۴ درصد افت و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۹،۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. به گزارش «تعادل» اگر چه در ماه‌های اردیبهشت تا اول آبان سال جاری به دلیل جهش قیمت و ناتوانی مالی سمت تقاضای مصرفی همچنین کم رنگ شدن تقاضای سفته بازی به دلیل جذابیت بازار سهام، تعداد معاملات ملکی افت زیادی را تجربه کرده بود، اما در آبان ماه که در میانه آن انتخابات ریاست جمهوری امریکا برگزار شد، با دو نیمه متفاوت مواجه بودیم که موجب کاهش معاملات در هر دو نیمه این ماه شد. در نیمه اول آبان، گروهی از فروشندگان مسکن با توجه به احتمال برنده شدن دونالد ترامپ و افزایش قیمت‌ها در نیمه دوم آبان، از عرضه ملک خود به بازار طفره رفتند. در نیمه دوم آبان نیز تقاضای موثر در بازار مسکن به واسطه چشم‌انداز مثبت اقتصاد و احتمال نزولی تر شدن قیمت‌ها با رسمیت یافتن ریاست جمهوری جوبایدن، از بازار به‌طور موقت کناره گرفتند. به این ترتیب در هر دو نیمه آبان به قدری از معاملات کاسته شد که تعداد معاملات به زیر ۵ هزار فقره سقوط کرد. به غیر از فروردین سال جاری که حجم معاملات ملک به ۱۲۰۰ فقره رسید، در ماه‌های فروردین، تیر، مرداد، شهریور، مهر و آبان سال گذشته نیز حجم معاملات به زیر ۵ هزار فقره در ماه رسیده بود. تعداد معاملات در ماه‌های یاد شده به ترتیب ۳۴۲۳، ۴۸۰۰، ۳۳۰۰، ۲۸۰۰، ۳۴۰۰ و ۴۱۰۰ فقره ثبت شده است. بر اساس این گزارش، اگر فروردین ماه سال جاری را به واسطه تعطیلی سه هفته ابتدایی آن با ۱۲۰۰ فقره معامله ملکی مستثنی کنیم، تعداد معاملات مسکن در شهریور سال ۹۸ با ۲۷۸۷ فقره معامله به کف تعداد معاملات طی ۳۲ ماهه گذشته رسیده است. از این رو، اگر چه ۴۵۰۰ معامله انجام شده در آبان سال جاری با تعداد معاملات شهریور ۹۸ فاصله معناداری دارد، اما از آنجا که دو هفته اول آذر ماه ۹۹ نیز به دلیل محدودیت‌های کرونایی تعطیل بوده است، احتمال افت شدید معاملات به حدود شهریور سال ۹۸ نیز وجود دارد. با این تفاوت که در شهریور سال گذشته، دلیل افت معاملات، تشدید نوسانات قیمتی بود و حالا دلیل مضاعف به نام تعطیلی کرونایی هم به این مساله دامن خواهد زد.

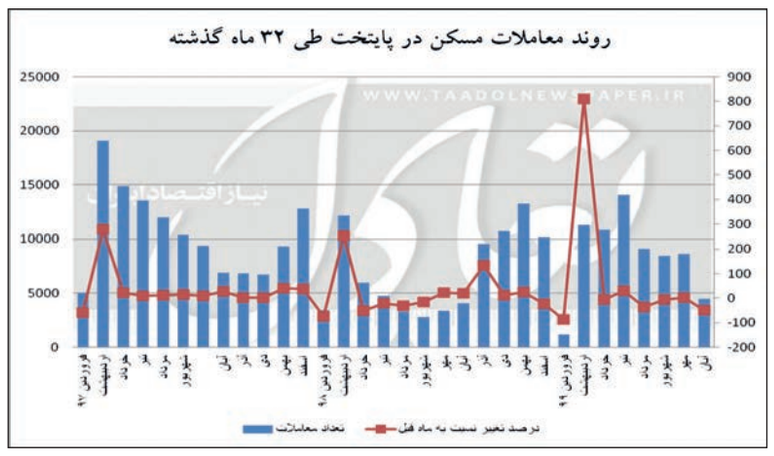

راهکار خروج بخش مسکن از رکود تورمی

بی گمان، در شرایط کنونی، دو ریسک سیستماتیک کرونا و پیامدهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها علیه کشورمان بر سر تمام بازارها و از جمله بازار مسکن سایه انداخته است و تا وقتی که این دو ریسک از میان نروند یا تقلیل نیابند، انتظار گشایش در بازارها بعید به نظر می‌رسد. در این حال، برخی از اقدامات درون‌بخشی برای بازار مسکن از سوی گروهی از کارشناسان تجویز شده و می‌شود. به‌طور نمونه، محمد گلاب کش، کارشناس اقتصاد مسکن معتقد است، حمایت دولت از خانه‌اولی‌ها و متقاضیان مصرفی، در کنار فراهم آوردن بستر کاهش هزینه ساخت واحدهای مسکونی، منجر به خروج بازار مسکن از رکود می‌شود. گلاب کش در گفت گو با ایسنا با بیان اینکه بخش مسکن در حال حاضر دچار رکود تورمی است، به دلایل این مساله اشاره و از نبود قدرت خرید در سمت تقاضا و هزینه بالای ساخت در سمت عرضه مسکن، به عنوان دلایل اصلی این موضوع نام برد. این کارشناس بازار مسکن، به پروژه‌های نیمه کاره ساختمانی اشاره کرد و گفت: آمارها از وجود بیش از ۲۰۰ هزار پروژه ساختمانی نیمه‌کاره متوقف شده در کشور حکایت دارد که به شکل روزافزونی در حال افزایش هستند. علت اصلی نیمه کاره ماندن این پروژه‌ها، مشکلات مالی در بخش عرضه است که به دلیل عدم امکان فروش واحدهای مسکونی، به وجود آمده است. به گفته وی، برای تکمیل و بهره‌برداری از پروژه‌های نیمه کاره ساختمانی، ضرورت دارد که امکان تامین منابع مالی ساخت آنها از طرق مختلف از جمله تقویت بخش تقاضای مسکن، فراهم شود. گلاب کش افزود: در کنار پروژه‌های ساختمانی نیمه کاره، همچنین واحدهای مسکونی آماده بسیاری در حال حاضر در کشور وجود دارند که آماده فروش و بهره‌برداری هستند اما به دلیل نبود قدرت خرید در سمت تقاضای مسکن، همچنان بلاتکلیف باقی مانده‌اند. عدم امکان فروش واحدهای مسکونی آماده همچنین وجود مشکلات مالی بسیار در راستای تکمیل پروژه‌های ساختمانی نیمه کاره، باعث شده است تا سازندگان مسکن نتوانند منابع مالی به منظور آغاز پروژه‌های جدید ساختمانی را در اختیار داشته باشند. وی، با بیان اینکه «حمایت دولت از بخش تقاضا و عرضه مسکن باید هماهنگ و به صورت کارشناسی شده باشد»، تاکید کرد: بخش عرضه و تقاضای مسکن دو کفه یک ترازو هستند و یکی از راهکارهای تعیین کننده برای افزایش قدرت خرید مسکن، کاهش قیمت این کالا است که از طریق حمایت از سازندگان واحدهای مسکونی در قالب تامین زمین ارزان قیمت برای ساخت همچنین کاهش قیمت مصالح ساختمانی در کنار تضمین سود سرمایه‌گذاری، امکان‌پذیر است.

ایرانشهر

سفرها در محدودیت‌های کرونایی چقدر بود؟

سفرهای مردم در محدودیت‌های گذشته حدود ۳۴ درصد نسبت به دو هفته قبل از اعلام آنها و ۳۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش پیدا کرد. به گزارش ایسنا، براساس آخرین گزارش‌های منتشر شده مرکز مدیریت اطلاعات راه‌ها و حمل و نقل جاده‌ای کشور از آخرین وضعیت تردد جاده‌ای در دو هفته اعمال محدودیت‌ها (اول تا ۱۴ آذرماه)، ۱۴ میلیون و ۷۳۵ هزار و ۹۸ تردد انواع وسایل نقلیه از ۳۱ استان کشور انجام شده است که ۳۴ درصد نسبت به دو هفته قبل از اعمال محدودیت‌ها و ۳۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش پیدا کرده است. در این بازه زمانی در مجموع حدود ۶ میلیون و ۷۲۰ هزار پلاک یکتا در استان‌های کشور تردد کرده‌اند که ۲۰ درصد نسبت به دو هفته پیش از اعمال محدودیت‌ها و ۲۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش را تجربه کردند و در این میان استان تهران با حدود یک و نیم میلیون پلاک در صدر جدول پلاک‌های مشاهده شده قرار دارد و استان‌های ایلام، سیستان و بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد در انتهای این جدول قرار داشته و کمترین تردد را انجام داده‌اند. براساس ارزیابی‌های صورت گرفته مرکز مدیریت اطلاعات راه‌ها و حمل و نقل جاده‌ای کشور روند کاهشی تردد بین استانی در روزهای پایانی هفته به دلیل حذف سفرهای تفریحی در ایام اعمال محدودیت‌ها بوده است چرا که آمار و ارقام نشان می‌دهد ترددهای بین استانی در طول ۱۴ روز مورد بررسی در این گزارش در روزهای پنجشنبه و جمعه با کاهش مواجه شدند و به‌طور متوسط روزانه حدود یک میلیون تردد بین استان‌های کشور انجام شده که نسبت به دو هفته قبل از اعمال محدودیت‌ها وسایل سبک و سنگین به ترتیب ۴۰ درصد و ۷ درصد و نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب ۴۲ درصد و ۱۰ درصد کاهش را تجربه کرده است. همچنین استان‌های مازندران با ۵۳ درصد، گیلان با ۴۹ درصد، قم با ۴۶ درصد، قزوین با ۴۳ درصد و گلستان با ۴۱ درصد بیشترین کاهش مجموعه تردد ورود و خروج به استان نسبت به دو هفته قبل از شروع محدودیت‌ها را تجربه کردند و در دو هفته اعمال محدودیت‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته استان‌های مازندران با ۵۲ درصد، قم با ۴۹ درصد، گیلان با ۴۸ درصد، قزوین با ۴۴ درصد و خوزستان با ۴۳ درصد بیشترین میزان کاهش مجموع تردد ورود و خروج به استان را داشته‌اند.

با توجه به ادامه اعمال محدودیت‌ها به ویژه در حوزه ترددهای بین استانی و درون‌شهری در استان‌های قرمز و نارنجی باید دید که کاهش سفرهای برون‌شهری و درون‌شهری مردم باعث کمتر شدن شیوع ویروس کرونا در کشور می‌شود؟

چقدر آزادراه و راه‌آهن با بودجه ۱۴۰۰ ساخته می‌شود؟

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور گفت: با وجود محقق نشدن پیشنهاد ۱۵ هزار میلیارد تومانی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ درصددیم تا ۱۹ پروژه را در حوزه‌های راه اصلی، بزرگراه، آزادراه و خطوط ریلی در اولویت قرار دهیم. در پی ارایه لایحه بودجه سال آینده از سوی دولت به مجلس در هفته گذشته، برای شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور در ردیف بودجه دستگاه‌های اجرایی، مبلغی حدود ۷۸۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. البته این به غیر بودجه‌ای است که در قالب طرح‌های اولویت‌دار دولت برای سال آینده برای همه دستگاه‌های اجرایی از جمله این شرکت در نظر گرفته شده است. خیرالله خادمی در گفت‌وگو با ایسنا در این باره اظهار کرد: درخواست و پیشنهاد ما برای بودجه سال آینده با توجه به طرح‌های در دست اجرا ۱۵۰۰۰ میلیارد تومان بود اما این عدد محقق نشده و به اندازه سنوات گذشته و حدود ۱۵ درصد افزایش داشتیم که البته با توجه به محدودیت‌های دولت در این زمینه قابل درک است. وی افزود: بر این اساس می‌توانیم پروژه‌های خود را مجددا اولویت‌بندی کنیم و به میزانی که بودجه و اعتبار در اختیار ما و برای هر یک از آنها اختصاص داده شده در هر یک از طرح‌های مذکور فعالیت انجام دهیم. البته با این لایحه بودجه مسلما برای سازمان برنامه و بودجه نیز اولویت با پروژه‌هایی بوده که پیشرفت فیزیکی بیشتری داشته‌اند. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور ادامه داد: در همین راستا هشت پروژه ریلی به طول هزار و ۵۵۰ کیلومتر، ۹ پروژه آزادراهی به طول ۶۵۱ کیلومتر و دو پروژه در حوزه راه‌اصلی و بزرگراه به طول هزار و ۸۶۰ کیلومتر در اولویت قرار خواهند گرفت. خادمی گفت: پروژه‌های اولویت‌دار همگی جزو آن دسته از طرح‌های جهش تولید و مهم است که قطعا مد نظر همه قرار دارد.

تکمیل مسکن مهر تا قبل از پایان دولت

تاکنون ۲ میلیون و ۴۵ هزار واحد که ۹۳ درصد کل پروژه مسکن مهر را شامل می‌شود افتتاح شده و واحدهای باقی مانده که عمده آن در شهرهای اطراف تهران است تا قبل از پایان دولت روحانی تکمیل خواهد شد. به گزارش ایسنا، بر اساس آماری که یکم آبان ماه ۱۳۹۹ ارایه شد از حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکن مهر تاکنون ۲ میلیون و ۴۵ هزار واحد معادل ۹۳ درصد از کل پروژه به بهره‌برداری رسیده است. ۱۲۰ هزار واحد از تعداد باقی مانده در مراحل نازک کاری، نصب انشعابات و ۶۰ هزار نیز در مراحل مختلف پیشرفت فیزیک قرار دارند. ۹۰ هزار مسکن مهر هم دارای مشکلات حقوقی و پرونده آن در محاکم قضایی است. از کل پروژه مسکن مهر سهم دولت احمدی‌نژاد از تحویل واحدها ۶۹۰ هزار معادل ۳۱ درصد و تاکنون سهم دولت روحانی حدود ۶۲ درصد بوده و مابقی در مرحله ساخت قرار دارد. عمده واحدهای تکمیل نشده در شهرهای اطراف تهران است که طبق برنامه تا قبل از پایان دولت دوازدهم افتتاح خواهند شد. در پردیس از ۸۳ هزار واحد مسکن مهر ۶۰ هزار تحویل شده و قرار است در بهمن ماه ۱۳۹۹ نیز ۱۰ هزار واحد دیگر تحویل شود. مهدی هدایت مدیرعامل شرکت عمران پردیس گفته که سایر واحدها اوایل سال آینده و قبل از اتمام دولت تکمیل و به مردم تحویل داده می‌شود. در شهر جدید پرند هم از حدود ۹۰ هزار واحد مسکن مهر ۱۰ هزار واحد باقی مانده که ۷۰۰۰ واحد مربوط به پروژه کیسون و ۳۰۰۰ واحد در دیگر نقاط شهر است. پیمانکاران جدول زمان‌بندی ارایه کرده و قول داده‌اند که تا پایان سال تمامی واحدها را تحویل می‌دهند.

بارش برف و باران در جاده‌های ۲۰ استان کشور

مرکز مدیریت اطلاعات راه‌ها و حمل و نقل جاده‌ای از بارش بارف و باران در جاده‌های ۲۰ استان کشور خبر داد. به گزارش ایرنا، بررسی آخرین وضعیت جوی از بارش برف و باران در برخی از محورهای استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، اصفهان، البرز، تهران، زنجان، قزوین، قم، مازندران، مرکزی، همدان، خراسان شمالی و خراسان رضوی خبر می‌دهد. بارش باران در برخی از محورهای استان‌های خراسان جنوبی، کرمان، گیلان، گلستان، کرمان جنوب و یزد نیز ادامه دارد. در همین حال، صادق ضیاییان، مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: از روز سه شنبه تا پایان هفته در شرق و جنوب‌شرق کشور کاهش دما بین ۵ تا ۱۰ درجه پیش بینی می‌شود و در سایر نقاط کشور هوای سرد ماندگار خواهد بود. ضیاییان در گفت‌وگو با فارس بیان کرد: روز چهارشنبه ۱۹ آذر با ورود سامانه بارشی جدید به شمال غرب کشور، بارش در شمال غرب و بخش‌هایی از غرب کشور و غرب سواحل خزر را خواهیم داشت. ضیاییان ادامه داد: روز پنج‌شنبه ۲۰ آذر گستره بارش‌ها علاوه بر شمال غرب و سواحل خزر، دامنه‌های جنوبی البرز مرکزی در استان‌های زنجان، تهران، البرز، قزوین و شمال سمنان را در بر می‌گیرد و به بخش‌هایی از مرکز کشور خواهد رسید. وی اضافه کرد: روز جمعه ۲۱ آذر بارش‌ها فقط محدود به سواحل خزر را خواهد بود. مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: از سه شنبه تا پایان هفته در شرق و جنوب‌شرق کشور کاهش دما بین ۵ تا ۱۰ درجه خواهیم داشت و در سایر نقاط کشور هوای سرد ماندگار خواهد بود. مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی در تشریح وضعیت جوی پایتخت گفت: آسمان تهران در روز سه شنبه صاف تا کمی ابری، به تدریج همراه با غبار محلی پیش‌بینی می‌شود. بیشینه و کمینه دما در تهران ۸ و صفر درجه خواهد بود.

اخبار ویژه

طرح فوق‌العاده همراه اول با عنوان روشن کنید، جایزه بگیرید

مهتاب جهاندار | همان‌طور که می‌دانید بیشتر اپراتورها با گذشت مدت زمان طولانی از خاموش باقی ماندن یک سیم کارت، به سلب امتیاز آن پرداخته و هیچ برنامه خاصی را برای مشترکین خود در نظر نمی‌گیرند. اخیرا نیز مصوبه جدیدی توسط رگولاتوری صادر شده، مبنی بر اینکه اگر سیم کارت‌های اعتباری تا ۹۰ روز غیرفعال یا خاموش باقی بمانند، سلب امتیاز صورت خواهد گرفت. در این بین شرکت موفق همراه اول، بزرگ‌ترین اپراتور کشورمان تصمیم گرفته یک طرح تشویقی خاص را در نظر گیرد. در این طرح که با نام روشن کنید، جایزه بگیرید شناخته می‌شود، حتی با مصوبه جدید رگولاتوری، مشترکین در صورت خاموش باقی ماندن سیم کارتشان به مدت سه ماه، می‌توانند سیم کارت قبل خود را بار دیگر فعال کرده و جایزه دریافت کنند. درباره این طرح شرکت همراه اعلام اعلام کرده:

کلیه مشترکین اعتباری همراه اول که خط آنها بیش از سه ماه خاموش بوده است، با روشن کردن سیم کارت خود، یک جایزه ویژه دریافت می‌کنند. دریافت جایزه پس از روشن کردن سیم کارت با شماره‌گیری کد دستوری #۳۳۲*۱۰* (ستاره ۱۰ ستاره ۳۳۲ مربع) امکان‌پذیر خواهد بود. شایان ذکر است سیم کارت‌های اعتباری خاموش با بیش از سه ماه عدم کارکرد، در صورت روشن نشدن و عدم استفاده از آن، طبق مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات، در فرایند سلب امتیاز قرار خواهند گرفت. با این حساب اپراتور اول کشورمان حتی با وجود مصوبه جدید رگولاتوری امتیازی را به مشترکین قدیمی می‌دهد که شاید کمتر اپراتوری چنین طرحی را برای مشترک خود در نظر گرفته باشد. برای کسب جزییات تکمیلی بهتر است به وب سایت همراه اول مراجعه کنید.

ایران به جمع ۴ تولیدکننده ریل زبانه سوزن در جهان

ذوب آهن اصفهان در راستای خودکفایی و بومی سازی و به دنبال تولید ریل‌های مورد نیاز راه‌آهن و مترو ۱۰ آذرماه، موفق به تولید انبوه ریل زبانه سوزن گردید و با این موفقیت چشمگیر، ایران به جمع چهار تولیدکننده ریل زبانه‌سوزن در جهان پیوست. منصور یزدی‌زاده مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان در این خصوص گفت: تولید ریل زبانه سوزن که مصارف گسترده‌ای در صنعت ریلی کشور دارد، پس از تولید ریل‌های درون و برون شهری در دستور کار شرکت قرار گرفت و طراحی و ساخت غلتک‌های آن سه ماه طول کشید که توسط کارشناسان این شرکت با کار شبانه روزی با توجه به نیاز کشور انجام شد. وی با اشاره به اینکه هیچ محدودیتی در تولید ریل نداریم و برای صادرات آن هم برنامه‌ریزی کرده‌ایم، افزود: تولید این محصول سخت‌تر از تولید ریل‌های دیگر است و چون هیچ محور تقارنی ندارد، تولید آن پیچیدگی‌ها و حساسیت‌های خاصی دارد. مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان به اهمیت این ریل در صنعت حمل و نقل ریلی کشور اشاره کرد و گفت: کارهای تکمیلی بر روی ریل زبانه سوزن در شرکت دیگری انجام می‌شود و در نهایت سوزن ریل ملی در خطوط کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آمادگی کامل برای مقابله با سیلاب‌های احتمالی در خوزستان

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان گفت: با توجه به گزارش سازمان هواشناسی کشور درباره بارندگی‌های پیش رو در استان خوزستان این شرکت امکانات خود را برای مقابله با تعبات سیلاب‌های احتمالی آماده کرده است. به گزارش روابط عمومی شرکت نفت و گاز اروندان: مهندس جهانگیر پورهنگ هفته گذشته در کمیته بحران شرکت که با حضور مدیران و مسوولان ذی‌ربط و با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی به صورت حضوری و ویدیو کنفرانس تشکیل جلسه داد و افزود: در این ارتباط بررسی‌های لازم به عمل آمده و تجهیزات کاربردی آماده به کار است. وی ضرورت اهتمام ویژه به مناطق همجوار تاسیسات را در راستای مسوولیت‌های اجتماعی در حد امکانات شرکت یادآور و با توجه به موقعیت عملیاتی شرکت نفت و گاز اروندان حفاظت از محیط زیست در گستره فعالیت شرکت در غرب کارون را مورد تاکید قرار داد. پورهنگ با اشاره به اقدامات صورت گرفته در جهت پیشگیری و مقابله با بیماری کووید۱۹ گفت: سلامت نیروهای انسانی به عنوان سرمایه ارزشمند شرکت در اولویت کار است و به همین منظور رعایت پروتکل‌ها بهداشتی باید به جد مورد توجه همه همکاران قرار گیرد.

انجام تعمیرات اساسی ردیف ۲ نفت و گاز در دارخوین

با توجه به الزامات نظام مدیریت دارایی‌های فیزیکی و اهمیت استمرار تولید حفاظت از محیط زیست تعمییرات اساسی ردیف ۲ نفت و گاز منطقه دارخوین در شرکت نفت و گاز اروندان انجام پذیرفت. به گزارش روابط عمومی شرکت نفت و گاز اروندان مدیر منطقه عملیاتی دارخوین این شرکت اظهار داشت: ردیف ۲ نفت و گاز منطقه نفتی دارخوین پس از اخذ مجوزهای لازم تولید این ردیف متوقف گردید و پس از تعمیرات کامل و اساسی این تجهیزات مجددا در مدار تولید و بهره‌برداری قرار گرفت. مهندس شهرام رادیان افزود: ردیف ۲ نفت و گاز بهره‌برداری دارخوین با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی از مدار تولید خارج و پس از انجام تعمیرات اساسی انجام شده این تجهیزات با صرف بیش از چهل هزار نفر- ساعت کار شبانه روزی همکاران در بخش عملیات مجددا در مدار تولید قرار گرفت.

اخبار

بی‌اعتمادی به کیفیت کالا، عامل کاهش تمایل مردم به خرید آنلاین

نتایج یک افکارسنجی آنلاین در ایرنا نشان داد ۳۵.۵ درصد مخاطبان عامل کاهش تمایل مردم به خرید آنلاین در ماه‌های اخیر را «بی‌اعتمادی به کیفیت کالا» می‌دانند. ایرنا در یک افکارسنجی آنلاین از مخاطبان خواست تا علت اصلی کاهش تمایل مردم به خرید آنلاین را در ماه‌های اخیر اعلام کنند که ۳۵.۵ درصد مخاطبان ایرنا «بی‌اعتمادی به کیفیت کالا» و ۲۵.۶ درصد «گرانی قیمت نسبت به بازار» را عامل دانستند. «بی‌اعتمادی به پرداخت وجه قبل از تحویل کالا» با ۱۵.۸ درصد، «بی‌اعتمادی به سایت فروشنده» با ۱۵.۶ درصد و «تأخیر در ارسال کالا» با ۷.۴ درصد به عنوان عوامل بعدی از سوی پاسخگویان مطرح شدند. در روزهای اخیر اخباری مبنی بر کاهش تمایل مردم به خرید اینترنتی منتشر شد که اداره کل پژوهش و بررسی‌های خبری ایرنا را بر آن داشت که افکارسنجی آنلاین خود را در این هفته به تمایل مردم به خرید اینترنتی اختصاص دهد. این نظرسنجی در روزهای ۱۰ تا ۱۷ آذرماه روی سایت ایرنا قرار گرفت که در مجموع ۴۰۰۰ نفر در این افکارسنجی مشارکت داشتند. در این نظرسنجی چهار سوال؛ ۱- به نظر شما مهم‌ترین علت گرایش مردم به خرید آنلاین چیست؟ ۲- تا چه اندازه به خرید آنلاین اعتماد دارید؟ ۳- بنا به برخی گزارش‌ها، تمایل مردم به خرید آنلاین در ماه‌های اخیر کاهش یافته است، به نظر شما علت اصلی چیست؟ ۴-شیوع ویروس کرونا تا چه اندازه در گرایش شما به خرید آنلاین تأثیر داشته است؟ مطرح شد. در پاسخ به سوال «به نظر شما مهم‌ترین علت گرایش مردم به خرید آنلاین چیست؟» ۴۲.۲ درصد مخاطبان «صرفه‌جویی در وقت» و ۳۷.۴ درصد «انتخاب و دریافت آسان کالا» را مهم‌ترین علت خرید آنلاین دانستند. «قیمت پایین» با ۱۳.۴ درصد و «اطمینان در خرید» با ۳.۹ درصد در مراتب بعدی قرار گرفتند. مخاطبان ایرنا میزان اعتماد خود را به خرید آنلاین با ۴۵.۷ درصد «تا حدی»، ۲۴.۸ درصد «کم» و ۱۲.۳ درصد «زیاد» اعلام کردند و ۱۷.۱ درصد پاسخگویان ایرنا نیز «اصلا» اعتمادی به خرید آنلاین ندارند. پاسخ‌های مخاطبان شرکت‌کننده در مورد سوال چهارم نیز حاکی است؛ ارزیابی مخاطبان از تأثیر شیوع کرونا در گرایش آنها به خرید آنلاین با ۳۶ درصد «تاحدی» است. ۳۵.۶ درصد میزان این تأثیر را «زیاد» دانستند و ۲۸.۴ درصد نیز گزینه «اصلا» را انتخاب کردند.

مراقب موبایل بانک‌های جعلی باشید

یکی از این برنامه‌های جعلی، موبایل بانک‌ها هستند که می‌توانند منجر به برداشت غیرمجاز از حساب کاربران شوند. به گزارش ایسنا، اپلیکیشن‌هایی با اهداف خاص می‌تواند توسط هکرها طراحی شود و در شبکه‌های اجتماعی با نام‌های تحریک‌آمیز و اغواکننده به اشتراک گذاشته شود که حاوی یک بدافزار باشند و با باز کردن آنها امکان افشای اطلاعات شما وجود دارد. همچنین نرم‌افزارهایی وجود دارند که قابلیت دسترسی به نرم‌افزار و سخت‌افزار گوشی مثل صندوق پیامک، دفترچه تلفن، دوربین و امکان ذخیره صدا را به هکر می‌دهند. همچنین بررسی گزارش‌های رسیده به پلیس فتا در زمینه برداشت غیرمجاز از حساب، نشان‌دهنده آن است که افراد بدون لحاظ کردن نکات ایمنی، اقدام به نصب و استفاده از برنامه موبایل بانک جعلی کرده بودند. اشتباهی که مالباختگان در این مورد انجام داده بودند این بود که برای نصب برنامه موبایل بانک به نتایج جست‌وجوی گوگل اعتماد کرده و برنامه را از سایت‌های معرفی شده توسط گوگل استفاده کرده بودند. به همین دلیل بانک‌های کشور برنامه‌های بانکی خود را در وب‌سایت رسمی خود قرار داده‌اند که شهروندان در صورت نیاز به موبایل بانک مورد نظر خود می‌توانند آن را از سایت بانک مربوطه دریافت و نصب کنند. بنابراین به کاربران توصیه می‌شود برنامه‌های مورد نیاز خود را از لینک‌های معرفی‌شده در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی نصب نکنند و برنامه‌های خود را فقط از فروشگاه‌های نرم‌افزاری معتبر و اپلیکیشن‌های کاربردی مثل موبایل بانک را هم از سایت بانک مورد نظر دانلود و نصب کنند. البته نصب برنامه‌های نامعتبر و نرم‌افزارهای مخرب از فروشگاه‌هایی مانند گوگل‌پلی هم امکان‌پذیر است. همانطور که پیش از این، جعل نرم‌افزارهای امنیتی در گوگل‌پلی توسط نویسندگان بدافزار، منجر شده بود کاربران اطلاعات خود را به این برنامه‌های مخرب بدهند. هرچند گوگل برنامه‌های مخرب را به محض اینکه کارشناسان امنیتی در این زمینه هشدار دادند، حذف کرد. با این حال، لازم است کاربران دستگاه‌های تلفن همراه را با آخرین نرم‌افزار حفظ کنند، مراقب اجازه دسترسی بیش از حد برنامه‌ها باشند و نرم‌افزار امنیتی را روی دستگاه خود نصب کنند. همچنین برای حفظ امنیت در موبایل بانک‌ها توصیه می‌شود برای حساب‌های کاربری مختلف از رمز یکسان و مشابه استفاده نکرده و برای بالا بردن سطح امنیت رمزهای خود، از برنامه‌های مدیریت رمز قوی و معتبر استفاده کنید. احراز هویت دومرحله‌ای نیز یکی از راهکارهای جدیدی است که سرویس‌ها و شبکه‌های اجتماعی مختلف به پلتفرم خود افزوده‌اند تا کاربران بتوانند امنیت سایبری حساب کاربری و اطلاعات خصوصی خود را ارتقا دهند.

مرکز میانی صدور گواهی الکترونیکی سلامت، زیرمجموعه پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیکی به بهره‌برداری رسید

استفاده از امضای الکترونیکی به‌جای مهر پزشکی

مرکز میانی صدور گواهی الکترونیکی سلامت به بهره‌برداری رسید و از این پس پزشکان می‌توانند به دریافت امضای الکترونیکی اقدام کنند. با این اتفاق امضای الکترونیکی به‌جای مهر پزشکان می‌تواند پای نسخه بیماران قرار گیرد. مرکز میانی سلامت، سومین مرکز میانی تخصصی و چهارمین مرکز میانی دولتی است که تاکنون از شورای سیاست‌گذاری گواهی الکترونیکی اجازه صدور امضای الکترونیکی را دریافت کرده است.

مرکز میانی صدور گواهی الکترونیکی سلامت به صورت تخصصی در بخش بهداشت و درمان کشور اقدام به صدور امضای الکترونیکی می‌کند. پیش‌بینی می‌شود با اجرایی شدن امضای الکترونیکی در بخش سلامت، توسعه سامانه‌های الکترونیکی بخش سلامت کشور سریع‌تر توسعه یابند. مرکز میانی بورس و مرکز میانی نفت از دیگر مراکز میانی تخصصی دولتی هستند که پیش از این راه‌اندازی شده‌اند و هر کدام به صورت تخصصی در حوزه‌های خود اقدام به صدور امضای الکترونیکی می‌کنند. به غیر از مراکز میانی دولتی، سه مرکز میانی خصوصی نیز تاکنون از شورای سیاست‌گذاری گواهی الکترونیکی مجوز صدور امضای الکترونیکی و ایجاد مرکز میانی را دریافت کرده‌اند. طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته در شرایط فعلی دفاتر سازمان نظام پزشکی به عنوان دفاتر ثبت‌نام یا RA صدور گواهی الکترونیکی بخش سلامت انتخاب شده‌اند و متقاضیان دریافت امضا می‌توانند برای دریافت امضای خود از طریق دفاتر این سازمان اقدام کنند.

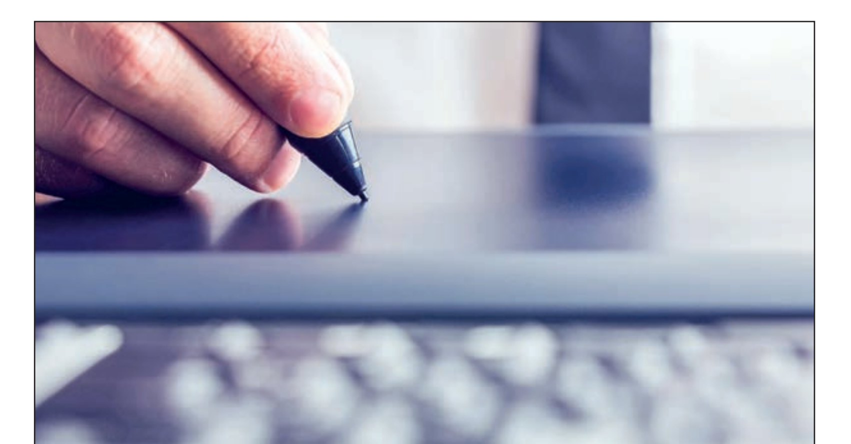

۲۸۵ هزار نفر در انتظار امضا

علیرضا رزم‌حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در مراسم رونمایی از این مرکز میانی گفت: مرکز صدور گواهی الکترونیکی سلامت، به منظور شفافیت، روان‌سازی و سرعت بخشیدن به خدمات دولتی الکترونیکی راه‌اندازی شده است. رزم‌حسینی با اشاره به اجرای امضای الکترونیکی در سامانه جامع تجارت ادامه داد: «امضای الکترونیکی بخش سلامت کشور نیز مبتنی بر زیرساخت‌های به کار گرفته شده در سامانه جامع تجارت اجرایی شده و امیدواریم با راه‌اندازی این مرکز و امکان صدور امضای الکترونیکی برای فعالان بخش درمان کشور امکان ارایه بهتر خدمات الکترونیکی و اجرای بهتر پروژه سلامت الکترونیکی به عنوان یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی فراهم شود. رضا باقری اصل، دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات نیز با اشاره به اهمیت صدور امضای الکترونیکی در بخش سلامت کشور گفت: تعدادی از سامانه‌های بخش سلامت کشور راه‌اندازی شده‌اند و اسناد الکترونیکی میان این سامانه‌ها با توجه به اعتمادی که هر کدام از بخش‌ها به یکدیگر دارند تبادل می‌شود؛ اما پیاده‌سازی امضای الکترونیکی روی این سامانه‌ها، اسناد صادرشده از طریق آنها را انکارناپذیر می‌کنند و در صورت مطرح شدن دعوا در دادگاه‌ها اسناد سامانه‌ها قابل اتکا خواهند بود. او ادامه داد: هم‌اکنون ۲۸۵ هزار نفر عضو سازمان نظام پزشکی هستند که باید تمامی آنان به تدریج امضای الکترونیکی خود را دریافت کنند. هر کدام از این افراد در بخش‌های بیمارستانی یا مطب‌های پزشکی یا پیراپزشکی در حال فعالیت هستند و برای اجرایی شدن قابلیت نسخه الکترونیکی باید امضای الکترونیکی دریافت کنند. باقری اصل با بیان اینکه هم‌اکنون به صورت پایلوت طرح نسخه الکترونیکی در کشور اجرا شده است، گفت: یکی از چالش‌هایی که هم‌اکنون با آن مواجه هستیم اتصال تمامی بخش‌های درمانی و سلامت کشور به سامانه‌های سلامت کشور و یکپارچه کردن تمامی آنان با یکدیگر است. او اضافه کرد: از سویی برای اجرای کامل پروژه نسخ الکترونیکی باید شرکت‌های بیمه نیز به این سامانه‌ها متصل شوند و امضای الکترونیکی را بپذیرند. باقری اصل با اشاره به اینکه هم‌اکنون تعدادی از شرکت‌های بیمه براساس اعتمادی که میان آنها و بیمارستان‌ها شکل گرفته است اسناد ارسال شده الکترونیکی از بیمارستان‌ها یا مراکز درمانی را می‌پذیرند، گفت: «در صورتی که امضا در تمامی این بخش‌ها اجرایی شود علاوه بر اینکه این امضا از سوی تمامی بخش‌های بیمه‌ای کشور پذیرفته شده است، غیرقابل انکار و استنادپذیر خواهد بود. دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات تاکید که هم اکنون مانعی برای توسعه سلامت الکترونیکی وجود ندارد و از این پس تلاششان در جهت استقرار آن خواهد بود.

امضای الکترونیکی روی موبایل قرار می‌گیرد

پروژه سلامت الکترونیکی به عنوان یکی از ۲۳ پروژه اولویت‌دار دولت الکترونیکی هم‌اکنون پس از پیاده‌سازی امضای الکترونیکی و به کارگیری آن در سامانه‌های مربوط به سلامت الکترونیکی وارد فاز جدیدی خواهد شد. هادی نوروزی، مدیر مرکز میانی بهداشت اعلام کرد که تاکنون بیش از ۸۲ هزار امضا صادر شده است. او از دفاتر سازمان نظام پزشکی به عنوان دفاتر ثبت‌نام یا RA امضای الکترونیکی نام برد و گفت: امکان ثبت‌نام از طریق دفاتر پیشخوان دولت و دفاتر ثبت اسناد رسمی نیز وجود دارد. او با اشاره به اینکه هم‌اکنون امضاهای صادر شده برای پزشکان روی کارت هوشمند نظام پزشکی آنان صادر می‌شود، گفت: «با توجه به قابلیت این کارت‌ها به‌جای اینکه اقدام به صدور امضا روی توکن برای پزشکان کنیم امضای پزشکان را روی کارت نظام پزشکی آنها قرار می‌دهیم. علی رهبری، رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی نیز در مورد جزییات فعال‌سازی امضای الکترونیکی برای بخش‌های مختلف گفت: بخش‌هایی که دارای انجمن تخصصی یا اتاق‌های تخصصی هستند امکان قرار دادن امضا روی کارت‌های هوشمند عضویت آنان وجود دارد. هم‌اکنون در حال تلاش هستیم تا از طریق اتاق بازرگانی امضای الکترونیکی بازرگان را نیز روی کارت هوشمند بازرگانی آنان تعریف کنیم. رییس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی و دبیر شورای سیاست‌گذاری گواهی الکترونیکی کشور نیز در این مراسم با اشاره به پیشینه اجرای این پروژه گفت: «از این پس طبق اسناد بالادستی امکان جایگزین کردن امضای پزشکان و مهر پزشکان با امضای الکترونیکی وجود خواهد داشت. او اعلام کرد که به زودی امکان صدور امضا روی موبایل نیز فراهم خواهد شد و پس از ایجاد این امکان، دارندگان امضای الکترونیکی دیگر نیازی به تهیه توکن نخواهند داشت و می‌توانند از طریق موبایل خود سند مورد نظر خود را امضا کنند. رهبری در توضیح این فرایند گفت: ظرف سه هفته آینده این مدل امضا به بهره‌برداری خواهد رسید در این مدل امضای الکترونیکی یا موبایل مانند توکن عمل می‌کند و دارنده امضا باید گوشی خود را به لپ‌تاپ متصل کند یا امضا از طریق سیستم مخابراتی به گوشی فرد هدایت می‌شود و فرد می‌تواند سند درخواست شده را امضا کند. او در پاسخ به این سوال که در صورت فراهم شدن امکان امضای الکترونیکی از طریق موبایل این سرویس به پزشکان نیز ارایه خواهد شد، گفت: این امکان در اختیار همه دارندگان امضا قرار می‌گیرد و می‌توانند به‌جای توکن یا کارت هوشمند از این مدل امضا استفاده کنند.

ادامه از صفحه اول

خطر تصمیم‌سازی‌های جناحی در اقتصاد و دیپلماسی

این ادعا احتمالا چالش‌های جدیدی را پیش روی این سند بین‌المللی و مناسبات دوطرف ایجاد می‌کند. در این شرایط سیاست‌های کلی ایران باید حول محور تداوم اعتمادسازی و شفاف‌سازی باشد. فراموش نکنید، قطعنامه شورای امنیت و شورای حکام، حدفاصل سال‌های ۸۴ تا ۹۲ به این دلیل صادر می‌شد که جامعه بین‌المللی به هر دلیلی اعلام می‌کرد که نسبت به صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های هسته‌ای ایران اعتماد ندارد. در آن زمان ایران محدودیت‌هایی را پذیرفت تا به فضای بین‌المللی این پالس را صادر کند که فعالیت‌هایش شفاف و صلح‌آمیز است. این رویکرد همچنان باید تداوم داشته باشد. باید نشان داده شود که ایران حقوق خود را در چهارچوب قوانین بین‌المللی دنبال می‌کند. در غیر این صورت، بی‌اعتمادی‌ها افزایش پیدا می‌کند و بر حجم مشکلات افزوده می‌شود. بدون تردید، افزایش بی‌اعتمادی‌های جهانی به ضرر ما است، چرا که نتیجه این بی‌اعتمادی‌ها منجر به قطعنامه‌های جدید شورای حکام و پس از آن قطعنامه‌های شورای امنیت و ایجاد یک اجماع جدید بر علیه ایران می‌شود. در صورت وقوع یک چنین شرایطی، جامعه بین‌الملل محدودیت‌های بیشتری را متوجه ایران و برنامه‌های هسته‌ای‌اش خواهد کرد. یک چنین صحنه‌آرایی‌هایی، نشان‌دهنده آن است که برای بالابردن قدرت چانه‌زنی ایران جدای از تحرکات دیپلماتیک بین‌المللی در داخل نیز باید بستری فراهم شود تا قدرت ملی ایران در مواجهه با فضای بین‌المللی افزایش پیدا کند. باید فضای مناسبی برای گفت‌وگوی ملی ایجاد شود و رسانه‌ها از فرصت‌های افزون‌تر برای ایراد انتقادات سازنده به تصمیم‌سازی‌های اقتصادی، سیاسی، دیپلماسی و... برخوردار شوند. به عبارت روشن‌تر، صدای شهروندان این جامعه از طریق رسانه‌های آزاد باید در داخل و خارج طنین‌انداز شود و در صحنه سیاست داخلی اولویت باید کسب حداکثر رضایتمندی ملی باشد. اگر در داخل یک چنین اتمسفری ایجاد شود، تاثیرات ارزشمند و مثبتی در سطح جهانی خواهد داشت و این فضای آزاد به کشور فرصت می‌دهد که هم با قدرت بیشتری فعالیت‌های هسته‌ای و مسائل اقتصادی یعنی برطرف کردن تنگناهایی که ملت را تحت تاثیر قرار داده، رشد اقتصادی و بالابردن درآمد سرانه را مدیریت کنیم.

من نمی‌دانم که نمایندگانی که طرح‌هایی مثل اقدام راهبردی را پیگیری می‌کنند، با چه الزامات کارشناسی این طرح را تصویب کرده‌اند. ظاهرا نمایندگان به دنبال آن هستند که اهرم فشاری را علیه امریکا و اروپاییان به کار بگیرند که انعطاف بیشتری را در مناسبات با ایران در دستور کار قرار دهند. در واقع هدف نمایندگان این است که مکانیسم تحریم‌ها شکاف بردارد، اما اینکه آیا از منظر کارشناسی یک چنین نتیجه‌ای به وقوع می‌پیوندد، من مطمئن نیستم. ضمن اینکه هرگز نشست کارشناسی در سطح ملی انجام نشده تا مجموعه کارشناسان در این خصوص اظهارنظر کنند بعد جمع‌بندی آنها را نمایندگان تبدیل به قانون کنند. مجلس نهادی سیاسی است و معمولا افراد و جریانات مختلف در آن حاضر می‌شوند تا تصمیمات عمق و اثر افزون‌تری داشته باشد. وقتی تنها یک جریان فکری، سکان هدایت مجلس را به دست می‌گیرد، طبیعی است که تصمیمات اخذ شده، مطالبات یک جریان فکری خاص را نمایندگی می‌کند. معلوم نیست که آیا واقعا در حوزه کارشناسی کارها به درستی صورت گرفته و در راستای منافع ملی بوده است یا نه؟ اگر خروجی این قانون و قوانین مانند آن، کمک کند که امریکا و اروپا انعطاف بیشتری به خرج دهند و موانع پیش روی ایران در چهارچوب تحریم‌ها برداشته شود، اقدام درستی است. اما من ندیدم هیچ کدام از کارشناسان مستقل و بی‌طرفی که دغدغه شکوفایی اقتصادی و سربلندی کشور را دارند، نظر مناسبی نسبت به این مصوبه داده باشند.

اما و اگرهای بازار بورس در سال ۱۴۰۰

شرایط فعلی ندارد، مسکن به اندازه کافی گران قیمت هست و بسیاری از مردم همچنان در اندر خم تهیه یک سقف هستند و بازار طلا نیز نزده می‌رقصد چه برسد به اینکه هجومی هم نسبت به آن سرازیر شود. بنابراین بورس می‌توانست در یک زمان سد البته نه چندان مستحکم برای دولت باشد، سدی که بالاخره هم شکست و بسیاری از افراد سرمایه‌شان را از دست داده بودند، برخی خانه مسکونی خود را در بازار بورس به امید اینکه سود بیشتری کنند وارد کردند. اینکه چرا دولت ترجیح داد که بورس را همچنان صعودی نگاه ندارد، بحث مفصلی است که نیاز به متخصصان در حوزه‌های مختلف دارد. اما در مجموع دولت در حوزه اقتصادی به دلیل گستره وسیع تصدی‌گری‌اش تنها می‌تواند زمانی محدودیت‌هایی ایجاد کند و وقتی که توان نگه داشتن این محدودیت‌ها را نداشته باشد، آن را رها کرده و در نتیجه قیمت‌ها چون فنر فشرده شده، یک پرش بلند خواهند داشت تا بالاخره با یک اتفاق در حوزه اقتصادی یا سیاسی، این فنر دوباره در دستان دولت قرار بگیرد. این فرآیند را شاید بتوان اگر عمیق‌تر بررسی کنیم به یک مدل در اقتصاد ایران هم بدل کرد. بنابراین برای رشد بورس نمی‌توانیم دلایل چندان علمی به میان بیاوریم. دولت در حال حاضر بنا بر مصلحت و شرایط تصمیم به پشتیبانی از بورس گرفته و شرکت‌های حقوقی در حال حمایت هستند تا شاخص افزایش یابد. قبلا شاخص بورس تا ۲ میلیون واحد هم پیش رفت و به نظر بسیاری از فعالان بازار دوباره این سقف را خواهد دید، ضمن اینکه سال انتخابات را نیز در پیش داریم. بنابراین اینکه چه اتفاقی برای آینده بورس می‌افتد را نمی‌توانیم از الان بیان کنیم، چرا که بورس تابع قوانین اقتصادی نیست و کاملا در بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت بر اساس سیاست روز کشور درباره آن تصمیم‌گیری می‌شود.

تنها مساله‌ای که می‌توان گفت این است که افراد کم تجربه در این راه با دقت بیشتری رفتار کنند و فراموش نکنند که بورس محلی برای پول مازاد بر نیاز خانواده است و نمی‌توانند پول یا خانه و ماشین مورد استفاده و نیازشان را در آن به امید یک سود نجومی وارد کنند و بهتر است که از این کار اجتناب ورزند. اما آنچه ما درباره سال آینده می‌دانیم این است که دولت تصمیم گرفته تا برای تامین منابع بودجه، ۹۵ هزار میلیارد تومان از سهام شرکت‌های دولتی را در سال آینده از طریق بازار سرمایه بفروشد و با توجه به کسری بودجه‌ای که در سال جاری دارد و پیش بینی می‌شود در سال آینده داشته باشد، باید انتظار توجه به بازار بورس را داشته باشیم. اما این اتفاق برای بورس چگونه خواهد افتاد؟ طبیعی است که دولت به خوبی رفتار مردم را می‌شناسد، پس در بازه‌ای از زمان بورس را جذاب می‌کند و بخشی از سهام شرکت‌های دولتی را به فروش می‌رساند و دوباره به خاطر اینکه این فنر هم چندان از دستش خارج نشود، مدتی از حمایت آن دست بر خواهد داشت و دوباره به حمایت شاخص دست می‌زند و این روند سینوسی را دنبال می‌کند. اکثر فعالان اقتصادی و تحلیلگران بر این باورند که شاهد افزایش شاخص بورس در سال آینده خواهیم بود، اما اینکه این افزایش همپای تورم خواهد بود یا خیر را نمی‌توان به‌طور قطع پاسخ دهیم. سیاست‌های دولت آینده و البته معادلات جهانی همگی در شکل دادن به این روند موثر هستند. اما همگان نسبت به افزایش شاخص بورس طی سال آتی خوشبین هستند. البته یک نکته که مغفول مانده این است که با توجه به اصرار زبانی دولت بر کاهش قیمت ارز، رشد شاخص هم اندکی در هاله‌ای از ابهام قرار می‌گیرد. اما در مجموع بهتر است هیچ پیش‌بینی نکنیم و منتظر بمانیم.

برافراشتن پرچم حقوق عامه در انتخابات

تحولات نظامی دستاوردهای فراوانی را کسب کرده باشند اما پیوند زدن این دستاوردها با انتخابات و امور سیاسی معمولا مورد توجه و استقبال مردم قرار نگرفته است. رویکردی که نظامیان معمولا آموخته‌اند و آن را در پیش می‌گیرند، صدور فرمان و بخشنامه‌های پی‌درپی برای پیشبرد امور است، این در حالی است که صحنه اجرایی کشور، پهنه کسب رضایت عامه با روش‌های قانونی و فراگیر است. بر اساس این رویکرد است که هر کدام از نظامیانی که بعد از مشروطه تلاش کرده‌اند در صحنه سیاست حضور جدی داشته باشند با عدم توفیق مواجه شده‌اند. هم رضا پهلوی کودتا کرد و هم زاهدی از این روش بهره برد، اما تاریخ نشان داد که هیچ کدام از این چهره‌های نظامی در کسب رضایت عمومی ناکام بوده‌اند. کسانی که سکان هدایت دولت را در دست می‌گیرند باید قبلا با مشکلات مردم از نزدیک برخورد داشته باشد. ضمن اینکه برای حل این مشکلات باید از روش‌های اصولی و علمی بهره ببرد. مشکلاتی چون گرانی، کاهش ارزش پول ملی، بیکاری و... در راس مطالباتی قرار دارند که مردم خواستار حل و فصل آنها با روش‌های علمی و معقول هستند. اساسا اقتصاد با فرمان، بخشنامه و دستور همخوان نیست و برای حل این مشکل باید از ظرفیت مشارکت‌های عمومی مردم بهره برد. البته ممکن است فرد یا جریاناتی با هزینه‌های بالا و حمایت‌های زیاد چند میلیون رای هم بیاورد اما کسب رضایت عمومی، مساله‌ای نیست که با سرمایه‌گذاری و پول بتوان آن را به دست آورد. در واقع ایران نیازمند دولتی است که حقوق عامه را به حقوق خاصه ترجیح دهد. مشکلاتی که امروز در بخش‌هایی چون نهاده‌های دامی، روغن نباتی، توزیع خودرو و... مشاهده می‌شود به این دلیل است که برخی مسوولان مطالبات برخی افراد و جریانات خاص را به مطالبات مردم ارجح می‌دانند. همین موضوع باعث افزایش مناسبات انحصاری در اقتصاد و کسب و کار شده است. ایران برای سال ۱۴۰۰ نیازمند دولتی است که بتواند با کسب رضایت عمومی، به جنگ مشکلات و نارسایی‌های اقتصادی، جتماعی و فرهنگی برود. متاسفانه تجربیات انتخاباتی کشور طی دهه‌های اخیر نشان می‌دهد که چپ نمی‌تواند دولت را نگه دارد و راست نمی‌تواند ملت را نگه دارد. برای حل این تعارضات نیازمند چهره‌ای هستیم که بتواند از دل این امور متناقض راهکاری برای پیوند زدن منافع ملی با ظرفیت‌های کشور پیدا کند.

دورنمای رشد اقتصادی ایران در ۱۴۰۰

یک طرف و پایان یافتن تحریم‌ها از سوی دیگر مطرح شده است. حل این دوگانه مشکلات به عنوان مهم‌ترین چالش‌های پیش روی اقتصاد و نظام تصمیم‌سازی‌های کشور بدون تردید اثرات بنیادین خود را در بخش‌های مختلف به جای خواهد گذاشت. معتقدم بعد از دوره‌ای از فشارهای فزاینده اقتصادی، تورم، توسعه پایه پولی و... اقتصاد ایران، پوست اندازی کرده و انعطاف لازم برای مواجهه با قیمت‌های تازه و شرایط جدید را پیدا کرده و زمانی که مجموعه این داده‌های اطلاعاتی را کنار هم قرار می‌دهیم، این نتیجه استخراج می‌شود که اقتصاد ایران دوره‌ای از رشد را پیش رو دارد و باید منتظر تحولات تازه‌ای در این خصوص باشیم. پرسشی که در این میان ممکن است مطرح شود، آن است که آیا برخی تحرکات تند در مجلس یا سایر نهادهای تصمیم‌ساز می‌تواند این روند را متوقف کند. معتقدم که حتی در این صورت هم اقتصاد مسیر خود را خواهد رفت. در واقع بالاتر از سیاهی رنگی نیست. تحریم‌های اقتصادی و فشارهای فزاینده تاثیرات منفی خود را در اقتصاد ایران به جای گذاشته است و تحرکات جدید تحریمی که ممکن است در اثر رفتارهای افراطی ایجاد شود، دیگر اثری نخواهد داشت. اما باید توجه داشت که ما در خصوص رشدهای پایین کوتاه‌مدت صحبت می‌کنیم، برای رشدهای بالا که زیربنای اصلی توسعه پایدار محسوب می‌شود، نیازمند اتفاقات و تصمیمات دیگری هستیم که متاسفانه این گزاره‌ها در حال حاضر در اقتصاد ایران فراهم نیست. یعنی می‌گوییم اقتصاد ایران شوک‌های منفی تحریمی را پشت سر گذاشته است بنابراین می‌تواند، چشم‌انداز رشدهای محدود را مدنظر قرار دهد. برای ایجاد رشدهای مستمر و بالا، اقتصاد ایران باید اصلاحات اساسی را در حوزه‌هایی چون نظامات بانکی، بودجه‌ای، یارانه‌ای و... انجام دهد. از سوی دیگر در حوزه مسائل سیاسی، دیپلماسی و مسائل داخلی نیز نیامند اصلاحات اساسی هستیم. در شرایط فعلی کشور معتقدم این بستر برای ایجاد این رشد اقتصادی مستمر فراهم نیست. بنابراین چنانچه این اصلاحات ضروری مورد توجه تصمیم‌سازان ارشد کشور قرار نگیرد، نمی‌توان نسبت به تداوم رشد اقتصادی امیدوار بود. نظام تصمیم‌سازی‌های کلان کشور باید تکلیف خود را با برخی اصلاحات ضروری در بخش‌های زیربنایی اقتصاد روشن کند. در حوزه اقتصاد سیاسی، روابط بین‌الملل، ارتقای سطح نظام تصمیم‌سازی‌های داخلی و... باید مجموعه‌ای از اتفاقات مثبت شکل بگیرد تا دورنمای کلی اقتصادی در میان‌مدت و بلندمدت روشن شود. همانطور که اشاره کردم این فضا در حال حاضر فراهم نیست و برخی تصمیم‌سازی‌های داخلی هم به گونه‌ای است که احتمال ایجاد این اصلاحات را کمتر می‌کند. بنابراین اقتصاد ایران از فرصت این رشد اقتصادی محدود باید استفاده کند تا بتواند اصلاحات ضروری را در صحنه اقتصاد شکل دهد و به سمت رشدهای بالای ۶ یا ۸ درصد حرکت کند.

دنیای فناوری

افزونه‌های یک هلدینگ امریکایی در گوگل حذف شد

گوگل افزونه‌های کروم یک هلدینگ امریکایی را حذف کرده است. به گزارش مهر به نقل از رویترز، شرکت گوگل برخی از افزونه‌های توسعه‌یافته در شرکت IAC/InterActive برای مرورگر کروم را به دلیل نقض قوانین حذف کرده است. شرکت IAC یک هلدینگ امریکایی است که برندهای مختلفی در بیش از ۱۰۰ کشور جهان دارد و در حوزه رسانه و اینترنت فعالیت می‌کند. سخنگوی گوگل در یک بیانیه ایمیل شده در این باره اعلام کرد: «ما همچنان به مذاکره درباره سیاست‌های فروشگاه کروم با شرکت IAC ادامه می‌دهیم و هم‌اکنون نیز برخی از افزونه‌های توسعه‌یافته در این شرکت را حذف کرده‌ایم. ما مشغول بررسی افزونه‌های باقیمانده و اجرای سیاست‌هایمان هستیم و هنوز درباره وضعیت IAC تصمیمی نگرفته‌ایم.» چندی قبل وال استریت‌ژورنال فاش کرد گوگل مشغول تصمیم‌گیری درباره وضع جریمه‌های سنگین برای شرکت مذکور است زیرا روش‌های بازاریابی آن را فریبکارانه می‌داند. در این گزارش اشاره شده بود گوگل متوجه شده IAC درباره افزونه‌های مرورگر کاربرانش را فریب می‌دهد و حتی ممکن است آلفابت این محصولات را در مرورگر کروم ممنوع کند.

هواوی به خودکفایی در تراشه‌سازی می‌رسد

فرایند احداث کارخانه تولید تراشه هواوی در چین تکمیل شده است تا به خودکفایی این کشور در حوزه نیمه‌رسانا کمک کند. به گزارش مهر به نقل از گیزموچاینا، چین تصمیم دارد در حوزه تولید تراشه به خودکفایی برسد و از اتکا به کشورهای دیگر بکاهد. در همین راستا هواوی به دستاوردهای مهمی رسیده است. طبق گزارشی جدید ساخت نخستین کارخانه تولید تراشه هواوی داخل چین بطور رسمی تکمیل شده است. پروژه مذکور در مساحت ۲۰۸۹۰۰ هزار مترمربع ساخته شده و در «ووهان اپتیکز ولی سنتر» قرار دارد. این کارخانه بزرگ‌ترین مقر تحقیق و توسعه هواوی در بخش مرکزی چین به حساب می‌آید و واحدهای تولید FAB و واحدهای پشتیبانی مختلفی را در بر گرفته است. همچنین این کارخانه به عنوان مرکز قابلیت‌های اپتیکال شرکت، مرکز تحقیق و توسعه پایانه هوشمند و برخی دیگر از فناوری‌های نوین هواوی به حساب می‌آید. پس از تکمیل این پروژه نخستین کارخانه تولید تراشه هواوی در چین فعالیت تولیدی خود را آغاز می‌کند. به این ترتیب شرکت چینی مذکور می‌تواند زنجیره نیمه‌رسانای خود را از طراحی و تولید گرفته تا تست و بسته‌بندی را انجام دهد. البته این تنها کارخانه هواوی در چین نیست. طبق گزارشی دیگر این شرکت تصمیم دارد یک کارخانه تولید تراشه دیگر در شانگهای نیز بسازد. ساخت این کارخانه پس از آن انجام شد که امریکا هواوی را در فهرست سیاه وزارت بازرگانی قرار داد و تحریم‌هایی را علیه این شرکت وضع کرد.

خرید آنلاین با رمزارز چینی ممکن شد

رمزارز چین از امروز کاربرد مهم و گسترده‌ای یافته و از آن می‌توان برای خرید انواع کالا و خدمات در برخی فروشگاه‌های آنلاین استفاده کرد. به گزارش مهر به نقل از انگجت، فروشگاه آنلاین چینی مشهور JD.com از امروز یوان دیجیتال را برای خرید کالا در وب‌سایت خود می‌پذیرد. این اولین بار است که یک سایت خرید و فروش آنلاین در دنیا استفاده از رمزارز برای خرید کالا را ممکن می‌کند. در حال حاضر این خدمات برای عده‌ای محدود از ساکنان شهر سوژو در نزدیکی شانگهای ارایه شده، اما گامی مهم و رو به جلو جهت عادی‌سازی استفاده از رمزارز محسوب می‌شود. تلاش برای ارایه این خدمات توسط سایت یادشده از آوریل سال ۲۰۱۹ آغاز شد و در آن زمان فروشگاه‌های فیزیکی JD.com پذیرش رمزارز را آغاز کردند. قرار است بانک مرکزی چین بر استفاده از این یوان دیجیتال نظارت داشته باشد. این امر موجب می‌شود رمزارز مذکور از ثبات بیشتری برخوردار باشد و مردم نیز به آن بیشتر اعتماد کنند. پیش از این کشورهایی مانند ونزوئلا و ژاپن هم از استفاده رمزارزهای مورد حمایت دولت خبر داده بودند.

حمله هکری به سومین سازنده بزرگ هواپیما در جهان

هکرها موفق به سرقت حجم زیادی از اطلاعات شرکت برزیلی امبرائر شده‌اند که سومین سازنده بزرگ هواپیما در جهان محسوب می‌شود. به گزارش مهر به نقل از زددینت، امبرائر در زمینه تولید هواپیماهای مسافربری، تجاری و نظامی، همچنین تولید جنگ‌افزار و نیز ارایه خدمات، سرویس‌ها و فناوری‌های هوافضا فعالیت می‌کند و بعد از بوئینگ و ایرباس بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده هواپیماهای غیرنظامی در جهان است. هکرها با نفوذ به شبکه رایانه‌ای داخلی این شرکت فایل‌های خصوصی آن را سرقت کرده و قفل کردند. آنها برای رمزگشایی از فایل‌های یادشده درخواست دریافت باج کردند. اما مدیران امبرائر این موضوع را رد کرده و ترجیح دادند از فایل‌های پشتیبان یا بک‌آپ استفاده کنند. در نتیجه هکرها این اطلاعات را در بخش تاریک وب و روی یک وب‌سایت متعلق به گروه هکری رنسوم اکس ایکس به اشتراک گذاشتند. از جمله اطلاعات افشاشده بدین شیوه می‌توان به داده‌های شخصی کارمندان، اطلاعات طرف‌های تماس تجاری، عکس‌های شبیه‌سازی پروازهای هواپیماهای این شرکت و غیره اشاره کرد. محتوای این اطلاعات نشان می‌دهد هکرها به سرورهای شرکت امبرائر دسترسی یافته‌اند. البته این شرکت مدعی است هکرها تنها توانسته‌اند به بخش محدودی از داده‌های آن دست یابند.

اخبار مهم

شیب نزولی قیمت‌ها در بازار آرام خودرو

ایرنا | بررسی قیمت‌ها در فضای مجازی و سایت‌های خودرویی حاکی است تا آخرین ساعات معاملاتی دیروز، هر دستگاه پراید ۱۳۱ به ۹۴ میلیون تومان، هر دستگاه تیبا صندوق‌دار ۱۰۷ میلیون تومان، تیبا ۲ به ۱۱۳ میلیون تومان، پژو ۴۰۵ جی.ال. ایکس ۱۶۲ میلیون تومان، سمندال. ایکس ۱۶۰ میلیون تومان و پژو ۲۰۶ تی پ ۲ به حدود ۱۷۰ میلیون تومان رسید. رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی پایتخت گفت: اکنون تقاضای کاذب و تقاضا به قصد سرمایه‌گذاری در بازار فروکش کرده و فقط مصرف‌کننده واقعی برای خرید مراجعه می‌کند. موتمنی، به سخنان اخیر رییس کل بازرسی کشور و آمادگی دو خودروساز بزرگ برای عرضه حدود ۴۰ هزار دستگاه خودرو به بازار تا پایان آذرماه اشاره کرد و ادامه داد: این یک سیگنال مثبت برای بازار است که می‌تواند به ریزشی شدن بیش از پیش قیمت‌ها بینجامد. بررسی بازار خودروهای خارجی حاکی از قیمت ۲ میلیارد تومانی سانتافه است که در حدود ۴۰ روز پیش تا ۳.۱ میلیارد تومان هم قیمت خورده بود. همچنین اکنون فولکس تیگوان مدل ۲۰۱۷ صفر کیلومتر تا ۳.۵ میلیارد تومان قیمت دارد که پیش‌تر تا حدود پنج میلیارد تومان هم رشد قیمتی داشت. لکسوس ان. ایکس مدل ۲۰۱۷ فول نیز که تا پنج میلیارد تومان رشد قیمتی کرده بود، این روزها در ۳.۵ میلیارد تومان نیز خریدار ندارد. بررسی بازار همچنین حاکی از قیمت حدود ۸۰۰ میلیون تومانی پژو ۲۰۰۸ مونتاژی ایران خودرو، ۸۵۰ میلیون تومانی سیتروئن سی ۳ مونتاژی سایپا و ۹۰۰ میلیون تومان مزدا ۳ گروه بهمن است که تا ۴۰ روز پیش هر یک تا بیش از ۱.۲ میلیارد تومان افزایش قیمت را تجربه کرده بودند.

بازار فولاد و مرغ به روایت وزیر صمت

صداوسیما | وزیر صمت گفت: وزارت جهاد کشاورزی مسوول تولید و توزیع گوشت مرغ در سراسر کشور است ضمن اینکه خرید مرغ باید توسط شرکت پشتیبانی امور دام انجام گیرد. علیرضا رزم‌حسینی در جمع خبرنگاران افزود: با تفکیک وظایفی که انجام شد، مسوول تأمین نهاده‌های دامی وزارت صمت بوده که خوشبختانه با همکاری بانک مرکزی تاکنون بیش از نیازهای وزارت جهاد کشاورزی نهاده‌ها را تحویل این وزارتخانه داده‌ایم. وی اضافه کرد: وزارت صمت، نهاده‌های دام و طیور مورد نیاز وزارت جهاد کشاورزی را حتی بیشتر از نیاز این وزارتخانه به موقع تأمین کرده، وزارت جهاد کشاورزی هم نهاده‌ها را در گمرک پس از ترخیص، تحویل می‌گیرد و در بازارگاه در اختیار دامداران و مرغداران قرار می‌دهد. وی همچنین درباره ابلاغ شیوه نامه جدید فولاد، با بیان اینکه بورس کالا و خدمات برای عرضه همه محصولات تولیدی است، گفت: در فرآیند قیمت‌گذاری در بورس دخالت نداریم بلکه نظارت می‌کنیم ضمن اینکه می‌خواهیم جلوی رانت را بگیریم. وزیر صمت با بیان اینکه بنا داریم مدیریت بازار را انجام دهیم، افزود: یکی از راه‌های مدیریت بازار این است که تولیدکنندگان موظف به عرضه محصولات خود در بورس شوند و هر خریدار می‌تواند حداقل ۲۰ تن کالا بخرد البته در شرایط کنونی به علت مازاد تولید، قیمت‌ها نزولی است. رزم‌حسینی گفت: در فاصله تولید تا بازار، عده‌ای از فرصت سوءاستفاده کردند و قیمت‌ها را بالا بردند از این رو ما به دنبال معقول و متعادل کردن قیمت‌ها و تقویت تولید داخل هستیم ضمن اینکه در سایر زنجیره‌های مرتبط با محصولات فولادی از جمله خودروسازی‌ها و لوازم خانگی باید این تعادل در قیمت را شاهد باشیم.

چرا تخم‌مرغ گران شد؟

ایلنا | سخنگوی اتحادیه مرغداران تخم‌گذار، با اشاره به افزایش قیمت مصوب نهاده‌های دامی در هفته‌های اخیر گفت: در هفته‌های اخیر دولت قیمت مصوب هر کیلوگرم کنجاله سویا را با افزایش ۲۰ درصدی ۳ هزار ۲۲۰ تومان و هر کیلوگرم ذرت را با افزایش ۱۵ درصدی یک هزار و ۷۰۰ تومان تعیین کرده است. وی افزود: پیش از این قیمت مصوب هر کیلوگرم ذرت و جو دامی ۱۵۰۰ تومان و کنجاله سویا ۲۷۵۰ تومان بود. نبی‌پور تصریح کرد: به تبع افزایش قیمت مصوب، در بازار آزاد قیمت این دو نهاده مهم رشد قابل توجهی داشت، به نحوی که در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم کنجاله سویا به ۱۶ هزار تومان و هر کیلوگرم ذرت به ۴۵۰۰ تومان رسیده است. وی یادآور شد: ۷۵ تا ۸۰ درصد از هزینه تمام‌شده تولید تخم‌مرغ را نهاده‌های دامی تشکیل می‌دهد. وی بالا رفتن کرایه حمل را نیز از دیگر دلایل افزایش قیمت تمام‌شده تخم‌مرغ عنوان کرد و افزود: کرایه‌های حمل بار بطور رسمی ۳۵ درصد افزایش داشته است، علاوه بر آن کامیون‌دار مبلغ اضافی به عنوان پشت‌بارنامه از مرغداران برای حمل نهاده‌ها طلب می‌کند. سخنگوی اتحادیه مرغداران تخم‌گذار اظهار کرد: در مجموع افزایش هزینه تمام‌شده تولید و کاهش عرضه نسبت به تقاضا موجب افزایش قیمت تخم‌مرغ در بازار شده است.

دو انتصاب جدید در وزارت صمت

وزیر صنعت، معدن و تجارت در حکمی، وجیه‌الله جعفری را به عنوان رییس جدید هیات عامل ایمیدرو جایگزین خداداد غریب پور کرد. وجیه‌الله جعفری تا پیش از این مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) و عضو هیات عامل ایمیدرو بود. خداداد غریب پور از آذر ماه ۹۷ سمت رییس هیات عامل ایمیدرو را بر عهده داشت. رزم حسینی در حکم دیگری، احد میرزایی را به عنوان رییس جدید مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی این وزارتخانه منصوب کرد.

«آزادسازی واردات خودرو» همچنان در هاله‌ای از ابهام!

«نه» وزیر به واردات خودرو

تعادل | «نه تلویحی وزیر صمت به واردات خودرو.» پس از گمانه‌زنی‌ها درباره آزادسازی واردات خودرو، علیرضا رزم‌حسینی آب پاکی را روی دست واردکنندگان ریخت و عنوان کرد که وزارت صمت به دنبال «افزایش تولید، افزایش اشتغال و افزایش فعالیت قطعه‌سازی» در کشور است، اما دست‌هایی وجود دارد که نمی‌خواهد این موارد محقق شود. رزم حسینی در عین حال تاکید کرده که کارگروه‌های کارشناسی این وزارتخانه به دنبال پر کردن خلأ بازار از طریق افزایش تولید است. وزیر صمت همچنین در اظهاراتی گفته است که به دنبال شکستن انحصار است اما نه از مسیر واردات. در این میان هرچند برخی خبرها حکایت از این داشت که مجلس هم به دنبال محدودسازی واردات است، اما برخی مجلسی‌ها نه تنها نسبت به آزادسازی واردات خودرو واکنش منفی نشان ندادند، بلکه در اظهاراتی عنوان کردند که دست دولت در واردات باز است و مجلس آن را منع نکرده است بطوری که برخی نمایندگان حتی پیشنهاد واردات را مطرح کردند. با این حال، موضوع واردات خودرو با وجود طرح مجلس و اظهارات جدید وزیر صمت، همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

پایانی بر گمانه‌زنی‌ها درباره واردات خودرو؟

اخیرا بر اساس طرحی که مجلس شورای اسلامی برای ساماندهی بازار خودرو تدوین کردند، به نوعی واردات خودرو مجاز دانسته شده و چهار گروه می‌توانند اقدام به واردات خودرو کنند. نخست افراد و خودروسازانی که خودرو صادر کردند، می‌توانند معادل آن خودرو وارد کنند. گروه دوم، قطعه‌سازانی که قطعاتی را صادر کنند می‌توانند معادل آن خودرو به کشور وارد کنند. اما سومین گروهی که مجاز به واردات خودرو هستند، افراد حقیقی غیردولتی که نفت را خریداری و آن را صادر و به فروش برسانند، می‌توانند از محل ارز آن، خودرو به کشور وارد کنند. گروه آخر هم اشخاصی را در بر می‌گیرد که ارز در خارج از کشور دارند که تعهدی نسبت به بازپرداخت آن به دولت ندارند و از این رو، می‌توانند از محل آن خودرو به کشور وارد کنند. همراستا با این موضوع، هفته گذشته نیز پس از ارایه لایحه بودجه از سوی دولت به مجلس؛ گمانه زنی‌هایی در ارتباط با آزادسازی واردات خودرو به وجود آمد زیرا در لایحه بودجه سال آینده دولت ۲ هزار و ۴۰ میلیارد تومان درآمد از محل واردات خودرو (بند حقوق ورودی خودرو) در نظر گرفته است. موضوعی که برخلاف لوایح و قوانین بودجه سال‌های ۹۸ و ۹۹ است که درآمد مالیاتی دولت از محل واردات خودرو به علت محدودیت منابع ارزی صفر بوده است. در این میان، برخی گمانه زنی کردند دولت با استناد به طرح ساماندهی صنعت و بازار خودرو که چندی پیش در کمیسیون صنایع و معادن مجلس مصوب شد، با خوش‌بینی نسبت به تصویب این طرح که آزادسازی واردات خودرو با ارز متقاضی یا ارز حاصل از صادرات خودرو و قطعات را مورد تاکید قرار داده، درآمدی از این محل برای سال آینده در نظر گرفته است؛ اما حرف‌های امروز وزیر صمت نشان می‌دهد که اینگونه نیست. پس از گمانه‌زنی‌های صورت گرفته درباره آزادسازی واردات خودرو، سخنگوی ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه مژگان خانلو با رد آزادسازی واردات خودرو به استناد لایحه بودجه ۱۴۰۰ عنوان کرد: اعمال حقوق ورودی حدود ۲ هزار میلیارد تومانی در بخش درآمدی دولت در لایحه بودجه به معنی آزادسازی واردات خودرو نیست و همچنان واردات آن ممنوع بوده و در خصوص آزادسازی واردات خودرو تصمیم جدیدی اتخاذ نشده است. در حال حاضر تعدادی از خودروها به دلایلی از جمله مشکل قضایی در گمرک دپو مانده که هنوز در مورد ترخیص آنها تصمیم‌گیری نشده و ممکن است در سال آینده با رفع موانع ترخیص شوند، بر این اساس از محل آن، حقوق ورودی به عنوان یکی از محل‌های درآمدی دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی شده است. این در حالی است که بر اساس آخرین آمار گمرک، از زمان ممنوع شدن ثبت سفارش جدید تا امروز، هنوز تکلیف حدود ۳ هزار دستگاه خودرو باقی مانده گمرکات کشور، روشن نشده است. در همین حال، مهدی دادفر دبیر انجمن واردکنندگان خودرو نیز در ارتباط با این مصوبه در اظهاراتی گفته بود که عملا این مصوبه بر اساس موضوع واردات بنا نشده و صرفا درآمد دولت از بابت ترخیص احتمالی خودروها از گمرکات خواهد بود (خودروهای وارد شده پیش از ممنوعیت‌ها که هنوز ترخیص نشده‌اند). در حالی دولت در بودجه سال آینده رقمی از محل حقوق ورودی خودرو پیشنهاد کرده که از سال ۱۳۹۷ عملا واردات خودرو متوقف و در بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ این ردیف درآمدی صفر بوده است. حال لحاظ کردن ردیفی در لایحه بودجه، حکایت از موافقت ضمنی دولت و وزارت صمت با واردات احتمالی خودرو است، هرچند باید منتظر ماند تا ببینیم مجلس با این موضوع موافق یا مخالف خواهد بود.

نه وزیر به واردکنندگان خودرو

اما روز گذشته وزیر صمت تلویحا آب پاکی را روی دست واردکنندگان خودرو ریخت. علیرضا رزم حسینی در حاشیه مراسم رونمایی از مرکز صدور گواهی الکترونیکی سلامت، اعلام کرد که وزارت صمت برنامه‌ای برای آزادسازی واردات خودرو ندارد. او در پاسخ به اینکه آیا این وزارتخانه برای شکستن انحصار تولید خودرو واردات را هم در نظر گرفته یا خیر؟ گفت: برای واردات خودرو باید چندین مولفه وجود داشته باشد. در حال حاضر در کارگروه‌های کارشناسی بررسی‌هایی در حال انجام است تا خلأ بازار با افزایش تولید جبران شود. شکستن انحصار فقط با آزاد کردن واردات نیست و باید در داخل کمپانی‌های خصوصی را تقویت و رقابت سالم ایجاد کنیم تا کیفیت افزایش و قیمت کاهش یابد که این مساله در دستور کار قرار دارد. او در عین حال تاکید کرد که بر اساس برنامه وزارت صمت در حوزه خودرو تعهدات مردم هم به موقع پاسخ داده خواهد شد. رزم حسینی همچنین با تاکید بر اینکه وزارت صمت به دنبال افزایش تولید و به دنبال آن افزایش اشتغال و افزایش فعالیت قطعه‌سازی در کشور است، عنوان کرد: اما دست‌هایی وجود دارد که نمی‌خواهد این موارد محقق شود.

مشارکت با طرف‌های خارجی اولویت باشد

در همین حال، محمدرضا نجفی منش عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران درباره شایعات و گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال آزادسازی واردات خودرو در سال ۱۴۰۰ به «ایسنا» گفته است: اصلی‌ترین علت تصمیم دولت برای توقف واردات خودرو و اعمال ممنوعیت در ثبت سفارش، مشکلات ارزی کشور و محدودیت‌هایی بود که تحریم‌ها در مسیر اقتصاد ایران به وجود آوردند. از این رو به نظر می‌رسد اگر بنا باشد تغییری در این فرایند رخ دهد، باید ابتدا شرایط در رابطه با تحریم‌ها و موضوعات ارزی وابسته به آن، تغییر کند. او بیان اینکه امروز بانک مرکزی در مدیریت نیازهای ارزی کشور با مشکلات جدی مواجه است، گفت: وقتی بانک مرکزی در تامین ارز لازم برای مواد اولیه کارخانجات و واحدهای تولیدی، با مشکل مواجه است، نمی‌توان انتظار داشت که ناگهان واردات گسترده خودروهای خارجی در دستور کار قرار گیرد. زیرا از سویی این بانک با واردات بدون مشخص بودن منشأ ارز مخالف است و از سویی دیگر اگر بنا باشد این ارز را خود تامین کند نیز به دلیل محدودیت‌ها، شانس چندانی در این زمینه نخواهد داشت. او با تاکید بر اینکه وقتی شانس تولید وجود دارد، نمی‌توان به واردات فکر کرد، افزود: امروز بحث تامین مواد اولیه در بسیاری از حوزه‌های تولیدی محل بحث و چالش است اما حتی فقط در حوزه خودرو، وقتی ما می‌توانیم ارزی را برای تامین مواد اولیه ساخت خودرو یا قطعات خودرو اختصاص دهیم، آیا این منطقی است که این ارز صرف واردات یک محصول کاملا خارجی شود. نجفی منش معتقد است که با لغو تحریم‌ها یا کمرنگ شدن آن، اولویت در حوزه خودرو باید بر اساس مشارکت با طرف‌های خارجی در تولید و جذب سرمایه‌گذار باشد. از آن سو، امیرحسن کاکایی یک کارشناس صنعت خودرو که بیشتر او را می‌توان مدافع خودروسازان داخلی دانست، معتقد است که واردات خودرو سبب شود که عرصه بر خودروسازان داخلی تنگ شود؛ چراکه از همین الان می‌توان قول داد که هیچ خودرویی قابل رقابت با خودروهای ایرانی با تیراژ بالا و قیمت پایین وجود ندارد. او می‌گوید: درست است که با آزادسازی واردات، قیمت برخی خودروها پایین خواهد آمد، اما دردی از مردم عادی و اقشار ضعیف جامعه که در حال حاضر توان خرید ارزان‌ترین خودروها را هم ندارند، را دوا نخواهد کرد. کاکایی می‌گوید: با آزادسازی علاوه بر اینکه از یک سو منابع ارزی کشور محدود و مشکلات بیشتر خواهد شد، از سوی دیگر تقاضا برای استفاده از این ارز بالا خواهد رفت و نرخ ارز نیز در کمتر از شش ماه به طرز معناداری افزایش پیدا خواهد کرد و ثبات ارزی که اکنون با راه‌حل‌های فراوان ایجاد شده است، دوباره از بین خواهد رفت. از همه مهم‌تر این است که هیچ منفعتی برای مردم عادی نخواهد داشت.

کمیته ارزی پارلمان بخش خصوصی درباره ابلاغیه جدید ارزی دولت شفاف‌سازی کرد

بیانیه ارزی اتاق ایران

کمیته ارزی اتاق ایران بیانیه داد. در متن این بیانیه آمده است: در حالی که از تاریخ ۲۲ فروردین ماه سال ۹۷ که موضوع بازگشت ارز صادراتی به چرخه اقتصادی عملیاتی شده، «واردات بدون انتقال ارز» هم عملا منتفی شده است. این کمیته در ادامه با اشاره به ابهامات مطرح‌شده از سوی برخی کارشناسان مبنی بر اثرگذاری «واردات با ارز متقاضی» بر روی نرخ ارز، عنوان کرد که بر اساس برآوردهای اتاق و بررسی‌های کارشناسی صورت گرفته، هیچ‌گونه تقاضای ارز جدیدی در بازار ایجاد نشده؛ چراکه در شرایط کنونی که بازرگانان کشور به دنبال یافتن راه‌حل‌هایی برای عبور از تحریم‌ها هستند و فروشندگان خارجی نیز این ریسک را نمی‌پذیرند که کالا را به‌صورت غیر نقدی در اختیار تاجران ایرانی قرار دهند، عملا ارز مورد نیاز برای واردات کالاهای مذکور در زمان خرید و پیش از حمل کالا، تسویه شده است. کمیته ارزی اتاق در عین حال با تاکید بر اینکه ابلاغیه معاون اقتصادی رییس جمهور برای رفع تعهد ارزی با دیدگاه بخش خصوصی همخوانی دارد، عنوان کرده واردات بدون انتقال ارز فقط در شرایطی که صادرکنندگان تعهدی به بازگشت ارز به کشور نداشتند، عملیاتی و امکان‌پذیر است.

چند نکته مهم درباره ابلاغیه ارزی دولت

متن کامل بیانیه کمیته ارزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به شرح زیر است: نظر به تأکیدات ریاست محترم جمهوری مبنی بر ضرورت توجه ویژه به صادرات غیرنفتی و تأمین نیازهای ارزی کشور از محل درآمدهای ناشی از صادرات کالا، به استحضار می‌رساند ابلاغیه شماره ۹۰۸۲۹ دوازدهم آبان ماه ۹۹ معاون محترم اقتصادی رییس جمهور که پس از ماه‌ها تلاش و پیگیری‌های مکرر فعالان اقتصادی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق‌های سراسر کشور برای حل مشکلات حادث‌شده ناشی از صدور بخشنامه رفع تعهد ارزی در تیرماه سال جاری صادر شد، بارقه امیدی را در میان فعالان اقتصادی ایجاد کرده، تا در راستای اجرای آن بتوان، شرایط تجارت خارجی کشور را روان‌تر از گذشته تجربه کرد؛ به‌نحوی که دو موضوع مهم و حائز اهمیت «واردات در مقابل صادرات» و «واگذاری کوتاژهای صادراتی» از جمله مواردی بود که طی دو سال و نیم گذشته مکرراً از سوی اتاق ایران و اتاق‌های سراسر کشور به عنوان یک راهکار کارشناسی موثر در بازگشت ارز صادراتی و تأمین نیازهای ارزی واردات مورد پیگیری واقع می‌شد که خوشبختانه با این بخشنامه این دغدغه مرتفع شده است. نکته شایان توجه دیگری که اگرچه این ابلاغیه در راستای منافع ملی و به‌منظور جلوگیری از اتلاف میلیاردها دلار از ثروت کشور که صرف واردات مواد اولیه و کالاهای مصرفی ضروری مورد نیاز خانوارهای کشور شده، لحاظ گردیده، موضوع «ارز متقاضی» است که متأسفانه با موضوع «واردات بدون انتقال ارز» خلط شده؛ این در حالی است که «واردات بدون انتقال ارز» تنها در شرایطی که صادرکنندگان تعهدی به بازگشت ارز به کشور نداشتند، عملیاتی و امکان‌پذیر است؛ به این معنا که صادرکننده می‌توانست ارز را بدون رصد و نظارت بانک مرکزی به هر واردکننده‌ای انتقال دهد؛ در حالی که از تاریخ ۲۲ فروردین ماه سال ۹۷ که موضوع بازگشت ارز صادراتی به چرخه اقتصادی عملیاتی شده؛ «واردات بدون انتقال ارز» عملاً منتفی شده است؛ چراکه صادرکنندگان منبعی برای واگذاری ارز یا واردات کالا ندارند که تحت عنوان «بدون انتقال ارز» از آن استفاده کنند؛ بنابراین موضوعی که در ابلاغیه اخیر تحت عنوان «واردات با ارز متقاضی» مطرح شده، بارها در تمامی بخشنامه‌های صادره از سوی بانک مرکزی از فروردین ۹۷ مورد تأکید قرار گرفته و از گذشته عملیاتی بوده است. بر این اساس، «واردات با ارز متقاضی» به این معنا است که یک ایرانی با بهره‌گیری از منابع یا وجوهی که در خارج از کشور در اختیار داشته و قصد دارد از آن برای خرید کالایی به‌منظور واردات به کشور استفاده کند، می‌تواند با ارایه اسناد مثبته به بانک مرکزی، این ارز را به داخل کشور در قالب کالا انتقال دهد؛ لذا موضوع «واردات بدون انتقال ارز» هیچ‌گونه ارتباطی با «واردات با ارز اشخاص» ندارد؛ ضمن اینکه در ابلاغیه ماه گذشته معاون اقتصادی رییس جمهوری نیز تعیین تکلیف برای کالاهای موجود در گمرکات به ارزش برآوردی بالغ بر ۷ تا ۸ میلیارد دلار صورت گرفته که عموماً اقلامی همچون کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای تولید هستند که وارد گمرکات شده و تخلیه گردیده‌اند؛ بنابراین این کالاها جزو اولویت‌های ضروری کشور بوده و اقلام لوکس و غیرضروری به شمار نمی‌روند.

نکته حائز اهمیت آن است که اجازه داده‌شده کالاهای واردشده به گمرکات تا ۱۰ آبان ماه تحت عنوان «واردات با ارز متقاضی» ترخیص شوند و از این تاریخ به بعد، اجازه داده نمی‌شود که هیچ کالایی بدون ثبت سفارش وارد کشور شود. در پایان باید خاطرنشان کرد، ابلاغیه معاون اقتصادی رییس جمهور برای رفع تعهد ارزی و بازگشت ارز صادراتی، از نظر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران یک تصمیم کارشناسی و دقیق بوده است که از اتلاف منابع و ثروت ملی کشور موجود در گمرکات جلوگیری و از آن صیانت شده است. نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد، ابهامات مطرح‌شده از سوی برخی کارشناسان مبنی بر اثرگذاری «واردات با ارز متقاضی» روی نرخ ارز بوده که بر اساس برآوردهای اتاق و بررسی‌های کارشناسی صورت گرفته، هیچ‌گونه تقاضای ارز جدیدی در بازار ایجاد نشده؛ چراکه در شرایط کنونی که بازرگانان کشور به دنبال راه‌های عبور از تحریم‌ها هستند و فروشندگان خارجی نیز این ریسک را نمی‌پذیرند که کالا را به‌صورت غیرنقدی در اختیار تاجران ایرانی قرار دهند؛ عملاً ارز مورد نیاز برای واردات کالاهای مذکور در زمان خرید و پیش از حمل کالا، تسویه شده است؛ ضمن اینکه واردکنندگان برخی از کالاها که عموماً شامل کالاهای اساسی هستند و ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کنند؛ منتظر تأمین ارز از سوی بانک مرکزی هستند که در مورد آنها نیز در این بخشنامه مقرر گردیده تا بانک مرکزی تعهد دهد ظرف مدت معینی، ارز مورد نیاز را پرداخت کند. بر این اساس اگرچه این کار برای واردکنندگان ریسک بسیار بالایی داشته و شرایط را برای آنها سخت می‌کند؛ ولی به‌هر حال در این بسته ابلاغی به این موضوع هم توجه شده و به نظر می‌رسد که این بسته با توجه به شرایط فعلی می‌تواند بخشی از مشکلات حوزه تجارت را حل کند.

گزارش

در نشست فعالان اقتصادی با معاون اول رییس جمهور مطرح شد

انتخاب رایزنان بازرگانی از بدنه بخش خصوصی

معاون اول رییس جمهور در نشست با فعالان اقتصادی ضمن قدردانی از فعالیت‌های بخش خصوصی در دوران تحریم و اشاره به این موضوع که بدون حضور بخش خصوصی، اقتصاد کشور پیش نخواهد رفت درباره برخی گلایه‌های بخش خصوصی نسبت به ابلاغ بخشنامه‌ها در دوران تحریم گفت: هدف از ابلاغ این بخشنامه‌ها در دوره فشار تحریم‌ها جلوگیری از فروپاشی اقتصاد و زندگی مردم بود، که در صورت تغییر شرایط مقررات و بخشنامه‌ها اصلاح خواهد شد. وی در ادامه خواستار جدی شدن فعالیت اتاق‌های ایران با کشورهای هدف صادراتی شد. علاوه بر این رییس اتاق ایران نیز خبر از ظرفیت‌های اتاق‌های مشترک بازرگانی داد و انتخاب رایزنان بازرگانی از میان فعالان بخش خصوصی را یک ضرورت دانست.

در سال‌های اخیر که تحریم‌ها بار دیگر بر اقتصاد ایران سایه افکنده است، فعالان اقتصادی و اعضای اتاق ایران در نشست‌هایی که با مسوولان و دولتمردان داشته‌اند، بارها اعلام کرده‌اند که بخش خصوصی به‌رغم محدودیت‌های ناشی از تحریم با توجه به مناسبات و روابط خود در بازارهای هدف می‌تواند در پیشبرد اهداف کشور نقش‌آفرین باشد.

اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهور در نشست مشترک با فعالان اقتصادی اعلام کرد که بدون حضور بخش خصوصی، اقتصاد کشور پیش نخواهد رفت. غلامحسین شافعی رییس اتاق ایران نیز در این نشست ضمن برشمردن مهم‌ترین موانع توسعه تجارت با کشورها، خواستار توجه به نظرات بخش خصوصی در روند تصمیم‌گیری‌ها شد. علاوه بر این، رییس اتاق ایران ظرفیت‌های اتاق‌های مشترک بازرگانی را در توسعه تجارت به‌خصوص تجارت با کشورهای اروپایی و منطقه‌ای مورد توجه قرار داد و بر ضرورت انتخاب رایزنان بازرگانی از میان فعالان بخش خصوصی تأکید کرد.

تسهیل مراودات تجاری با کشورهای اروپایی و منطقه‌ای از طریق حل مشکلات نظام بانکی و مالی از دیگر موضوعاتی بود که شافعی در این نشست مورد توجه قرار داد و تأکید کرد پیشنهادهای بخش خصوصی برای حل این مشکلات، بسیار راهگشا خواهد بود.

معاون اول رییس جمهور در این نشست خاطرنشان کرد: فعالان اقتصادی مردانه پای کار آمدند و عملکرد خوبی داشتند و با تأسی از راهبرد مقاومت مورد تأکید مقام معظم رهبری توانستند سیاست فشار حداکثری امریکا را با شکست مواجه کنند.

اسحاق جهانگیری با اشاره به اهمیت حمایت از بخش خصوصی از طریق سیاست‌های فرهنگی مناسب در کشور، یادآور شد: اقتصاد کشور بدون حضور بخش خصوصی پیش نخواهد رفت و برای این منظور لازم است سیاست فرهنگی مناسبی از بخش خصوص پشتیبانی کند زیرا اگر جامعه به لحاظ فرهنگی با بخش خصوصی همراهی نداشته باشد، امکان فعالیت و رشد آنها و به‌تبع آن توسعه اقتصادی محقق نخواهد شد.

معاون اول رییس جمهور با تأکید بر اینکه باید با عقل و تدبیر و همراهی فعالان اقتصادی از فرصت‌های پیش رو در راستای منافع مردم و اقتصاد کشور استفاده کنیم، تصریح کرد: باید صدایی واحد از همه مسوولان قوای سه‌گانه و فعالان اقتصادی شنیده شود تا دنیا بداند که با کشوری یکپارچه و متحد روبرو است.

او با قدردانی از عملکرد و اقدامات مثبت اتاق ایران و بخش خصوصی در دوره فشار حداکثری امریکا گفت: در دوره تحریم‌های ظالمانه بخش زیادی از درآمدهای نفتی کشور محقق نشد اما با این وجود جریان تولید در کشور ادامه پیدا کرد و خوشبختانه با کمبود کالا مواجه نبودیم که این دستاوردها نتیجه عملکرد فعالان اقتصادی و صادرکنندگان و واردکنندگان بوده است که اقتصاد کشور را سرپا نگه داشته است.

بخشنامه‌های دوران فشار، اصلاح می‌شود

او با بیان اینکه بخش خصوصی و فعالان اقتصادی نقش موثر و تعیین‌کننده‌ای در تعاملات اقتصادی با کشورهای دیگر دارند، تصریح کرد: با توجه به محدودیت‌های منابع ارزی کشور، اگر گشایشی در ایام پیش رو حاصل شود باید منابع مالی مسدود شده در کشورهای دیگر را آزاد کنیم تا این منابع به چرخه اقتصادی کشور بازگردد.

جهانگیری در ادامه کاهش سطح سرمایه‌گذاری در ایران طی سالیان اخیر را نگران‌کننده برای آینده کشور دانست و از اتاق ایران خواست، برنامه‌ریزی‌های لازم را برای ایجاد انگیزه در بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی انجام دهد.

او از اتاق ایران خواست فعالیت اتاق‌های مشترک ایران با کشورهای دیگر به‌خصوص کشورهای هدف صادراتی و همسایگان را جدی‌تر بگیرد و با توجه به صحبت‌های رییس اتاق ایران، زمینه فعالیت رایزن‌های اقتصادی را در این کشورها فراهم کند.

جهانگیری با اشاره به شرایط پیش رو و چشم‌اندازها نسبت به آینده، گفت: با وجود احتمال تغییر در سیاست‌های دولت آینده امریکا، همچنان باید برای شرایط سخت و ادامه تحریم‌ها آمادگی و برنامه داشته باشیم و امنیت غذایی مردم و تأمین کالاهای اساسی و دارو را در اولویت برنامه‌ها قرار دهیم. هرچند نباید نسبت به آینده مأیوس و ناامید بود و ضمن حفظ آمادگی برای مواجهه با بدترین شرایط، نسبت به تغییر شرایط نیز خوش‌بین باشیم.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | سه‌شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۹ | ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۲۲ | Tue. Dec 8. 2020

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۶ | اذان مغرب: ۱۷:۱۱ | اذان صبح فردا: ۵:۳۳

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

رضا میرکریمی برای «نگهبان شب» فراخوان بازیگری داد

سیدرضا میرکریمی دبیر سابق جشنواره جهانی فیلم فجر برای انتخاب بازیگران فیلم جدیدش تست بازیگری می‌گیرد. به گزارش مشاور رسانه‌ای پروژه، سیدرضا میرکریمی که قصد دارد ساخت فیلم سینمایی جدیدش با عنوان نگهبان شب را به‌زودی آغاز کند، برای انتخاب تعدادی از بازیگران فیلمش تست بازیگری می‌گیرد. به دلیل شیوع ویروس کرونا و به منظور رعایت پروتکل‌های بهداشتی، علاقه‌مندان به هنر بازیگری برای حضور در این فیلم می‌توانند با مراجعه به سایت فیلم سینمایی نگهبان شب و درج مشخصات فردی خود، تصاویر و ویدیوی یک دقیقه‌ای از خود را بارگذاری کنند. نگهبان شب به نویسندگی مشترک رضا میرکریمی و محمد داوودی و کارگردانی و تهیه‌کنندگی رضا میرکریمی فیلمی پربازیگر است و با معرفی چند بازیگر جدید در کنار چهره‌های سینمایی شناخته‌شده ساخته می‌شود.

گزارش

اخبار ضد و نقیض از رییس کل بانک مرکزی تا سخنگوی وزارت خارجه

سیاست یک بام و دو هوا برای خرید یا تولید واکسن کرونا

گلی ماندگار | اخبار ضد و نقیض درباره واکسن کرونا این روزها ذهن بسیاری از مردم را درگیر کرده، حالا که کشورهای امریکایی و اروپایی در مرحله تزریق واکسن هستند و البته روسیه و چین هم از این غافله عقب نمانده‌اند، این سوال مطرح می‌شود، که مردم ایران کی و چه زمانی به واکسن کرونا دسترسی پیدا می‌کنند؟ مساله این است که با تایید شدن واکسن ساخت امریکا، ناگهان مساله ساخت واکسن ایرانی هم مطرح شد و این مساله به نوعی باعث بروز شک و شبهه‌هایی در این زمینه شد. هر چند که وزیر بهداشت و درمان در مراحلی ساخت این واکسن توسط ایران را تایید کرده بود اما حرف‌هایی که معاون وزیر زمان استفعای خود در مورد ساخت واکسن کرونا بیان کرد باعث شد تا بسیاری از مردم به این مساله توجه کنند که چرا ایران برای خرید واکسن ساخته شده و آماده هیچ تلاشی نمی‌کند و مردم باید منتظر بمانند تا واکسن ساخت داخل به بازار بیاید. آیا این واکسن همانقدر می‌تواند در از بین بردن بیماری موثر باشد؟ اما خبری که از سوی رییس کل بانک مرکزی منتشر شده، شک و شبهه را بیشتر کرد.

خرید واکسن کرونا به دلیل تحریم امریکا با مانع مواجه شده است

رییس کل بانک مرکزی گفت: از آنجا که خرید واکسن کرونا (covax) باید از مسیر رسمی سازمان بهداشت جهانی انجام گیرد تاکنون هر طریقی برای پرداخت و انتقال ارز مورد نیاز به خاطر تحریم غیرانسانی دولت امریکا و ضرورت اخذ مجوز اوفک با مانع مواجه شده است. «عبدالناصر همتی» طی یادداشتی در اینستاگرام نوشت: درخصوص واکسن کرونا برخی نادانسته یا مغرضانه، سعی در تطهیر اقدامات غیر انسانی امریکا در تحریم ایران را دارند، و تنها به ادعای دروغین امریکا بر عدم محدودیت بر معاملات دارو تاکید می‌کنند که برای ثبت در حافظه تاریخی باید به برخی نکات اشاره کنم.

او خاطرنشان کرد: صندوق بین‌المللی پول با فشار و تهدید امریکا و با وجود اذعان به حق ایران و عدم وجود هیچ گونه مانع اقتصادی یا حقوقی، حتی جرات مطرح کردن وام بشر دوستانه ایران در هیات‌مدیره صندوق را پیدا نکرد. همتی گفت: البته، انتقال پول از مسیرهای دیگر تحت پیگیری است که امیدواریم با همکاری و اقدام به موقع دستگاه‌های ذی‌ربط به نتیجه برسد. همچنین خرید واکسن از دیگر کشورها نیز در دستور کار همکاران وزارت بهداشت قرار دارد، اخبار واصله در خصوص تولید داخلی واکسن کرونا نیز امیدوارکننده است.

واکسن کواکس پیش خرید شده است

اما از سوی دیگر سخنگوی وزارت خارجه در روزی که رییس کل بانک مرکزی خبر وارد نشدن واکسن کرونا به کشور را به دلیل تحریم‌ها رسانه‌ای می‌کند، در نشست خبری خود در پاسخ به سوال خبرنگاران در این زمینه می‌گوید: پیگیری این موضوع یک مساله ملی است. ایران عضو کنسرسیوم کواکس است و در این کنسرسیوم تمهیداتی زیرنظر سازمان بهداشت جهانی برای تهیه این واکسن طراحی شده که کارهای اولیه برای پیش خرید آن شده و منتظر هستیم که کواکس در ارتباط با موضوع واکسن به مرحله تولید آن برسد. اوهمچنین با اشاره به رایزنی‌های ایران با دیگر کشورها در این زمینه گفت: وزارت بهداشت در ایران استانداردهای بسیار جدی در این زمینه دارد. با کشورهای مختلف صحبت شده است از جمله چین و اگر وزارت بهداشت و بخش خصوصی بخواهند اقداماتی را در این زمینه انجام دهند تسهیلات لازم از طرف ما فراهم خواهد شد. سعید خطیب‌زاده افزود: این موضوع اهمیت بسیار بالایی برای ایران دارد. مردم امین ما هستند و می‌دانند که امریکا و رژیم ترامپ از تمام ابزار خود استفاده کردند تا به زعم خود به ملت ایران درد وارد کنند ولی این سیاست‌ها سال‌هاست که شکست خورده است و ما راه خود را در راستای تعامل و همکاری با کشورها و سازمان‌های بین‌المللی طی می‌کنیم.

برش

- رییس کل بانک مرکزی: خرید واکسن کرونا به دلیل تحریم امریکا با مانع مواجه شده است.
- سخنگوی وزارت امور خارجه: مسیر پیش خرید واکسن کرونا طی شده است.
- رییس مجمع عمومی سازمان نظام پزشکی: در حال حاضر مهم‌ترین مساله برون‌رفت از این بحران است.

جان مردم بر رقابت‌های سیاسی ارجحیت دارد

از سوی دیگر سازمان نظام پزشکی کشور نیز در نامه‌ای به معاون اول رییس جمهور در مورد واکسن کرونا آورده است:

خبر تولید و عرضه واکسن کرونا، با مبادی مختلف و از شرکت‌ها و کشورهای گوناگون، طلیعه امیدی است برای امکان کنترل و محدود کردن دامنه سرایت ویروس کرونا و در نهایت خارج شدن از پاندمی موجود که تا این لحظه مسوول مرگ صدها هزار انسان در ممالک مختلف، از جمله در کشور عزیزمان ایران بوده است. تدوین سیاست راهبردی صحیح و درایت در برنامه‌ریزی برای برخورداری ملت شریف ایران از واکسیناسیون ضد کرونا، در حال حاضر مهم‌ترین مساله برای برون‌رفت از این بحران است. ضمن پذیرش این نکته که تلاش‌های دانشمندان و فن‌آوران ایرانی برای تولید واکسن ضد کرونا، از اهمیت ویژه و بالایی برخوردار است؛ لازم می‌داند یادآوری کند که به نتیجه رسیدن تلاش‌های شرکت‌ها و موسسات ایرانی برای تولید واکسن فوق، به مدت زمانی نیاز دارد که صرف این مدت، باز هم ما را در مقابله با اپیدمی و پاندمی ویروس کرونا بیشتر عقب نگاه خواهد داشت.

در زمینه استفاده از دستاوردهای علمی دانش بشری و نیز جایی که مساله حیات و زندگی میلیون‌ها ایرانی مطرح است، طبیعتاً نمی‌توان بر مسائل رقابت‌های فرهنگی و سیاسی و ایدئولوژیک پای فشرد، همچنان که تاکنون نیز برای برخورداری از کمک‌های سازمان بهداشت جهانی (WHO) دولت ایران انعطاف داشته است. لذا، به طور روشن خواهشمند است دستور بفرمایید تا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانه‌ها و نهادهای ذی‌ربط، مساله ثبت سفارش و خرید واکسن ضد کرونا (با لحاظ شرایط کشورمان و درایت در انتخاب مبدأ خرید) را در اولویت برنامه‌های بهداشتی آینده‌نگر کشورمان قرار دهند. برای تحقق این امر مهم اولاً لازم است امروز، از تمامی منابع مالی ممکن در چارچوب این کشور استفاده شود؛ و ثانیاً در بودجه سال ۱۴۰۰ کشور، پیش‌بینی لازم و قاطع در این زمینه به عمل آید. اینک فرصت هنوز باقی است تا در بحث‌های مجلس شورای اسلامی در لایحه بودجه ۱۴۰۰، سهم سلامت در حدی افزایش یافته و پیش‌بینی شود که پاسخگوی چنین فرآیندهایی باشد. تخصیص بودجه برای سلامت مردم ایران و اولویت تأمین اعتبار برای خرید واکسن، از «سرمایه‌گذاری‌های» اساسی برای تقویت زیرساخت‌های توسعه کشور است. بنابراین، لازم است درایت و روشن بینی ویژه‌ای در مساله ثبت سفارش و خرید واکسن از سوی مسوولان امر انجام پذیرد و ملاحظات صرفاً سیاسی، مبنای این اقدام اساسی نباشد. ضمن خرید واکسن، باید از حقوق یکایک مردم ایران، به درستی و قاطعانه دفاع کرد...

واکسن‌های پیش خرید شده چه شد؟

اوایل مهر ماه بود که وزیر بهداشت و درمان اعلام کرد یک اقلیت زرتشتی در هند جایی که واکسن کرونا دانشگاه آکسفورد در آن تولید می‌شود، اقدام به پیش خرید ۲۰ میلیون دوز از این واکسن برای ایران کرده است. خبری که دیگر از آن سخنی به میان نیامد و تاکنون هم معلوم نشده که وضعیت این پیش خرید به کجا رسیده است؟ هر چند برخی از خبرگزاری‌ها مدعی شدند که فرد تامین کننده واکسن قرار است آن را به قیمت پایین‌تر به ایران بفروشد.

وعده‌های سازمان جهانی بهداشت و ناامید کردن مردم

اما از سوی دیگر سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد که ۵ میلیارد دوز از این واکسن‌ها را خریداری کرده تا در اختیار کشورهایی که توان پرداخت هزینه‌های تامین این واکسن را ندارند، قرار دهد، این درحالی است که کشور ایران هم در لیست این کشورها است. حالا چرا رییس کل بانک مرکزی با اعلام این خبر که امریکا پول‌های ایران را برای خرید واکسن بلوکه کرده، امیدهای مردم را برای دریافت واکسن پشت سر گذاشتن کابوس قرن ناامید می‌کند، خود جای بحث بسیار دارد.

خرید واکسن با کدام بودجه

اما نکته تامل برانگیز این است که دولت هیچ بودجه‌ای برای خرید واکسن کرونا در نظر نگرفته است. آنچه تا به حال از سوی دولت هزینه شده، همان مبالغی است که از صندوق توسعه ملی برای درمان بیماری و البته کمک‌های معیشتی برداشت شده است. نکته دیگر اینکه دولت حتی در بودجه سال ۱۴۰۰ هم ردیفی برای خرید واکسن کرونا تعریف نکرده و به این ترتیب باید گفت که دولت تنها بر استفاده از واکسن تولید داخل اصرار دارد. چرا که اگر قرار بود واکسنی خریداری شود باید ردیف بودجه‌ای هم برای آن در نظر گرفته می‌شد. این در حالی است که پزشکان و متخصصان در بیمارستان‌ها معتقدند کادر درمان باید هر چه زودتر از واکسن کرونا استفاده کند، وگرنه تلفات جانی آنها افزایش خواهد یافت. بسیاری از آنها به این بیماری مبتلا شده و بسیاری دیگر هم جان خود را از دست داده‌اند و کادر درمان باید در اولویت واکسن کرونا قرار بگیرد، ضمن اینکه افراد سالخورده هم به این بیماری دچار شده و با مرگ دست و پنجه نرم می‌کنند دیگر فرصتی برای اینکه صبر کنند تا واکسن ایرانی ساخته شده و به تایید برسد ندارند. همانطور که سازمان نظام پزشکی اعلام کرده تعلل در این زمینه می‌تواند به قیمت جان انسان‌های بیشتری تمام شود.

ادامه از صفحه اول

ساخت واکسن زمان می‌برد

به همین دلیل انتقال آن مثل باقی واکسن‌ها که در کیف یخ قرار می‌گیرند راحت نیست. واکسن مدرنا هم احتیاج به یخچال منفی ۲۰ دارد که انتقال آن هم سخت است. اما مساله مهم‌تر این است که ما هنوز در رابطه با کیت‌های تشخیصی کرونا با مشکل مواجه هستیم، تا زمانی که ما نتوانیم کیت تست رایگان به مقدار زیاد تولید کنیم و آمار تست‌گیری را افزایش ندهیم نمی‌توانیم در شناسایی بیماران و درمان آنها موفق باشیم. اولین گام که باید برداشته شود، تولید یا واردات کیت‌های تشخیصی است. در واقع اصل مبارزه با این بیماری تست است که ما در این زمینه هم مشکل داریم. از سوی دیگر نمی‌توانیم وعده نادرست به مردم بدهیم، نزدیک‌ترین زمانی که واکسن ایرانی می‌تواند بعد از تایید تولید و در دسترس مردم قرار بگیرد در خرداد و تیر سال ۱۴۰۰ است و زودتر از آن امکان تولید این واکسن وجود ندارد، چرا که ساخت واکسن مراحل زیادی دارد و در هر مرحله هم باید تایید شود. البته که اگر دولت بتواند تا تولید واکسن ایرانی واکسن‌های ساخته شده را وارد کند، ما یک گام به جلو برداشته و سریع‌تر می‌توانیم این بیماری را کنترل کنیم، اما با توجه به شرایطی که وجود دارد معلوم نیست این اتفاق رخ بدهد یا خیر. در هر صورت کرونا هم مثل خیلی از بیماری‌های دیگر که پاندمی شدند و بعد واکسن آنها ساخته شد و همچنان هم وجود دارند و خیلی‌ها با استفاده از همین واکسن‌ها درمان می‌شوند، به یک بیماری درمان پذیر تبدیل خواهد شد. کرونا هم می‌تواند مانند آنفلوآنزا به یک بیماری فصلی تبدیل شود، اما حالا ساخت واکسن باعث شده تا مردم دنیا نفسی به راحتی بکشند. به هر حال مردم اطمینان داشته باشند که پزشکان و متخصصان ایرانی بر تمام مراحل ساخت واکسن کرونا ایرانی نظارت دارند و اگر این واکسن مورد تایید نباشد، تولید انبوه آن شروع نخواهد شد. هیچ پزشکی دارویی را که از صحت آن اطمینان نداشته باشد به مردم معرفی نمی‌کند. باید منتظر بمانیم. همین الان هم واکسن کرونا به وفور در اختیار دیگر کشورها قرار نگرفته است و حداقل سه یا ۴ ماه زمان می‌برد تا تمام کشورها به این واکسن دست پیدا کنند، سازمان بهداشت جهانی برای کشورهایی که به هر دلیل توان خرید واکسن را ندارند میزان قابل توجهی از این واکسن‌ها را پیش خرید کرده است که گویا ایران هم در این لیست حضور دارد به این ترتیب شاید واکسن خارجی زودتر از واکسن ساخت داخل به بازار ایران برسد و در دسترس بیماران قرار بگیرد.

جامعه

سیل در هرمزگان و بوشهر جان ۷ نفر را گرفت

رییس سازمان امداد و نجات از جان باختن ۷ نفر از هموطنان بر اثر جاری شدن سیل در استان‌های هرمزگان و بوشهر خبر داد. مهدی ولی‌پور گفت: امدادرسانی در این استان‌ها همچنان ادامه دارد. به گفته او، با تلاش نیروهای امدادی هلال احمر ۱۲۰۲ نفر امدادرسانی شدند که از این تعداد ۴۲ نفر به صورت اضطراری اسکان داده و ۷۴ واحد مسکونی از آب تخلیه شد. به علاوه ۷ نفر در بوشهر و هرمزگان جان باختند. ولی‌پور درباره توزیع اقلام امدادی و غذایی میان متاثران از سیل و آبگرفتگی گفت: ۱۰ دستگاه چادر، ۲۳۶ تخته پتو، ۸۴ تخته موکت و ۱۲۹۵ کیلوگرم نایلون پوششی و سایر مواد غذایی بین متاثران از سیل توزیع شد.

کرونا جان ۲۸۴ نفر دیگر را در ایران گرفت

بافوت ۲۸۴ بیمار دیگر از مبتلایان قطعی در ۲۴ ساعت گذشته، شمار جانباختگان قطعی این بیماری در کشور به ۵۰ هزار و ۵۹۴ نفر رسید. سخنگوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: براساس معیارهای قطعی تشخیصی ۱۰ هزار و ۸۲۷ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد و هزار و ۶۹۱ نفر بستری شدند. با این حساب، مجموع بیماران کووید ۱۹ در کشور به یک میلیون و ۵۱ هزار و ۳۷۴ نفر رسید. سیما سادات لاری افزود: خوشبختانه تاکنون ۷۴۲ هزار و ۹۵۵ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. همچنین ۵۷۹۶ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در وضعیت شدید این بیماری تحت مراقبت قرار دارند و تاکنون ۶ میلیون و ۴۳۲ هزار و ۲۲۸ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است. در حال حاضر ۶۴ شهرستان در وضعیت قرمز، ۲۷۸ شهرستان نارنجی و ۱۰۶ شهرستان در وضعیت زرد قرار دارند. سخنگوی وزارت بهداشت گفت: امروز از خطه شمال و استان گیلان با شما صحبت می‌کنم، نموارد ابتلا و بستری کرونا در این استان همچنان صعودی و نگران کننده است، برای کاهش موارد بیماری و بیمارایابی سریع افراد مبتلا طرح شهید حاج قاسم سلیمانی در این استان شروع شده و کمیته‌های عملیاتی این طرح خدمات مراقبت، حمایت و نظارت را در مناطق مختلف این استان انجام می‌دهند. او ادامه داد: از زمان تشکیل تیم‌های عملیاتی طرح حاج قاسم سلیمانی، ۶۸۰۰ نیروی بسیجی در قالب ۲۸۸۰ تیم با همکاری مراکز بهداشتی، هلال احمر و سایر سازمان‌های مردم نهاد در استان گیلان به ۲۲۶ هزار خانوار و بالغ بر ۶۸۰ هزار و ۹۹۱ نفر خدمات غربالگری و بیمارایابی ارایه کردند. سخنگوی وزارت بهداشت گفت: از این تعداد از ۵۳۶ نفر فرد تست پیگیر گرفته شد که ۹۸ نفر آنها مثبت شدند، ۵۸۶ نفر نیازمند قرنطینه خانگی بودند، ۹۸ نفر ایزولاسیون شدند، ۲۰۵ فرد مشکوک به کرونای سالمند و ۱۶۵ فرد دارای بیماری زمینه‌ای شناسایی شد و دو فرد بیمار به بیمارستان ارجاع شدند.

مرگ مسوول جمع‌آوری پسماندهای بیمارستانی

یکی از پرسنل بخش جمع‌آوری پسماندهای بیمارستانی سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران به دلیل ابتلا به ویروس کرونا درگذشت. رضا حصاری اپراتور شاغل در بخش زباله‌های بیمارستانی و نخستین شهید راه سلامت سازمان مدیریت پسماند تهران با ۳۷ سال سن و سابقه یک سال فعالیت در این سازمان، مسوولیت بارگیری زباله‌های بیمارستان‌های مسیح دانشوری، ۵۰۵ ارتش و محک را بر عهده داشت. وی صبح دیروز به دلیل ابتلا به ویروس کرونا درگذشت. صدرالدین علیپور، مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند با ابراز تاسف از این اتفاق ناگوار، اطمینان داد که سازمان متبوع وی، از انجام هیچ گونه اقدامی برای حمایت از خانواده شهید حصاری کوتاهی نخواهد کرد. پاکبانان، پرسنل بخش زباله‌های بیمارستانی و کارکنان مجتمع آرادکوه از معدود گروه‌هایی هستند که از ابتدای شیوع ویروس کرونا بی‌ادعا و گمنام به تمامی اقشار جامعه خدمات‌رسانی می‌کنند و جان بر کف در خدمت سلامت شهر و شهروندان هستند. براساس گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران، بنابر آخرین آمار، در حال حاضر روزانه ۱۲۰ خودروی ویژه به همراه ۱۲۰ نیروی انسانی مسوولیت جمع‌آوری پسماندهای پزشکی و عفونی را از بیمارستان‌ها و مراکز درمانی تهران بر عهده دارند.

میراث نامه

آجر فرش قدیمی باغ گلستان خرم‌آباد کشف شد

مدیر پایگاه پژوهشی قلعه فلک الافلاک خرم‌آباد از کشف آجرفرش قدیمی باغ گلستان این شهر حین انجام عملیات مرمتی حریم قلعه خبر داد. رامین ابراهیمی گفت: طی عملیات مرمتی و ساماندهی در حریم قلعه تاریخی فلک‌الافلاک و محدوده باغ گلستان بخشی از آجر فرش قدیمی در این محوطه شناسایی شد. او افزود: باغ گلستان که در مجاورت قلعه تاریخی فلک‌الافلاک و چشمه گلستان قرار دارد از جمله باغ‌های تاریخی شهر خرم‌آباد است که به همراه باغ‌های سروستان و اِرم از دوره قاجار تاکنون به حیات خود ادامه می‌دهد و کشف و خواناسازی بخشی از این آجر فرش بهترین الگو برای محوطه‌سازی و کف‌سازی باغ با حفظ اصالت اثر خواهد بود. باغ گلستان خرم‌آباد محل زندگی حاکمان لرستان در زمان قاجار بوده، مکانی زیبا در میان درختان سر به فلک کشیده که چندین عمارت را در خود جای داده است. این باغ در گذشته شامل حمام، مسجد، توپخانه، بیرونی و اندرونی بود که جلوه خاصی به آن می‌بخشید. باغ گلستان خرم آباد در گذشته باشگاه افسران یا مهمانسرای ارتش بود، درختان بلند، حوضچه‌های پر از ماهی، نهرها و منظره جذاب رو به قلعه فلک الافلاک از جمله ویژگی‌های این باغ است و آب نهرهای آن از چشمه گلستان (در نزدیکی باغ) تامین می‌شود.

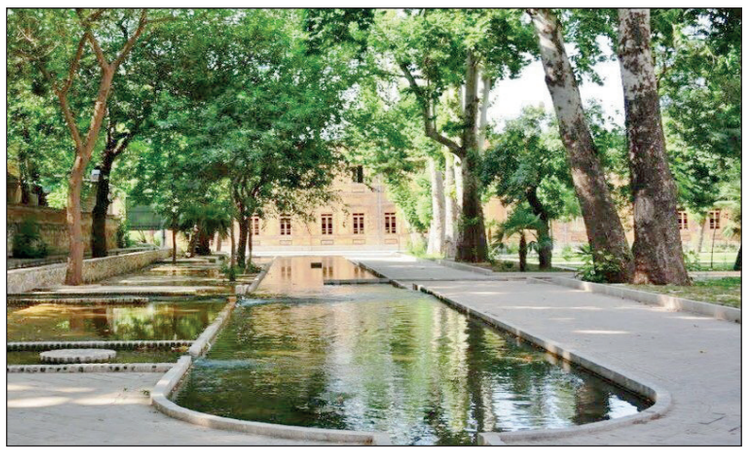

ادبیات

رونمایی از قدیمی‌ترین نسخه خطی اشعار «جان دان»

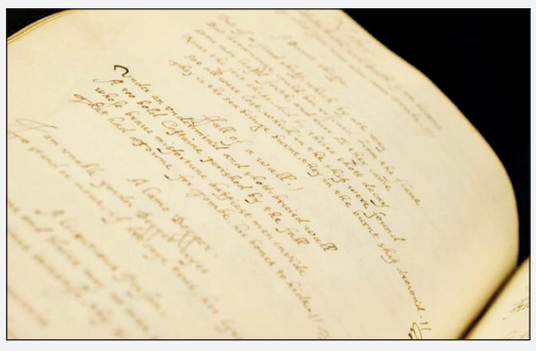

قدیمی‌ترین نسخه‌های خطی کشف شده از اشعار «جان دان» شاعر مشهور انگلیسی روز دوشنبه در کتابخانه بریتانیا به صورت بر خط رونمایی شد. جان دان با اشعار عاشقانه ناب و نثر باشکوهی که به ادبیات روزمره نیز راه پیدا کرده است، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین نویسندگان انگلیس شناخته می‌شود. هم‌عصران وی در قرن هفدهم میلادی معتقد بودند وی بهترین نویسنده در نوع خود در تمام تاریخ قلمرو سلطنت انگلیس است. حال کتابخانه بریتانیا به یک نسخه خطی ۴۰۰ صفحه‌ای با حاشیه طلایی دست پیدا کرده است که ۱۳۱ شعر از این شاعر معروف انگلیسی را در خود دارد. این کتاب نفیس با جوهر و توسط یک نویسنده ناشناس نوشته شده و یکی از اولین و بزرگ‌ترین مجموعه‌های شعری به جامانده از دان به شمار می‌رود که هم‌دوره ویلیام شکسپیر نمایشنامه‌نویس شهیر انگلیسی بود. الکساندر لاک متصدی بخش آرشیوها و نسخه‌های خطی مدرن کتابخانه بریتانیا در گفت‌وگو با روزنامه آبزرور در این باره گفت: این نسخه خطی اهمیت ادبی بالایی دارد و منبعی ارزشمند از اشعار دان بوده که هنوز مورد مطالعه قرار نگرفته است. لاک می‌گوید: حدود ۶ شعر چاپ نشده و بی‌نام نیز در این کتاب وجود دارد که جذابیت آن را دوچندان می‌کند.

هنر

مستند برتر جشنواره «مارسی» را در «سینماحقیقت» ببینید

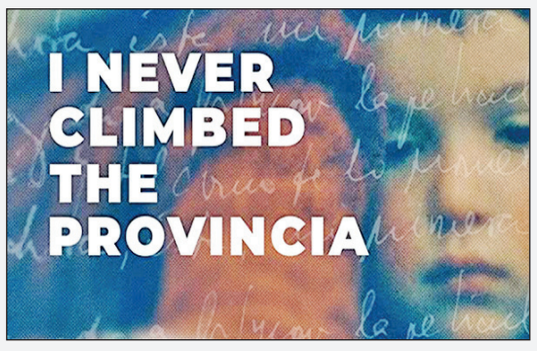

فیلم مستند «هرگز از کوه پروینسیا بالا نرفته‌ام» به کارگردانی ایگناسیو آگوئرو در بخش چشم‌انداز سینمای مستند شیلی سینماحقیقت به نمایش گذاشته می‌شود. فیلم مستند «هرگز از کوه پروینسیا بالا نرفته‌ام» به کارگردانی «ایگناسیو آگوئرو» که سال ۲۰۱۹ برنده جایزه بزرگ جشنواره بین‌المللی فیلم مستند مارسی شده است، در بخش چشم‌انداز سینمای مستند شیلی چهاردهمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت به نمایش گذاشته می‌شود. در خلاصه موضوع این فیلم مستند ۹۱ دقیقه‌ای می‌خوانیم: «این فیلم در مورد رابطه یک فیلمساز با گوشه بلوکی است که در آن زندگی می‌کند و یک ساختمان جدید علاوه بر اینکه چشم‌انداز او به کوه پروونسیا و رشته کوه‌های اند را مسدود کرده، زندگی‌اش را نیز تغییر داده است! این موقعیت با نامه‌ای به فیلمساز جوانی که قصد دارد فیلم اول خود را بسازد، روایت می‌شود...». مستند بلند «هرگز از کوه پروینسیا بالا نرفته‌ام» سال ۲۰۱۹ در جشنواره «ایدفا» هم به نمایش درآمده است. مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی سازمان امور سینمایی کشور، چهاردهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت»، از ۲۵ آذر تا ۲ دی ماه ۹۹ و با توجه به شیوع جهانی بیماری کووید ۱۹ به‌صورت مجازی و نمایش بر خط (آنلاین) برگزار خواهد کرد.